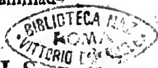

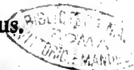

BIBLIOTECA NAZIONALE
VITTORIO EMANUELE
6
9 A
34

GENUINA
STEPHANI
BYZANTINI
DE
URBIBUS ET POPULIS FRAGMENTA.

ABRAHAMUS BERKELIUS
Latinam interpretationem & animadversiones adjecit.

ACCEDIT
HANNONIS
Carthaginensium Regis Periplus.
Græce & Latine.

LUGDUNI IN BATAVIS
Apud DANIELEM à GAESBEECK.
cIↃ IↃↃ LXXIV.

VIRIS

Nobilissimis, Amplissimis, Prudentissimis:

D. THEODORO GOOL, J. C. Consulatu functo, nunc Prætori summo.

D. RIPPERTO à GROENENDYCK, J. C. Quondam ad Concilium Nob. Potent. Deputatorum DD. Ordinum Hollandiæ & West-Frisiæ Delegato, & maritimis rebus in Amstelodamensi collegio Præfecto.

D. HERMANNO VANDER MEER, J. C. Toparchæ in Hoogeveen. Nuper ad Consessum eorundem Ordinum Deputato. Inclytæ Universitatis Lugd. Bat. Quæstori.

D. JACOBO VANDER MAES.

D. GERARDO à GROOTVELD, J. C. nuper ad Collegium Archithalassicum quod est Amstelodami Delegato.

URBIS

LEIDENSIS CONSULIBUS.

DYNASTIS

IN

Soeterwouda, Stompvico, Oestgeesta, Leydendorpio, &c.

ILLUSTRISS.

DD. CURATORUM

Academiæ Collegis.

NEC NON

Ejusdem Reipub. dignissimis Scabinis

D. GUALTHERO à LANTSCHOT. J.C.
D. JOHANNI GOESIO DE ABSMADE. J.C.
D. JOHANNI VAN DEN BERG.
D. CORNELIO PAEDTS.
D. QUIRINO VAN CRIMPEN.
D. JOHANNI VAN BANCHEM.
D. PETRO AB ASSENDELFT.
D. MAGNO AB AECKEREN. J.C.

UT ET

Consultissimis Viris

D. PETRO BURGERSDYCIO. J.C. Syndico & Nob. DD. Curatoribus ab Actis.
D. JOHANNI à GROENENDYCK. J.C. Secretario.
D. PETRO à MAERSCHE, J.C. Graphiario.

ABRAHAMUS BERKELIUS

S. P. D.

Si ab antiquissima rerum memoria humaniorum literarum & bonæ mentis amantibus in

in more positum fuerit, Illustrium in republica virorum nominibus, quibus haud aliter ac amuletis adversus obtrectantium morsus utuntur, suas lucubrationes inscribere; nunquam meo judicio, Viri Spectatissimi, præstantius ex antiquorum scriptorum reliquiis monumentum Vobis dedicaverim, quam genuina Stephani Byzantini Fragmenta, eximii operis duntaxat particulam, in quo accuratissima posteritati urbium & populorum delineatio exhibebatur. Alios enim hic libellus patronos sibi adoptare nec potuit nec debuit,

quam prudentissimos gubernatores Urbis, ultra Tanaïm & Mæotim, Gangem & Indum, ac ultra Hyperboreos & Atlantem notæ; quæque, si ætate hujus auctoris tanta rerum claritudine, quibus nunc est illustris, effulsisset; æque ac Lugdunum Galliæ Celticæ, ad confluentes Rhodanum & Ararem situm, hujus Onomastici geographici pars magna fuisset. Sed uti nihil in rerum natura simul natum & perfectum est, ita quoque civitates sua incunabula & incrementa habent. Multum diuque luctatæ sunt, antequam ad suam pervenirent

nirent

nirent magnitudinem, Athenæ Atticæ. Urbs æterna, Romam innuo, quadratis primo mœnibus in monte Palatino circumdata fuit, quæ præclaris auctibus ad tam excelsum gloriæ fastigium processit, ut immensi orbis caput evaserit, & Scipio Æmilianus censor, condito lustro, solennem votorum formulam correxerit, neque ut Dii immortales res populi Romani meliores amplioresque facerent, sed uti jam satis amplas magnificasque in eodem statu manere paterentur, precandum censuerit. Verum enimvero, toto in orbe nihil est quod per-

perſtet: etiam reſpublicæ fluunt, & florentiſſimæ civitates variantis fortunæ vicibus collabuntur: & ut verbis Ovidii utar,

---- *Omnia verti*
Cernimus, atque alias aſſumere robora gentes;
Concidere has. ----

Plurimæ olim viguere civitates, quæ bello & flammis deletæ, vix veteres ruinas & avorum tumulos oſtendant: Plurimæ cenſu viriſque magnæ cum mœnibus & incolis ponto devoratæ ſunt, quarum etiam nunc turrium cacumina apparent: Plurimæ terræ motu ita cecidere, ut nullum neque

que ſtructurarum neque memoriæ veſtigium remanſerit. Ubi terrarum nunc ſeptem Athenæ, octodecim Alexandriæ, tredecim Antiochiæ, quatuor & viginti Apolloniæ, novem Arſinoæ, decem Aphrodiſiades, tres & viginti Heracleæ? Ubi nunc celeberrima & veteribus decantatiſſima Epiri Dodone cum fatidica fago, unde columbæ, uti ſuperſtitioſe credebat antiquitas, ſciſcitantibus oracula reſpondebant, & æneï lebetes ventis agitati omne punctum fecere? Enimvero non omnibus per orbem terrarum civitatibus ſimul & eo-

dem tempore licet esse tam beatis, ut rebus florentissimis & æqua sorte fruantur. Hanc fortuna complectitur, illa vero in adversis sine ullo remedio permanens, fortunam amittit, atque ita ex alterius occasu, alterius incrementum nascitur. Nam rebus Morinorum, seculo quod præteriit & hoc nostro, decrescentibus, Batavorum, præcipueque Leydensium, fortuna vices mutante, & ad illos munera sua deferente, hunc in modum accrevere, ut urbs eorum emporium evaserit toto orbe celeberrimum. Sed præter mercimoniarum & arti-

artificum frequentiam, quibus per omnes terrarum populos inclarescit civis Lugduno-Batavus, etiam Vestris mœnibus sapientiæ studia & omnis eruditio concluditur, & quasi domicilium fixit, quæ ad illos jam pridem apices assurrexit, ut cum ipsa Roma ac Athenis pene ex pari de gloria contendere possit. Alii de summis laquearibus vexilla, clypeos, aquilas, cæteraque belli insignia suspendant, alii ob res prospere gestas arcus triumphales statuant: Academia & porticus, humanitatis officina & liberarum animarum fanum, vestra trophæa sunt,

ab Albano inuſitata majorum virtute reportata. Ex illa prodeunt Dei Legati, præcones cœleſtium edictorum, & conſultiſſimi Juſtineani, qui in tribunalibus & roſtris de juris nodis reſpondent: ex illa Medicorum coloniæ per totum deducuntur orbem, qui ægros re & conſilio ſublevant: ex illa proficiſcuntur Euclides, qui numerorum menſurarumque abſtruſa pandunt, geminiſque ſcalis ad ſidera & orbes cœleſtes uſque animum evehunt: in illa inter tubas & lituos, ancipiti & furente Marte, pacis inſtituuntur exercitia: in illa diſputationibus,

id

id eſt, ludicris incruentæ militiæ certaminibus vacabatur, cum in Rheni littore eſſet Gallus, & noſtris cervicibus immineret. India nitidiſſimum ebur, thura Sabæi, Pactoli accolæ aurum jactentur; Græcia & Auſonia eruditos & omni ſcientiarum genere imbutos: Veſtrum Lugdunum mercimoniis manufactis, quæ ad terrarum fines exportantur, celebre eſt, nec non Stoa & Athenæo, in quibus Viri incomparabiles & eruditiſſimi, ad quos ſtudioſi tanquam ad bonarum artium nundinationem confertim ex cunctis Europæ angulis con-

fluunt, ut merito dubitari possit, utrum ab Academia, an vero à manufactis mercibus, apud gentes alio sub sole positas, majorem nominis celebritatem indeptum sit. Scio jam illa esse tempora, quibus artes ingenuæ non ita floreant, & mercatura quasi urbe fugetur: sed Vestram pro republica curam, Vestramque diligentiam & laborem in arduis negotiis subeundis, pectusque Vestrum consilio & ingentibus meditamentis instructissimum, rebus maxime afflictis felicem instaurationem, & civibus longum magnumque bonum

pro-

promittere, quis æquus rerum æſtimator non facillime videt? Utinam poſt tot nubes procelloſas, quæ cœlum noſtrum contraxere, candidiſſimi ſoles recurrant & almæ pacis tempora reviviſcant! At quia in hac fortunæ conditione, viriumque imbecillitate, præter vota nihil poſſum, potentiſſimum hujus urbis Statorem precibus rogo, ut Muſis & Mercurio, quibus hactenus perſtitit, ſereniſſimum fortunæ vultum reddat, & adverſantem magis ac magis mitiget: imo ut omnes difficultates, quas Vosmet ipſi in ejus gubernatione experimini

mini ac ſuſtinetis, expediat atque diſſolvat. Interim vivite & valete Proceres urbis celeberrimæ, ut longum lætetur reſpublica, omneſque cives Veſtri ſentiant Vos fuiſſe, cum ſtipendiis humanis feliciſſime fueritis perfuncti, & hæc celeberrimi ſcriptoris Fragmenta, cujus totum opus præ manibus habemus, à me Latinitate donata & animadverſionibus illuſtrata, auctoritate Veſtra protegite, atque ſtudium meum, tanquam obſequii teſtificationem & pignus, ſereno fronte ſuſcipite. Dabam in Urbe Patria quarto Nonarum Auguſti cIↃ IↃↃ LXXIV.

ABRA-

Abrahamus Berkelius.
Lectori Candido.
S. P. D.

Quemadmodum olim Marcus Tullius Cicero Romanorum facundissimus, de reperto à se divini Archimedis tumulo gloriabatur, quem vepribus undique & dumetis obductum urbis Syracusanæ civibus indicaverat: sic inter humanioribus literis eruditos summo jure quam plurimis gloriari licet, se ex bibliothecarum pulvere & situ desideratissima nonnunquam veterum monumenta fide bona eruisse, quæ ab aliis aut prorsus neglecta, aut parum intellecta primi omnium in publicam lucem emisere. Verum neminem animo tam agresti ac duro esse reor, quin etiam eos quantulocunque præconii genere condecorandos existimet, qui rudi Minerva jam exasciata

*** *impen-*

impensiore diligentia deinde perpoliunt, & antiquorum scripta librariorum sordibus deturpata, ad quandam nitoris pristini speciem revocare satagunt. Primus omnium, quod sciam, in hoc studiorum genere incomparabilis Isaacus Vossius in eruditissimis ad Pomp. Melam observationibus ex hoc genuino Stephani Byzantini Fragmento de Dyrrhachio & Dotio nonnulla in medium adduxit, quæ hodie in Stephani de Urbibus & Populis epitome, ab Hermolao Grammatico Constantinopolitano consarcinata, non circumferuntur. Hinc animum viri summi amicitiam ac favorem ambiendi, & præstantissimum prisci ævi monumentum propius contuendi, cupido incessebat. Ergo Hagam Comitum me contuli, ubi itineris labor mirum in modum levabatur, cum non duntaxat reliquiæ operis à Stephano

Byzan-

Byzantino compositi, quas propria manu alibi in Galliis ὁ πάνυ descripserat, sed præterea etiam Hermolai *breviarium calamo exaratum, & codex quem in suum usum magnus* Salmasius *cum* MSS Palatinis *contulerat, fama & commendatione eruditorum hujus seculi, præsertim* Johannis Frederici Gronovii, *viri in hoc literarum studio excellentissimi, jam mihi notus, oculis meis subjicerentur, de quibus & aliis adminiculis in* Prolegomenis *ad* Stephani *Epitomen fusius dicere constitui. Enimvero simulatque animi sententiam de emendando atque excudendo hoc auctore, tam insignium thesaurorum possessori aperuissem, eum adeo facilem & perhumanum offendi, ut calamo exarati codicis usum illico concesserit, &* Salmasianam *collationem cum genuino* Fragmento *spopon-*

derit, nihil antiquitatis perire cupiens. Ex *illo tempore lætam in pectore spem fovere cœperam, id aliquando divulgandi, & suo loco Stephani Epitomæ inserendi: sed spes mea frustra me habuit, & vanas esse hominum cogitationes eventus perdocuit. Nam doctissimus Samuel Tennulius à Petro Blasio Petri Seguierii Franciæ Cancellarii Bibliothecario in hujus Fragmenti possessionem missus, anno* CIↃ IↃC LXIX. *cum Latina versione & notis publica luce frui primus omnium permisit, quod jam rursum non recocta crambe, sed nostro jure perfusum, & paullo apparatius eruditis palatis apponere libuit.* Exhibeo enim novam versionem, *minime inductus studio primi interpretis laborem carpendi & meum commendandi: firmiter enim apud animum statueram, hoc Fragmentum & Stephani* Epito-

men,

men, à me Latinitate donatam, mendiſque repurgatam, ſimul in publicum emittere: adeo ut alienam verſionem in partem mei laboris admittere neque conſultum, neque ſatis ingenuum videretur. Verum fateor ingenue, ſententiam mutavi, & haſce auctoris reliquias mea cum verſione & animadverſionibus, tanquam majoris operis prodromum, ſuadentibus amicis, præmittere non abs re cenſui. Textum Græcum ex membranis Seguierianis depromptum examuſſim ſequor, duobus tribuſve locis exceptis, in quibus σφάλματα typothetarum manifeſtiſſima deprehendi. Ad librariorum commiſſa quod attinet, ea ope ingenii & proprio Marte quantum potuerim correxi, emendationibus tamen non in textum, ſed in animadverſiones rejectis. Conjecturas meas juvenis eximius Johannes van Alphen

in literis Græcis & Latinis aßiduus, sæpenumero auxit & veterum auctoritate stabilivit. Mirum est tam latam ac luxuriantem mendarum segetem in tam paucis paginis conspici: Attamen illud meo jure & summa fiducia pronuntiare possum, maxima parti medicinam à me esse allatam, lectionibus non nisi ex certißima atque indubitata conjectura receptis, aut aliorum scriptorum testimoniis confirmatis. Superstites remanserunt lacunæ in quibus nullus conjecturis locus, licet sagacißimis, quibusque παραπλάσματα affingere necesse habui: imo tales sunt, quæ non facili negotio replebuntur, nisi alibi in bibliothecarum supellectile auctiores emaculatioresque membranæ inveniantur. Copia mihi facta fuit duum antigraphorum, ex membranis bibliothecæ Seguierianæ transcriptorum: alterum

terum nactus sum beneficio Nobilissimi Domini Henrici Copes, Scabini apud Sylvaducenses dignissimi, quod olim descriptum à Jacobo Falaiseau Juris perito apud Parisinos praestantissimo, bis cum autographo contulerat, uti literis ad me datis fidem fecit. Alterum mecum communicavit juvenis ornatissimus Evaldus Rulaeus, filius Johannis Rulaei, verbi divini praeconis apud Haarlemenses fidelissimi. Caeterum fateri non erubesco, mihi nequaquam membranarum αὐτογράφων *perscrutandi facultatem fuisse, quod tamen vehementer cuperem, ut de ambigua unius & alterius loci scriptura ac lectione certior evasissem. Summopere miror eruditissimum Eustathium Archiepiscopum Thessalonicensem, qui* τὸν τὰ Ἐθνικὰ καταγεγραψάμενον, *passim in commentariis ad Homerum & Dionysium Afrum tran-*

transcribit & imitatur, nullam omnino de rebus hoc Fragmento commemoratis, mentionem fecisse; unde sole meridiano clarius apparet, ei duntaxat Epitomen in usu fuisse, & ipsum Stephani opus tunc temporis in tenebras abiisse, quod alias minime dubiis argumentis evincere conabor. Duo praeterea Stephani Fragmenta de Iberia & Sicilia, quae olim ex genuino Opere Constantinus Porphyrogenneta transcripsit, adjeci, ut omnia nostri auctoris λείψανα hoc volumine exstarent. Primi Fragmenti versionem Latinam ob mendarum copiam Johannes Meursius in lingua Graeca versatissimus ne tentare quidem ausus est, quam nunc post Clarissimi Isaaci Vossii emendationem aggressus sum. Denique Hannonis Carthaginensium regis Periplum, rarissimum & maxime venerandum antiquitatis monumen-

men-

mentum ad prelum revocavi, & hisce Fragmentis adjunxi. Hujus Græcam editionem Sigismundus Gelenius anno MDXXXIII *Basileæ curavit: Latinam versionem & notas Conradus Gesnerus postea seorsim edidit: meam adjecissem, nisi Nicolaus Heinsius, eximium in hisce regionibus rei literariæ decus & ornamentum, de Gesneriana versione indicium fecisset. Ad hunc Hannonis Periplum Clarissimus Vossius suas observationes promisit, quibus publicam videre lucem hactenus non licuit: harum vicem supplebunt Doctissimi Bocharti animadversiones, quas ex parte secunda Geographiæ Sacræ transcribere & notis Gesnerianis subjungere placuit.*

Interim amice Lector & benevole hisce fruere, dum majora molior, & totum Stephani Opus ad umbilicum perducere

omnibus viribus annitor; quod jam in publicum prodiisset, nisi horrida bella & papyri inopia in causa fuissent. Etenim cui criticum est jecur & Atticus nasus, ex hisce animadversionibus ad hæc fragmenta facillime olfaciet, (licet de improviso afflictißima hujus reipublicæ tempora, quibus prelum frigebat, non intervenissent) quam immensum in vertendo & emendando hoc scriptore, miserrime depravato, laborum & molestiarum pelagus mihi sit emetiendum. De Hercule credidit antiquitas unam noctem ejus generationi non suffecisse: sic sibi cordatus Lector persuadeat velim, me non uno alterove vertente anno correctionem totius Stephani Epitomes animo meo concepisse, & in lucem non editum iri, nisi post sexcentos dolores; nam mihi res non est cum solis Geographicis, sed etiam cum Gentilibus ab

urbium

urbium appellationibus deductis, cum portentis mythologicis, & intricatissimis ad Grammaticam spectantibus: Quæ si singulatim in hoc auctore ad accuratam rationis normam perpendere non recusaveris, adeo frequentia & tam magni momenti esse deprehendes, ut cuilibet materiæ tantum temporis insumi debere, summo jure judicaveris. Sed iniquam admodum bene de republica literaria merentes sortem experiri solent, præsertim si scriptis & commentariis in vulgus editis prodesse studeant quam plurimis: nam & inter togatam gentem vulgus est, quod de aliorum scriptis, ne unico quidem totius operis jota aut viso aut lecto, temere pronunciat, quod ea vellicat & pro nihilo ducit, turpi silentio & toga inscitiam suam caute tegens. Assyriæ reges post Ninum *omnes in regia lati-*

tabant, gloriam ac majestatem in occulto amplificare studentes: sic illud hominum genus usque latendo, & nunquam promendo sua, sibi laudem & gloriam quærunt. Sed iniquum illud & inhumanum hominum genus nihil moror: unicum nostræ vitæ fontem rogans, ut mihi porro sanitatem & otium largiatur, & rei literariæ fautores, immenso hoc opere ad umbilicum perducto, videant, quid ob communem causam voluerim atque tentaverim. Vale Lector Amice, & hæc Fragmenta meis animadversionibus illustrata sine fastidio accipe, dum tibi aliud ferculum præparatur.

ΕΚ ΤΟΥ

ΕΚ ΤΟΥ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

περὶ

ΠΟΛΕΩΝ καὶ ΔΗΜΩΝ.

STEPHANI BYZANTINI

DE

URBIBUS ET POPULIS

FRAGMENTA.

STEPHANI BYZANTINI
DE
URBIBUS ET POPULIS
Fragmenta.

DYMA, urbs Achaïæ, ultima ad occidentem, quare & Callimachus in Epigrammatibus canit:

Dymam profectum Achaïcam.

Ipſa quoque regio antiquitus Dyma appellabatur, urbs vero Stratus. Tandem vero etiam cum urbs, tum regio Dyma vocatæ ſunt. Dicitur quoque numero multitudinis Dymæ, uti apud Apollodorum hiſce verbis: Abeſt ab hiſce centum viginti ſtadia urbs Dymæ, quæ ultima ad occidentem ſita eſt. Civis, Dymæus. Ephorus libro XXIV: Immiſſo autem in Dymam regionem exercitu, primo omnium Dymęi terrore perculſi ſunt. Et Pauſanias in Bœoticis: Viro Dymæo curſu in ſtadio reportanti victoriam. Et rurſum: Dymæis quidem eſt Minervæ

ἄγαλμα. [10] Καὶ ἐν τῷ α΄. Τάδε πρὸς Ἀχαΐαν Δυμαίων ἐστὶν ὅμοροι. [11] Καὶ Ἀπολλόδωρος, ἢ ὁ τὰ τούτου ἐπιτεμνόμενος. Τὴν δὲ χώραν ἔχουσι Δυμαῖοι. Καὶ Φίλιστος Σικελικῶν α΄. [12] Ἐπὶ τῆς ὀλυμπιάδος, καθ' ἣν ὁ Βοιώτιος ἐνίκα στάδιον. Καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν χρονικῶν α΄. Πόλεμος ἐνέστη τοῖς τε Δυμαίοις. Ὅθεν καὶ Θεόπομπος μ΄. Προστάται δὲ τῆς πόλεως ἦσαν τῶν μὲν Συρακοσίων [13] Ἄθηνις καὶ Ἡρακλείδης, τῶν δὲ μισθοφόρων Ἀρχέλαος ὁ Δυμαῖος. Τὸ θῆλυ δὲ Δυμαία. Εὐφορίων.

[14] Ἤ τις ἔχεις κληῗδα, ἐπιζεφυρίοιο Δυμαίης.

[15] Διὰ τὸ πρὸς δύσιν ἐπιζέφυρον. [16] Ἀντίμαχος δὲ Καυκωνίδα φησὶν αὐτὴν, ἀπὸ Καύκωνος ποταμοῦ, [17] ὡς Διρκαίας. [18] Ἔνιοι δὲ καὶ Ἀσωπίδα. Διαστέλλεται δὲ τῆς Ἠλείας [19] κατὰ τὴν Βουπρασίαν [20] Ἀρίσω τῷ ποταμῷ. Λέγεται καὶ Δύμιος, ὡς [21] Βοιβήσιμος. Ἀντίμαχος δὲ ἐν ε΄ Θηβαΐδος.

[22] ἐν

templum & imago. Et in libro primo: Ab illa vero parte ad Achaïam Dymæis sunt contermini. Et Apollodorus, vel qui ejus scripta compendifecit: Regionem tenent Dymæi. Et Philistus rerum Sicularum libro primo: Olympiade qua stadium currendo vicit Oebotas [Dymæus.] Et Apollodorus libro primo Chronicorum: Bellum impendebat Dymæis. Quare & Theopompus libro quadragesimo scribit: Præsides erant civitatis ex Syracusanis quidem Athanis & Heraclides, ex mercenariis vero Archelaus Dymæus. Hinc fœmininum Dymæa. Euphorio:

Tu quæ possides claustra regionis Dymææ favonio exposita.

Quia ab occasu zephyrus spirat. Antimachus vero ipsam appellat Cauconidem à Caucone fluvio, ut à Dirce fonte Thebæ Dircææ dicuntur: sunt qui Asopidas vocent. Dividitur autem ab Elide juxta Buprasium flumine Larisso. Dicitur etiam Dymius, uti Bœbius, Cynius. Sic Antimachus libro v Thebaïdos:

[22] Ἐν δέ συ τοῖσι μάλα πρόφρων ἐπίκουρ☉ἀμορβῶν
[23] Ὠμιλήσαις, ὡς [24] διεπέρσατε Δύμιον ἄστυ.

ΔΥΝΔΑΣΟΝ, [25] πόλις Καρίας. Ἀλέξανδρ☉ ἐν τῷ περὶ Καρίας β'. Αὖθις δ' ἐπὶ Δυνδασον καὶ Κάλωνδα ὁρμῆσαι. Τὸ ἐθνικὸν, Δυνδασεὺς, ὡς Πηγασεύς.

ΔΥΡΒΑΙΟΙ [26] ἔθν☉ καθῆκον εἰς Βάκτρους καὶ τὴν Ἰνδικήν. [27] Κτησίας ἐν Περσικῶν ί. [28] χώρα ἣ πρὸς αὐτὸν πρόσκειται. Δυρβαῖοι οὗτοι εὐδαίμονες ἄνδρες, καὶ πλούσιοι, καὶ κάρτα δίκαιοί εἰσι, πρὸς τὴν Βακτρίαν καὶ Ἰνδικὴν [29] κατατείνοντες. Οὗτοι οὔτε ἀδικοῦσιν, [30] οὔτε ἀποκτείνουσιν ἀνθρώπων οὐδένα. Ἐὰν δέ τι εὕρωσιν ἐν τῇ ὁδῷ χρυσίον, ἢ ἱμάτιον, ἢ ἀργύριον, ἢ ἄλλο τι, οὐδὲν [31] ἀποκινήσαι αὐτὸ, οὔτε ἀρτοποιέουσιν, οὔτ' ἐσθίουσιν, [32] οὔτε νομίζουσιν, ἐὰν μὴ ἱερῶν εἵνεκεν. [33] ἄλφιτα δὲ ποιοῦσιν λεπτότερα, καθάπερ οἱ Ἕλ-

Inter hos vero prudentißimum militum ducem

Te geßisti, cum diripuistis Dymium oppidum.

DYNDASUM, urbs Cariæ. Alexander lib. 11, de Caria: Iterum ad Dyndasum & Calynda properare. Gentile, Dyndasensis, ut Pegasensis.

DYRBÆI, gens exporrecta ad Bactros & Indiam usque. Ctesias rerum Persicarum libro decimo: Regio versus septentrionem jacet. Dyrbæi hi homines fortunati, & divites, & admodum justi, ad Bactriam & Indiam usque pertingunt. Hi neque injuria afficiunt, neque occidunt quenquam mortalium. Cum in via sive aurum, sive vestem, sive argentum, sive aliud quidpiam offendunt, nihil inde auferunt. Neque pisturam exercent, neque panibus vescuntur, neque legibus, nisi sacrorum causa, obstricti vivunt. Polentam autem tenuissimam parant quemadmo-

οἱ Ἐλλῶες, [34] καὶ ἐσθίουσι καρπούς.

ΔΥΡΡΑΧΙΟΝ, [35] πόλις Ἰλλυρική, [36] Ἐπίδαμνος κληθεῖσα ἀπὸ Ἐπιδάμνου, [37] τούτου θυγάτηρ Μέλισσα, ἧς καὶ Ποσειδῶνος Δυρράχιος. ἀφ' ἧς ἐστιν ἐν Ἐπιδάμνῳ τόπος Μελισσώνιος, ἔνθα Ποσειδῶν αὐτῇ συνῆλθεν. [38] Μετὰ δὲ τὴν Ῥιζονικὸν Λίσσος ἐστὶ πόλις, καὶ Ἀκρόλισσος, καὶ Ἐπίδαμνος [39] Κερκυραίων κτίσμα, ἡ νῦν Δυρράχιον ὁμωνύμως τῇ χερρονήσῳ [40] πρότερον λεγομένη, ἐφ' ἧς ἵδρυται, [41] ὡς Φίλων. [42] Δέξιππος δὲ ἐν Χρονικῶν ι φησὶν οὕτως. Καὶ Μακεδόνων τὴν μὲν Ἐπίδαμνον, εἰς ὕστερον δὲ Δυρράχιον μετονομασθεῖσαν, [43] πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα κατὰ κράτος αἱροῦσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Εὐρώπῃ [44] μετὰ τοῦ σ Δυσράχιον αὐτὴν καλεῖ.

Δυσραχίου τ' Ἐπίδαμνος ἐπ' αἰγιάλου χθονὸς ἀκτῆς.

Ἔστι καὶ ἄλλη τις Λακωνικὴ μία τῶν ρ'. λέγεται

admodum Græci, & fructus comedunt.

DYRRHACHIUM, urbs Illyrica, Epidamnus dicta ab Epidamno, cui filia fuit Melissa, ex qua & Neptuno natus est Dyrrhachius: ab hac locus quidam in Epidamno Melissonius denominatus est, ubi Neptunus cum illa rem habuit. Post Rizonicum autem sinum urbs Lissus est, & Acrolissus, & Epidamnus Cercyræorum opus, quæ nunc Dyrrhachium similiter ac olim chersonesus, in qua sita est, vocatur, ut scribit Philo. Dexippus autem Chronicorum decimo ita loquitur: Et Macedonum Epidamnum, postea, mutata appellatione, Dyrrhachium nominatam, urbem Macedoniæ magnam & fortunatam vi capiunt. Alexander autem in sua Europæ descriptione per S Dysrachium ipsam appellat:

Dysrachiique Epidamnus in maritima terræ ora sita est.

Est & alia quædam urbs Laconica,

 una

λέγεται δὲ καὶ ἡ χώρα τῆς Ἰλλυρίας Δυῤῥαχία. Εὐφορίων,

Ἄστεα Δυῤῥαχίης τε καὶ ἔθνεα Ταυλαντίνων.

[45] Καὶ δῆλον ὅτι Δυῤῥάχιος τὸ τούτου ἀρσενικὸν, [46] ὡς τοῦ Ἀνάκτορον τὸ Ἀνάκτορος, Βυζάντιον Βυζάντιος, Θούριον Θούριος, [47] Κούριον Κούριος. Ἐρατοσθένης γ΄ Γεωγραφουμένων. [48] Ἐχόμενοι οἰκοῦσι Ταυλάντιοι. Πόλις δὲ Ἑλληνὶς Ἐπίδαμνος ἐπὶ χεῤῥονήσου τῆς καλουμένης Δυῤῥαχίου. [49] Ποταμοὶ δὲ Δρίλων καὶ Λάος, [50] περὶ οὓς οἱ Κάδμου καὶ Ἁρμονίας τάφοι δείκνυνται. ὅμως δὲ [51] νῦν Δυῤῥαχηνοὶ λέγονται. οὕτω γὰρ καὶ [52] Βάλαγρος ἐν Μακεδονικοῖς φησί. Καὶ τούτων αἱ πόλεις Δυῤῥαχηνοῖς τε καὶ Ἀπολλωνιάταις ἐπιδιήρηνται. Καὶ [53] Ἑρέννιος Φίλων ἐν τοῖς Ἰατρικοῖς Δυῤῥαχηνὸν ἀναγράφει Φιλωνίδην οὕτως. Ἀσκληπιάδης ἀκουστὰς [54] ἔσχε Τίτον Αὐφίδιον Σικελὸν, καὶ Φιλωνίδην Δυῤῥαχηνὸν, καὶ Νίκωνα Ἀκραγαντῖνον. Καὶ πάλιν.

Φιλω-

una ex centum. Ipſa quoque regio Illyriæ Dyrrhachia appellatur. Euphorio:

*Urbes Dyrrhachiæ & gentes Taulan-
-tinæ.*

Manifeſtum autem eſt τὸ Dyrrhachius eſſe maſculinum, ut ab Anactorium Anactorius: Byzantium Byzantius: Thurium Thurius: Curium Curius. Eratoſthenes libro tertio operis geographici: Taulantii, eam regionem tenentes, incolunt. Urbs vero Græca eſt Epidamnus in cherſoneſo Dyrrhachio. Fluvii præterlabuntur Drilo & Aous, circa quos Cadmi & Harmoniæ monumenta viſuntur. Attamen nunc Dyrrhacheni dicuntur; ſic enim & Balager in Macedoniacis loquitur: Et horum urbes Dyrrhachenis, & Apolloniatis diviſæ ſunt. Et Herennius Philo in libro de re Medica Philonidam Dyrrhachenum deſcribit hoc modo: Aſclepiades auditores habuit Titum Aufidium Siculum, & Philonidam Dyrrhachenum & Niconem Acragantinum. Et rurſus: Philoni-

Φιλωνίδης δὲ ὁ Δυρραχηνὸς ἤκουσε μὲν Ἀσκληπιάδου, ἰατρεύσας δὲ ἐν τῇ πατρίδι ἐνδόξως, συνετάξατο βιβλία μέ. [55] λέγει δὲ Παυσανίας ἢ περὶ τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νῦν πόλεως οὕτως. [56] Ἐπιδάμνιοι μὲν χώραν ἥνπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς, πόλιν δὲ οὐ τὴν ἀρχαίαν ἐπὶ ἡμῶν ἔχουσιν, [57] ἐκείνης δὲ ἀφεστηκυῖαν ὀλίγον, [58] ὄνομα δὲ τῇ πόλει Δυρράχιον ἀπὸ τοῦ οἰκιστοῦ.

ΔΥΣΠΟΝΤΙΟΝ [59], πόλις Πισαίας, [60] ἀπὸ Δυσποντίου τοῦ Πέλοπος, [61] παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐξ Ἤλιδος εἰς Ὀλυμπίαν. Ἀπὸ ταύτης Ἀντίμαχος ἦν Ὀλυμπιονίκης, [62] νικήσας ἐν ὀλυμπιάδι στάδιον. Φλέγων ἐν ὀλυμπιάδι δ΄. Ἀντίμαχος Ἠλεῖος [63] ἐκ Δυσποντίου στάδιον. Καὶ ἐν κζ΄. [64] Δάιππος Κροτωνιάτης πύξ. Ἠλείων ἐκ Δυσποντίου τέθριππον. Μέμνηται δὲ αὐτῆς καὶ Τρύφων ἐν παρωνύμοις, γράφων οὕτως τὸ ἐθνικόν. Οἱ δὲ Δυσποντεῖς οὐ παρὰ τὴν πόλιν Δυσπόντιον καλοῦνται. [65] ἐλέγοντο γὰρ Δυ-

des vero Dyrrhachenus audivit Asclepiadem, medicinam fecit in patria sua magna cum laude, & libros composuit XLV. Pausanias vero libro sexto, & de vetere, & de ea quæ nunc exstat urbe sic scribit: Epidamnii regionem quidem eandem quam olim, non autem urbem antiquam, hac nostra ætate tenent; ast aliam ab illa paullum dissitam: nomen vero est urbi Dyrrhachium à conditore.

DYSPONTIUM, urbs Pisatidis, quæ à Dysponto Pelopis filio nomen habet, & propter viam, quæ ex Elide ad Olympiam ducit, sita est. Ex illa erat Antimachus Olympionices, qui in Olympiis stadium vicit, uti Phlegon Olympiade quarta perhibet. Antimachus Eleus ex Dyspontio cursu in stadio vicit. Et in septima vigesima: Dahippus Crotoniates pugil Eleorum ex Dyspontio quadrigis vicit. Præterea Tryphon in Denominativis hujus urbis meminit, ejus gentile ita scribens. Dyspontenses non ab urbe

Δυασοντεῖς παρὰ τὸν Πέλοπος υἱὸν Δύασοντον.

ΔΥ'ΣΤΟΣ, [66] πόλις Εὐβοίας· Θεόπομπος ἐν Φιλιππικῶν κδ'. Α'ποςήσας δὲ τοὺς ἐν αὐτῇ περιοικία τῶν Ε'ρετριέων, ἐςρατεύσεν ἐπὶ πόλιν Δύςον. τὸ ἐθνικὸν, Δύςιος.

ΔΩΔΩ'ΝΗ, [67] πόλις τῆς Μολοσσίδος ἐν Η'πείρῳ, [68] καθ' ἣν Δωδωναῖος Ζεὺς, [69] Δωδώνης μεδέων, καὶ Διονύσιος.

Δωδώνης ἤπειρος ἀπείριτος ἐκπεπίνυςαι.

[70] Φιλόξενος δὲ ὁ τὴν Ο'δυσσείαν ὑπομνηματίζων, δύο φησὶ Θετταλικὴν καὶ Θεσπρωτικὴν, [71] οὕτως Δωδώνην νῦν φησι τὴν Θεσπρωτικὴν, [72] ἐν ᾗ τὸ μαντεῖον ἐκ τῆς δρυός. Ε'τέρα δὲ ἡ Θετταλικὴ, ἀφ' ἧς ὁ Α'χιλλεὺς καλεῖ τὸν Δία. ἔοικε δὲ οὕτως ἐπικεκλῆσθαι [73] τὸ ἀμφὶ Σελλοῖς, οἱ ναίουσιν ὑποφῆται ἀνιπτόποδες [74] χαμαιεῦνοι. Πῶς γὰρ τούτων μέμνηται ἀπὸ τῆς Θετταλικῆς καλῶν αὐτόν; Οὕτω δὲ καὶ Ε'παφρόδιτος ἐν τῇ

Dyſpontio, ſed à Dyſponto Pelopis filio Dyſpontenſes dicti ſunt.

DYSTUS, urbs Euboeæ. Theopompus rerum Philippicarum libro XXIV: Relinquens autem eos qui in vicinia Eretrienſium habitant, exercitum duxit contra Dyſtum. Gentile, Dyſtius.

DODONA, urbs Moloſſidis in Epiro, à qua Jupiter Dodonæus, qui Dodonæ præſidet. Dionyſius:

Dodona regio immenſa extenta eſt.

Philoxenus autem qui in Odyſſeam commentatus eſt duas memorat, Theſſalicam unam, alteram Theſprotican: ita nunc Theſproticam appellat, ubi ex quercu oraculum redditur: iſta vero Theſſalica, unde Achilles Jovem nominat. Videtur vero ita appellatum templum, circa quod Selli habitant oraculorum interpretes, illotis pedibus humi cubantes. Quo modo enim illos meminiſſet, ſi à Theſſalica Jovem nuncuparet? Ita etiam Epaphroditus

in

ἐν τῇ Π τῆς Ἰλιάδος. τιμᾶ τοὺς ἐν Δωδώνῃ ἔχοντας ἐπιφανὲς μαντεῖον,

[75] Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι.

Ἐπικέκληκε δὲ Ἀχιλλεὺς τὸν ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ γειτνιῶντα θεὸν, ὡς καὶ ὁ Πίνδαρος εὔχεται τῷ Λυκηγενεῖ, καὶ ὁ Χρύσης τῷ Σμινθεῖ. [76] Τὸν δὲ Δωδωναῖον ἔλεγον καὶ ναῖον. [77] Ζηνόδοτος δὲ γράφει Φηγωναῖε, ἐπεὶ ἐν Δωδώνῃ πρῶτον φηγὸς ἐμαντεύετο. Καὶ [78] Σουΐδας δέ φησι, Φηγωναίου Διὸς ἱερὸν εἶναι ἐν Θεσσαλίᾳ, [79] καὶ τοῦτο ἐπικαλεῖσθαι. [80] Ἕτεροι δὲ γράφουσι Βωδωναῖε. [81] Πόλιν γὰρ εἶναι Βωδώνην, ὅπου τιμᾶται. [82] Κίνεας δέ φησι, πόλιν ἐν Θεσσαλίᾳ εἶναι καὶ φηγὸν, καὶ τὸ τοῦ Διὸς μαντεῖον εἰς Ἤπειρον μετενεχθῆναι. Ὠνόμασται δὲ κατὰ Θρασύβουλον, ὡς [83] Ἐπαφρόδιτος ὑπομνηματίζων τὸ β' αἴτιον, ἀπὸ Δωδώνης μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων νυμφῶν. [84] Ἀκεσόδωρος δὲ [85] ἀπὸ Δωδώνου τοῦ Διὸς καὶ Εὐρώ-

in commentariis ad Iliada Π. Eos honorat, qui Dodonæ insigne habent oraculum:

Hunc vero dicit ad Dodonam contendisse.

Achilles vero Deum in Thessalia vicinum invocavit, quemadmodum Pindarus Apollinem precatur in Lycia genitum, & Chryses Smintheum. *Dodonæum* Jovem etiam *Bodonæum* appellarunt, ubi Zenodotus scribit *Phegonæum*, quia Dodonæ primum fagus oracula edidit. Et Suidas perhibet in Thessalia fanum esse Jovis Phegonæi, & ab illo ita denominari. Alii ibi scribunt *Bodonæum*; traduntque illic esse urbem Bodonen, ubi hoc nomine colitur. Verum Cineas refert, urbem in Thessalia Phegum reperiri, & oraculum Jovis in Epirum esse translatum. Secundum vero Thrasybulum, teste Epaphrodito in commentariis ad librum secundum Quæstionum, nomen habet à Dodone una ex Oceani Nymphis. Acestodorus autem derivat à Dodone Jovis &

Εὐρώπης. εἰκὸς ἢ ἀπὸ Δώδωνος ποταμοῦ, ὃν παρατίθησιν [86] ὁ Τεχνικὸς ἐν τῷ ά τῆς καθόλου, λέγων οὕτως. Δώδων ποταμὸς Ἠπείρου. Διτταὶ δὲ εἰσὶ Δωδῶναι, [87] αὕτη καὶ ἡ ἐν Ἰταλίᾳ, καθάπερ ἄλλοι τε [88] Μνασέας. [89] Λέγεται τε Δωδὼν, ἧς τὴν γενικὴν Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ Ἀκανθοπλῆγι. Νῦν δὲ [90] οὔτε με εἰς Δωδῶνος, [91] οὔτε Πυθικῶν γυ *** τις ἀπείσειεν. Καὶ δοτικήν. [92] Δωδῶνιν αἰὼν Ζεὺς ὁμέστιος βροτῶν. Καὶ ἐν Τραχινίαις. Ὡς τὴν παλαιὰν φηγὸν [93] αὐδῆσαί ποτε Δωδῶνι [94] δισσῶν ἐκ πελειάδων ἔφη. Καὶ Καλλίμαχος. Τὸν ἐν Δωδῶνι λεγόμενον οὖν [95] ἠχώχαλκον ἤγειρον. Καὶ τὴν αἰτιατικὴν φησιν [96] Εὐφορίων Δωδῶνα ἐν Ἀνίῳ.

Ἵκομεν ἐς Δωδῶνα Διὸς φηγοῖο προφῆτιν.

[97] Λέγεται δὲ καὶ εἰς Ω. Σιμμίας ὁ Ῥόδιος.

Ζηνὸς

Europæ filio. Sed verisimile est, descendere istam appellationem à Dodone fluvio, quem allegat Technicus libro primo historiæ universalis, ita dicens: Dodon Epiri fluvius est. Geminæ autem sunt Dodonæ, hæc, & altera in Italia, ut inter alios & Mnaseas perhibet. Ipsa quoque urbs Dodon appellatur, cujus genitivo Sophocles utitur in Ulysse spinis flagellato: Nunc autem ne quis amplius ad Dodonidis urbem, aut regionem Pythicam abeat. Et dativo: Jupiter Dononi habitans, eundem cum mortalibus habet larem. Et in Trachiniis ait: Sic antiquam fagum cecinisse aliquando in Dodone, duabus columbis vaticinantibus. Et Callimachus: Æs illud resonans in Dodone suscitarunt. Etiam accusativum Dodona Euphorio in Anio usurpat:

Venimus in Dodona Jovis fagini fatidicam.

Et nominativus etiam in O magnum desinit, quem Simmia Rhodius adhibet:

Ζηνὸς ἕδος Κρονίδαο μάκαιρ᾽
ὑπεδέξατο Δωδώ.

Η᾽δωύατο ᾗ ἡ Δωδῶνος γενικὴ μετὰ τῆς λοιπῆς κινήσεως [98] καὶ κλίσις εἶναι τῆς Δωδὼν, εἴπερ ἦν ἐν χρήσει τῆς πόλεως ἡ εὐθεῖα. Διόπερ ἔοικεν [99] ὁ τεχνικὸς μεταπλασμὸς ἡγεῖσθαι τὸ ἐθνικὸν, [100] ταύτης ἄῤῥητον ὡς πεπονθυίας· εἰ δέ τις χρηματίσειεν, ἔσαι Δωδώνιος, [101] ὡς Πλευρῶνος Πλευρώνιος, Καλυδῶνος Καλυδώνιος, [102] τῆς μέν τοι Δωδώνης Δωδωναῖος. Ἑκαταῖος Εὐρώπη. Μολοσσῶν πρὸς μεσημβρίης οἰκέουσι Δωδωναῖοι. Καὶ Ὅμηρος.

[103] Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε. ----

Καὶ [104] Κρατῖνος Α᾽ρχιλόχοις. Δωδωναίῳ κυνὶ βωλοκόπῳ τίτθῃ γεράνῳ προσεοικώς. Καὶ τὸ θῆλυ Δωδωνὶς ἀπὸ τοῦ Δωδώνη, ὡς [105] Παλλήνη Παλληνίς. [106] Α᾽πολλώνιος.

Σφείρειαν Α᾽θηναίη Δωδωνίδος ἥρμοσε φηγοῦ.

Καὶ

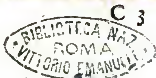
Sedem Jovis Saturnii beata suscepit Dodo.

Poterat autem genitivus Dodonis cum reliquis casibus etiam declinari à casu recto Dodo, siquidem hic urbis nominativus in usu est. Quare artificialis inde formatio pro gentili videtur habenda, cum hujusmodi urbis appellatio in usu sit : hac formandi ratione si quis uti velit, fiet Dodonius, ut à Pleuronis Pleuronius, Calydonis Calydonius : sed à Dodones genitivo fit Dodonæus, quo Hecatæus in Europa utitur : Ad meridionalem Molossorum regionem adhabitant Dodonæi. Et Homerus :

Jupiter rex Dodonae. ----

Et Cratinus in Archilochis : Dodonæo cani occanti mamma grui persimilis. Et fœmininum Dodonis fit à Dodone, uti à Pellene Pellenis, cujus Apollonius meminit :

Carinam Minerva ex Dodonide adaptavit quercu.

Καὶ [107] Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ Ἀκανθοπλῆγι. [108] Τὰς θεσπιῳδοὺς ἱερέας Δωδωνίδας. Ἀπολλόδωρος δ᾽ ἐν α´ περὶ θεῶν, τὸν Δωδωναῖον οὕτως ἐτυμολογεῖ. Καθάπερ οἱ τὸν Δία [109] Δωδωναῖον μὲν καλοῦντες, ὅτι δίδωσιν ἡμῖν τὰ ἀγαθά. [110] Πελασγικὸν δὲ, ὅτι γῆς πέλας ἐστίν. Ἔστι δὲ καὶ Δωδωναῖον χαλκεῖον παροιμία ἐπὶ τῶν πολλὰ λαλούντων, ὡς Μενεδήμων φησίν. ἀπὸ γὰρ τοῦ ναὸν τοῦ Δωδωναίου Διὸς τοίχους μὴ ἔχοντος, [111] ἀλλὰ τρίποδας πολλοὺς ἀλλήλων πλησίον, ὥστε τοῦ ἑνὸς ἁπτόμενον παραπέμπειν διὰ τῆς ψαύσεως τὴν ἐπήχησιν ἑκάστῳ, [112] διαμένειν τὸν ἦχον ἄχρις αὖθις τοῦ ἑνὸς ἐφάψηται. ἡ παροιμία δὲ οὐ φησιν εἰ μὴ χαλκίον, [113] ἐν ἄλλῳ λέγηται ἢ τρίποδας πολλούς. Προσθετέον οὖν [114] τῷ περιηγητῇ Πολέμωνι, ἀκριβῶς τὴν Δωδώνην ἐπισταμένῳ, [115] καὶ Ἀριστείδῃ τὰ τούτου μεταγεγραφότι, [116] λέγοντι κατὰ τὴν Β´. ἐν τῇ Δωδώνῃ στῦλοι β´ παράλληλοι καὶ παρεγγὺς ἀλλήλων, καὶ ἐπὶ μὲν θατέρου χαλκίον

Et Sophocles in Ulysse spinis cæso: Fatiloquas sacerdotes Dodonidas. Sed Apollodorus libro primo de Diis, sic Dodonæi etymon describit. Quemadmodum Jovem Dodonæum quidam ita vocant à διδῶναι, quia dat nobis omnia bona: Pelasgicum autem à πέλας & γῆ, quia terræ vicinus est. Est autem ÆS DODONÆUM proverbium in loquaces, uti Menedemon auctor est: quia Dodonæi Jovis templum muros non habet, sed tripodas plurimos arctissime sibi invicem junctos, adeo ut si unum percutias, strepitum simul ob contactum ad unumquemque eorum transmittas, qui perdurat usque dum sonus ad unum illum redierit. Proverbium autem non ait nisi ÆS: apud alium lebetes & tripodas multos. Assentiendum itaque Polemoni Periegetæ, qui accurate ipsam Dodonam pernorat, & Aristidæ, qui ejus opera descripsit, libro secundo ita affirmanti: In Dodona duæ sunt columnæ paralellæ & vicinæ: In altera quidem ahenum

est

κίον ἐστὶν οὐ μέγα, τοῖς δὲ νῦν παραπλή-
σιον λέβησι. ἐπὶ δὲ θατέρου [117] παιδάριον
ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ μαστίγιον ἔχον, οὗ κατὰ
τὸ δεξιὸν μέρος ὁ τὸ λεβήτιον ἔχων κίων
ἕστηκεν. ὅτ' ἂν οὖν ἄνεμον συμβῇ πνεῖν
τοὺς τῆς μάστιγος [118] ἱμάντας χαλκοῦς,
ὄντας ὁμοίως τοῖς ἀληθινοῖς ἱμᾶσιν,
[119] αἰωρουμένους ὑπὸ τοῦ πνεύματος, συνέ-
βαινε ψαύειν τοῦ χαλκίου, καὶ τοῦτο ἀδια-
λείπτως ποιεῖν, ἕως ἂν ὁ ἄνεμος διαμέ-
νῃ, καὶ κατὰ μέν τοι τοὺς ἡμετέρους φησὶν ὁ
[120] Ταῤῥαῖος. Εἰ μὲν λάβῃ τῆς μάστιγος,
οἵδε ἱμάντες *** πεπτώκασιν. Παρὰ
μέντοι τῶν ἐπιχωρίων ἠκούσαμεν, ὡς ἐπεί-
περ ἐτύπτετο μὲν ὑπὸ μάστιγος, ἤχει δὲ
ἐπὶ πολὺν χρόνον, [121] ὡς χειμερίου τῆς
Δωδώνης ὑπαρχούσης, εἰκότως εἰς πα-
ροιμίαν παρεγένετο. Μέμνηται αὐτῆς Μέ-
νανδρος ἐν Ἀῤῥηφόρῳ. Ἐὰν δὲ κινήσῃ
μόνον τὴν [122] Μυρτίλην ταύτην τις, ἣν
τίτθην καλεῖ, [123] πέρας ποιεῖ λαλιᾶς τὸ
Δωδωναῖον ἄν τι χαλκίον, ὃ λέγουσιν
ἠχεῖν, ἂν παρήψαθ' ὁ παριὼν, τὴν ἡμέ-
ραν

eſt non magnum, hodiernis lebetibus ſimile: in altera puerulus dextra flagellum tenens, cui ad dextram appoſita eſt columna cum lebete. Ventus itaque cum difflaverit hujus flagelli funiculos, æneos quidem, ſed ad ſimilitudinem naturalium funium flexiles, contingit, eoſdem à vento ſublatos ſine intermiſſione vas illud æneum percutere, uſque dum ſiluerit ventus, quod ſecundum noſtros etiam Tarrhæus fatetur: Si acceperit flagellum, illi funes ceciderunt. * * * Nos autem ab incolis ipſis audivimus, æs illud à flagello percuſſum longum tempus reſonare, hiemali cœlo, ſub quo ſita eſt Dodone, illud adjuvante. Unde merito in proverbium abiit, cujus Menander meminit in Comœdia Arrhephoro: Hanc ſi quis ſemel moverit Myrtilam, quam ille ſuam nutricem vocat, finem loquelæ tandem facit ÆS DODONÆUM, quod ſi quis prætereuntium illud tetigerit, totam ajunt reſonare diem, ſed tamen citius ſilere, quam hanc no-

ραν ὅλην, καταπαῦσαι φῦλον, ἢ πάντην λαλοῦσαν, νύκτα γὰρ προσλαμβάνει.

ΔΩΝΕΤΤΙ΄ΝΟΙ, [124] ἔθνος Μολοσσικόν. Ῥιανὸς δὲ Θεσσαλικῶν.

Αὐτὰρ Δωνεττῖνοι ἠδ' ὀτρηροὶ
[125] Κεραΐνες.

Καὶ ἐν τῇ ζ.

Εἶτα δὲ Δωνεττῖνοι, ἀτὰρ ὀκτὼ καὶ
δέκα Κᾶρες.

ΔΩ͂ΡΑ, [126] νῆσος ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ, [127] καθὰ Στράβων ιϛ΄. [128] Τὸν Δεμαζήνην ἐπάρχειν νήσου τινὸς τῶν ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ, καλεῖσθαι δὲ τὴν νῆσον Δῶρα. ὁ νησιώτης Δωρείτης, ὡς τοῦ Στάγειρα Σταγειρίτης, Ἄβδηρα Ἀβδηρίτης. [129] οὕτω καὶ Ὦρος. [130] Εἰ δὲ τῷ τῆς χώρας τύπῳ χαρακτηρισθῆναι δεῖ, Δωρηνὸς, ὡς Σωφηνὸς, [131] Ἀραξηνὸς, Νισιβηνός.

ΔΩ΄ΡΙΟΝ, [132] πόλις μία τῶν τριῶν, [133] ὧν Ὅμηρος μνημονεύει.

Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος τε καὶ Δώριον.

[134] Δι-

ſtram loquacem, quippe quæ & noctem diei adjungat.

DONETTINI, gens Moloſſica, cujus Rhianus libro IV rerum Theſſalicarum meminit:

Cæterum Donettini & ſeduli Ceraines.

Et libro ſeptimo:

Septem Donettini, verum octodecim Cares.

DORA, inſula in ſinu Perſico, auctore Strabone, libro XVI. Amazenam vero inſulæ cuidam in ſinu Perſico præfuiſſe, cui Dora nomen erat. Inſulanus Dorita dicitur, ut à Stagira Stagirita, Abdera Abderita: quod etiam Orus affirmat. At ſi quis conſueta regioni forma uti velit, gentile erit Dorenus, ut Sophenus, Araxenus, Niſibenus.

DORIUM, urbs una ex tribus, quarum Homerus meminit:

Et Pteleon, & Helus, & Dorium.

[134] Δικαίαρχος δὲ τέτταρας πόλεις εἶναι φησὶ, καὶ Πτελέας, οὐ Πτελεὸν τὴν μίαν καλεῖ, κατὰ τὸ πρῶτον τοῦ βίου τῆς Ἑλλάδος βιβλίον. Τῶν δὲ ἐν τῇ Πελασγιώτιδι χώρα Δωριέων κατοικούντων [135] μέρος τι μετὰ τῶν ἐν ταῖς * * * * *

Γνώμην εἶχον τὴν ἀποικίαν ἐκπέμπειν τοῖς ** Τραχινίοις βουλόμενοι καὶ Δωριεῦσι τιμωρεῖν. Ἡρόδοτος δὲ ἐν τῇ α, περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν, καὶ δεικνὺς οὕτως. [136] Τὸ δὲ πολυπλάνητον κάρτα. ἐπὶ μὲν γὰρ Δευκαλίωνος [137] βασιλέως ᾤκεε τὴν Φθιῶτιν. ἐπὶ δὲ Δώρου τοῦ Ἕλληνος τὴν [138] ὑπὸ τὴν Ὄσσαν τε καὶ τὴν Ὄλυμπον χώρην καλεομένην Ἱστιαιῶτιν. [139] ἐκ δὲ Ἱστιαιώτιδος ὡς ἐξανέστη ὑπὸ Καδμείων, [140] ᾤκεεν ἐν Πίνδῳ Μακεδνὸν καλεόμενον, ἐντεῦθεν δὲ αὖθις εἰς τὴν Δρυοπίδα μετέβη, καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἐλθὸν, Δωρικὸν ἐκλήθη. Καὶ οἱ Κρῆτες Δωριεῖς ἐκαλοῦντο.

[141] Δω-

Dicæarchus autem illas quatuor esse ait, & unam urbem non Pteleon, sed Pteleas appellat, libro primo de Vita Græciæ. Doriensium, qui in Pelasgiotide regione habitant pars quædam.

* * *

* * * *

Coloniam eo deducere sedebat sententia, & illatam Trachiniis Doriensibusque injuriam ulcisci. Herodotus libro primo de gente Dorica scribens, valde erroneam eam esse & dicit & demonstrat hoc modo: multum illa pervagata est; nam sub Deucalione rege Phthiotidem incoluit: Sub Doro Hellenis filio regionem montibus Ossæ & Olympo adjacentem, Istiæotidem dictam: at vero à Cadmeis ejecta, habitavit locum in Pindo, quem Macednum vocant: hinc autem rursus ad Dryopidem migravit: atque ita tandem ex Dryopide in Peloponnesum veniens, Dorica dicta est. Ipsi quoque Cretenses Dorienses appellantur.

[141] Δωριέες τε Τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.

[142] Περὶ ὧν ἱστορεῖ Ἄνδρων. Κρητὸς ἐν τῇ νήσῳ βασιλεύοντος. [143] Τέκταφον τὸν Δῶρον τοῦ Ἕλληνος, ὁρμήσαντα ἐκ τῆς ἐν Θετταλίᾳ τότε μὲν Δωρίδος, νῦν δὲ Ἱστιαιώτιδος καλουμένης, ἀφικέσθαι εἰς Κρήτην μετὰ Δωριέων τε καὶ Ἀχαιῶν καὶ Πελασγῶν, τῶν οὐ [144] καταρράντων εἰς Τυρρηνίαν. Μέμνηται τῆς Δωρίδος τῆς Θετταλικῆς Χάραξ ἐν ζ, τῆδε γράφων [145] περὶ Θεσσαλοῦ τοῦ Αἰάτου, νικήσαντος τοὺς ἐν Ἄρνῃ Βοιωτούς. Ὁ δὲ Θεσσαλὸς οὐδὲ [146] τὴν τετάρτην μοῖραν τῆς ἐπωνυμίας μετέβαλεν, ἀλλ' Ἱστιαιῶτιν αὐτὴν, ὡς πρὶν, καλεῖσθαι εἴασε. Κεῖται δὲ [147] πρὸς δυσμῶν τῆς Πίνδου. Δῶρος δὲ αὐτὴν ὁ Ἕλληνος εἴληχε τὰ πρῶτα, καὶ Δωρὶς ἀπ' ἐκείνου ἐκαλεῖτο πρότερον, ὕστερον δὲ Ἱστιαιῶτις μετωνομάσθη.

ΔΩ͂ΡΟΣ [148] πόλις Φοινίκης. Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ. [149] Μετὰ δὲ ἡ πάλαι Δῶρος, νῦν δὲ Δῶρα καλεῖται. Καὶ

οὕτως

Dorienſeſque Trichaïces, nobileſque Pelaſgi.

De quibus hæc narrat Andro : ſcilicet Crete in inſula regnante, Cercaphum Dori filium, Hellenis nepotem, profectum ex illa Theſſaliæ parte, quæ tunc quidem Doris, nunc vero Iſtiæotis appellatur, deveniſſe in Cretam cum Dorienſibus, Achæis & Pelaſgis, qui ad Tyrrheniam non erant delati. Doridis Theſſalicæ meminit Charax libro ſeptimo, ubi ſcribit de Theſſalo Æatæ filio, qui Bœotos in Arna devicit : Theſſalus vero quartæ partis cognomen non mutavit, ſed Iſtiæotidem, ut olim, ipſam vocari permiſit. Jacet ad occidentem ipſius Pindi : Dorus autem Hellenis filius, cui ea primum ſortito obtigit, ipſam à ſe Doridem appellavit; poſtea tamen Iſtiæotis tranſnominata eſt.

DORUS, urbs Phœniciæ, auctore Hecatæo in Aſia. Deinde antiqua Dorus, nunc Dora appellatur.

Et

οὕτως Ἰώσηπος αὐτὴν καλεῖ [150] ἐν ε' τῆς Ἰουδαϊκῆς ἱστορίας. Ἀπὸ μὲν Ἰορδάνου μέχρι Δώρων πόλεως. Καὶ πάλιν. Ἀζώτῳ καὶ Δώροις ὁριζόμενοι. [151] Καὶ ἐν δ'. εἶναί τι γυμνάσιον ἐν πόλει Δώρῳ. Καὶ πάλιν. ὅτε ἐπέσχεν εἰς τὸ Δῶρον. Καὶ [152] Κλαύδιος Ἰούλιος ἐν γ' Φοινικικῶν. Μετὰ Καισάρειαν Δῶρα κεῖται βραχεῖα πολίχνη, Φοινίκων αὐτὴν οἰκούντων, οἱ διὰ τὸ ὑπόπετρον [153] τῶν τε αἰγιαλῶν, καὶ τὸ [154] πορφύρας γόνιμον συνελθόντες, καλιὰς αὐτοῖς ᾠκοδομήσαντο, καὶ περιβαλλόμενοι χάρακας, ὡς ὑπήκουεν αὐτοῖς τὰ τῆς ἐργασίας, [155] τεμνόμενοι τὰς πέτρας, διὰ τῶν ἐξαιρουμένων λίθων τὰ τείχη κατεβάλοντο. καὶ τὸν [156] ἔνορμον χηλὴν ὅπως τε ἀσφαλῶς ἔθεντο, [157] ἐπώνυμον αὐτὴν τῇ πατρίῳ γλώσσῃ Δῶρα καλοῦντες. Οἱ δ' Ἕλληνες, ἄχρι οὗ τῆς [158] φωνῆς ὑπεφόρου, καλεῖν ἀρκοῦντα Δώραν τὴν πόλιν. Καί τινες ἱστοροῦσι Δῶρον τὸν Ποσειδῶνος οἰκιστὴν αὐτῆς γεγονέναι. Καὶ

Ἀρτε-

Et hoc modo Josephus eam appellat libro quinto Historiæ Judaïcæ: A Jordane usque ad civitatem Dora. Et rursum: Azoto & Doris terminati. Et in libro quarto: Esse in urbe Doro aliquam mulierculam. Et iterum: Quando tulit in Dorum. Et Claudius Jullus libro tertio Phœnicicorum sic scribit: Post Cæsaream sita sunt Dora exiguum oppidulum; quod à Phœnicibus habitatur, qui propter saxosum & purpuris fœcundum littus ibi convenerunt, sibique gurgustia ædificarunt, & fossas circumduxerunt: ubi vero successus respondebat operæ, secuerunt petram, & ex effossis lapidibus muros fundarunt. Cumque jam navibus commodum tutumque posuissent portum, Dora illum cognominem urbi vernacula lingua vocarunt. Græci vero, quatenus vox pronunciatu facilis est, appellant Doram urbem opulentam. Quidam narrant, Dorum Neptuni filium ipsam condidisse. Et Artemidorus in Epitome undecim libro-

 rum,

Ἀρτεμιδώρου Δῶραν τὴν πόλιν οἶδεν ἐν ἐπιτομῇ τῶν ιά. [159] Συνεχῶς δ' ἐστὶ Στράτωνος πύργος. [160] εἶτα ἔνι Δῶρα ἐπὶ χερσονησοειδοῦς τόπου κείμενον πολισμάτιον, δεχομένου τοῦ ὄρους [161] τοῦ Καρμήλου. Καὶ ἐν θ' γεωγραφουμένων τὸ αὐτό. Ἀπολλόδωρος δὲ Δῶρον καλεῖ ἐν χρονικῶν δ'. Εἰς Δῶρον οὖσαν ἐπιθαλάττιον πόλιν. καὶ Ἀλέξανδρος ἐν Ἀσίᾳ.

Δῶρός τ', ἀγχίαλός τ' [162] Ἰόπη,
προὔχουσα θαλάττῃ.

Καὶ Χάραξ ιά. Τρύφων, ἐν Δώρῳ τῆς κοίλης Συρίας πόλει πολιορκούμενος ὑπ' Ἀντιόχου, [163] ἔφυγεν εἰς Πτολεμαΐδα, τὴν Ἄκην λεγομένην. Τὸ ἐθνικὸν, Δωρίτης. ὁ γὰρ ταῖς δύο καταλήξεσιν ἀναλογεῖ, τῇ μὲν Δώρα Δωρίτης, ὡς Στάγειρα Σταγειρίτης, [164] ὡς εἴρηται. τῆς δὲ Δῶρος ὁμοίως Δωρίτης. [165] Σκίρος Σκιρίτης, χῶρος χωρίτης, [166] μέσος μεσίτης, Κοπτὸς Κοπτίτης, [167] δίολκος διολκίτης. [168] Παυσανίας δὲ ἐν τῇ τῆς πατρίδος αὐτοῦ κτίσει, Δωριεῖς αὐτοὺς

καλεῖ,

rum, urbem Doram agnoscit. Continua est, inquit, Stratonis Turris: deinde sequitur Dora oppidulum, in loco peninsulæ formam habente situm, ad radicem montis Carmeli. Et libro nono Geographiæ idem scribit. Apollodorus vero Dorum nominat libro quarto Chronicorum: Ad Dorum urbem maritimam. Et Alexander in Asia:

Et Dorus, littoralisque Joppe, procurrens in mare.

Et Charax libro undecimo: Trypho, in Doro Cœlesyriæ urbe obsessus ab Antiocho, Ptolemaïdem profugit, quæ & Ace dicitur. Gentile, Dorites, quod duabus terminationibus convenit; nam à vocabulo Dora formatur Dorites, ut à Stagira Stagirites, quemadmodum dictum est, & à Doros similiter deducitur Dorites, ut à Sciros Scirites, choros Chorites, mesos mesites, Coptos Coptites, diolcos diolcites. Pausanias vero in descriptione coloniarum suæ patriæ, ipsos Dorienses appellat,

καλεῖ, τῇδε γράφων. Τύριοι, Ἀσκαλωνῖται, Δωριεῖς, Ῥαφανεῶται. ὥστε παρὰ τὸ Δῶρον τὸ Δώριος εἶναι, οὐ ἂν εἴη ὁ Δωριεύς, ὡς τοῦ Χήσιον τὸ Χησιεύς. Ἔστι καὶ Καρίας Δῶρος πόλις, ἣν συγκαταλέγει ταῖς πόλεσιν ταῖς Καρικαῖς Κρατερὸς ἐν τῷ περὶ ψηφισμάτων γ´. [169] Καρικὸς Φόρος Δῶρος, Φασηλῖται.

ΔΩ´ΤΙΟΝ, [170] πόλις Θεσσαλίας, ὅπου μετῴκησαν οἱ Κνίδιοι, ὧν ἡ χώρα Κνιδία. [171] Καλλίμαχος ἐν ὕμνοις.

Οὔπω τὰν Κνιδίαν, ἔτι Δώτιον ἱρὸν ἔναιον.

Ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Δωτίας τῆς [172] Ἐλάτου. Φερεκύδης δὲ ἀπὸ Δώτιος τοῦ Ἀστερίου, καὶ Ἀμφικτυόνης τῆς Φθίου. [173] ὡς δὲ Ἀρχῖνος ἀπὸ Δώτου τοῦ Νεώνου τοῦ Ἕλληνος. Μνασέας δὲ ἀπὸ Δώτου τοῦ Πελασγοῦ. Ἔστι δὲ τὸ πεδίον αὐτὸ καθ᾽ ἑαυτὸ ἰδίοις ὄρεσι περιεχόμενον. ὁ πολίτης, Δωτιεύς. Σοφοκλῆς Λαρισσαίοις. Καί μοι *** ρίλον ῥίπτοντι Δωτιεὺς ἀνὴρ ἄγχου προσῆψεν [174] ἐλαφρὸς ἐν δυσκήματι.

ubi sic scribit: Tyrii, Ascalonitæ, Dorienses, Rhaphaneotæ: ut à Dorus fit Dorius, à quo Doriensis, uti à Chesium Chesiensis. Dorus etiam Cariæ urbs est, quam Caricis annumerat Craterus libro tertio Decretorum. Caricum vectigal Dorus, Phaselitæ.

DOTIUM, urbs Thessaliæ, quo commigrarunt Cnidii, quorum regio Cnidia. Callimachus in Hymnis:

Nondum quidem Cnidiam, sed adhuc sacrum Dotium habitabant.

Denominatum est à Dotia Elati filia: At Pherecydes à Dotide Asterii & Amphictyones, quæ ex Phthio nata est, filia derivat: Sed Archenus à Doto Neoni filio, Hellenis nepote: Mnaseas vero à Doto Pelasgi filio. Ipsa planities per se propriis montibus circumdata est. Civis, Dotiensis. Sophocles in Larissæis. Et me projiciente vir Dotiensis pauper telum attigit, gurgustium quoddam intrans. Et similiter quoque

κήμαλι. [135] καὶ ἐν Λημνίαις προτέραις. [178] Φερηκίδας δέ, [179] Ἄδμητος ἤδη ὁ Δωτιεὺς, Λαπίθης Κορωνός. Τὸ θηλυκὸν Δωτηΐς. Ῥιανὸς ἐν δ' Μεσσενιακῶν,

Αὐδὴν εἰσώμενος Δωτηΐν, ἴκτο
[178] τελείη.

Καὶ Δωτιὰς, ὡς Ἰλιὰς τοῦ Ἰλιεύς. Σοφοκλῆς [179] ἐν Πηλεῖ. Βασιλεὺς χώρας τῆς Δωτιάδος. Καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος [180] ἐν Ῥόδου κτίσει.

---- Ὅσσατε γαίης
Ἔργατε Δωτιάδος προτέροι κάμον [181] Ἀσμονιῆες.

Καὶ [182] Ἀντίμαχος ἐν β' Λύδης,

Φεύγοντας γαίης ἔκτοθι Δωτιάδος.

Καὶ οὐδέτερον Δώτιον. Διονύσιος ἐν ά Γιγαντιάδος.

[183] Καὶ κελάδων Σπερχειὸς, ἔχουσί σε Δώτια Τέμπεα.

Καὶ τὸ ἑνικὸν τῷ β'.

[184] Καὶ κενεὸν κρότησε λέβης ἀνὰ Δώτιον Ἄργος.

Ἐκλή-

in Lemniadibus prioribus. Pherecidas inquit: Admetus erat Dotiensis, Lapithes Coronæus. Fœmininum Doteïs. Rhianus libro quarto Messeniacorum:

Linguam cupiens addiscere Dotiensem, tandem venit.

Dicitur quoque Dotias, uti ab Ilieus Ilias, Sophocles in Peleo: Rex regionis Dotiadis. Et Apollonius Rhodius in descriptione coloniæ in Rhodum deductæ:

---- Quantaque in terra,
Dotiade opera struxerunt veteres Æmonenses.

Et Antimachus libro secundo de Lydia:

Fugientes ex terra Dotiade.

Et neutro genere Dotium reperitur apud Dionysium libro primo Gigantiadis:

Et strepans Sperchie, habent te Dotia Tempe.

Ejus singulare libro secundo reperitur:

Et vacuum pulsavit lebetem per Dotium Argos.

Dictum

Ἐκλήθη ἡ Δώπιον ἀπὸ Δώτου τοῦ Πελασγοῦ παιδὸς, ὡς Ἡρωδιανὸς ἐν ή. Δῶτος ὁ Πελασγοῦ, ἀφ' οὗ τὸ Δώπιον πεδίον. Ἐκ περὶ τούτου τοίνυν Ὦρος ἐν τοῖς Ἐθνικοῖς τῆδε γράφει. Καὶ τὰ περὶ Θάμυριν ἐν Δωρίῳ παριστοροῦντος [185] τοῦ ποιητοῦ. Πάλιν Ἡσίοδος Δωτίῳ ἐν πεδίῳ φάσκει αὐτὸν τυφλῶσαι. [186] σεσημείωται γὰρ τοῦτο τοῖς διχογραφουμένοις πρωτοτύποις τῶν ἐθνικῶν. Ἐπάγει γ' οὖν. Οὐ γὰρ ὡς ἡ Χαλκηδὼν καὶ Καρχηδὼν καὶ τὰ τοιαῦτα λέγεται. Ἡ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Λ περὶ τὸν Πόντον, ἡ δὲ διὰ τοῦ Ρ περὶ τῆς Λιβύης. ἡμεῖς γε προύθεμεν δείξαντες διὰ πολλῶν μαρτυριῶν, ἕτερον διὰ τοῦ Ρ Δώριον, [187] καὶ ἕτερον τὸ διὰ τοῦ Τ Δώπιον.

Hic finis est literæ Delta, cui connectitur titulus, quem minime genuinum existimo, ut alibi multis probamus. Στεφάνου Γραμματικοῦ Κωνσταντινουπόλεως περὶ πόλεων, νήσων τε καὶ ἐθνῶν, δήμων τε καὶ τόπων, καὶ ὁμωνυ-

μίας

Dictum autem est Dotium à Doto Pelasgi filio, uti Herodianus libro VIII auctor est. Dotus Pelasgi filius, à quo Dotius campus nomen habet. Ex abundanti autem Orus in opere de Gentilibus ita scribit: Et illa de Thamyride quod attinet, ea in Dorio facta narrat Poëta: è contrario Hesiodus in Dotio ipsum excœcatum dicit. Collocat enim istam vocem inter primitiva gentilium, quæ duobus modis scribuntur. Adducit præterea testimonium: Non enim sicuti Chalcedo & Carchedo, ita & hæc dicuntur. Nam urbs per lambda scripta circa Pontum, at vero per R in Libya sita est. Nos vero quæ proponimus, multis testimoniis probamus, aliud esse Dorium per R, & aliud Dotium per T.

μίας αὐτῶν καὶ μετωνομασίας, καὶ τῶν ἐντεῦθεν παρηγμένων ἐθνικῶν τε καὶ τοπικῶν, καὶ κτητικῶν τε ὀνομάτων.
Fragmentum Stephani Grammatici Constantinopolitani de urbibus, insulis, gentibus, populis, locis, deque eorum homonymia

& transnominatione, atque derivatis inde gentilibus & localibus, deque nominibus possessivis.

Sequitur libri undecimi index: Βιβλίον ιά. ὀγδοήκοντα κεφάλαια, τάγε ταύτα.

Εἴζι-

Εἴζιλος.	Φρούριον.
Ἐλάσιον.	πόλις.
Ἐλήθυας.	πόλις.
Εἴνατος.	πόλις.
Εἰρεσίδαι.	δῆμος.
Ἑκαδήμεια.	τόπος.
Ἑκάλη.	δῆμος.
Ἑκατήσια.	πόλις.
Ἑκατόννησοι.	νῆσος.
Ἑκατόμπυλος.	πόλις.
Ἐκβάτανα.	πόλις.
Ἐλαία.	πόλις.
Ἐλαιοῦς.	δῆμος.
Ἐλαίου τεῖχος	πόλις.
Ἐλαιοῦς.	πόλις.
Ἐλαιοῦσσα.	νῆσος.
Ἐλάτεια.	πόλις.
Ἐλαυΐα.	Φρουρά.
Ἐλαφόννησος.	νῆσος.
Ἐλβέστιοι.	ἔθνος.
Ἐλβοντίς.	πόλις.
Ἐλβώ.	νῆσος.
Ἔλγος.	πόλις.

Ἐλέα.	πόλις.
Ἐλέεια.	χωρίον.
Ἐλένειος.	τόπος.
Ἑλένη.	νῆσος.
Ἐλευθέρα.	Κιλικίας μέρος.
Ἐλευθεραί.	πόλις.
Ἐλευθέριον.	πόλις.
Ἐλευθερίς.	πόλις.
Ἐλευθερίσκος.	πόλις.
Ἐλευθέρνα.	πόλις.
Ἐλευσίς.	δῆμος.
Ἐλεύπιοι.	ἔθνος.
Ἐλεφαντίνη.	πόλις.
Ἐλεών.	πόλις.
Ἐλιβύργη.	πόλις.
Ἐλίκη.	πόλις.
Ἐλίμεια.	πόλις.
Ἐλινοί.	ἔθνος.
Ἐλίζοια.	νῆσος.
Ἐλίκυσοι.	ἔθνος.
Ἕλα.	χωρίον.
Ἕλλας.	πόλις.
Ἑλλιωόπολις.	πόλις.

Ἑλλη-

Ἐλλωικὸν καὶ καρικόν.	τόπος.
Ἐλλήσποντος.	ἡ χώρα.
Ἐλλοπία.	ἡ χώρα.
Ἐλλόπιον.	πόλις.
Ἐλμαντική.	πόλις.
Ἔλος.	πόλις.
Ἔλουροι.	ἔθνος.
Ἐλοῦσα.	πόλις.
Ἔλπια.	πόλις.
Ἐλυμαία.	χώρα.
Ἐλύμνιον.	νῆσος.
Ἔλυρος.	πόλις.
Ἔλωρος.	πόλις.

* * * *

Reliqua, olim typis descripta, deerant: additi deinceps versus Græci, membranarum auctorem significantes.

Σφάλματα καλλιγράφων πολυώδυνα μύρια φεύγων,
Χερσὶν ἑαῖς Θεόφιλος ὅλας ἐγράψατο βίβλους,
Τῶν τοπικῶν Στεφάνοιο σοφῆς στάζοντα μελίττης.

Sequitur initium literæ

E.

Ἔ Α Ρ Ε Σ [188], ἔθνος Ἰνδικὸν, τῶν μετὰ [189] Δηριάδου Διονύσῳ πολεμησάντων. Διονύσιος ἐν Βασσαρικῶν δ΄.

> Οἳ δὲ θοῶς προγένοντο Διονύσου κατὰ Θήβης.

EARES, gens Indica, ex illis quæ cum Deriade contra Bacchum belligeravit. Dionyſius libro quarto Baſſaricorum:

> *Cito autem illi præceſſerunt Dionyſum ad Thebas.*

F I N I S

Fragmenti ex bibliotheca Seguieriana deſcripti.

STE-

STEPHANI BYZANTINI
FRAGMENTA
DUO:

Alterum ex Conſtantino Porphyrogenneta de Adminiſtrando Imperio: Alterum ex ejuſdem libro II de Thematibus Imperii Orientalis.

INTERPRETE

ABRAHAMO BERKELIO.

FRAGMENTUM
STEPHANI BYZANTINI
περὶ
ἸΒΗΡΙΑΣ.

ἸΒΗΡΙ'ΑΙ δύο. Ἡ μὲν πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στήλαις ἀπὸ Ἴβηρος ποταμοῦ, οὗ μέμνηται Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ περὶ γῆς β΄. ἐντὸς δὲ Πυρήνης Ἴβηρ τ' ἐστὶ μέγας ποταμὸς φερόμενος ἐνδοτέρω. Ταύτην δὲ εἰς πολλά φασι ἔθνη διαιρεῖσθαι, καθάπερ Ἡρόδωρος ἐν τῇ δεκάτῃ τῆς καθ' Ἡρακλέα γέγραφεν ἱστορίας, οὕτως. Τό δε Ἰβηρικὸν γένος τοῦτο, ὅπερ φημὶ οἰκεῖν τὰ παράλια τοῦ διάπλου, διώρισται ὀνόμασιν, ἓν γένος ἐὸν, κατὰ φῦλα. Πρῶτον μὲν οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται. ἀπ' ἐκείνων δὲ ἤδη πρὸς βορέαν ἰόντι Γλῆτες, μετὰ δὲ Ταρτήσιοι, μετὰ δὲ Ἐλβυσίνιοι, μετὰ δὲ Μαστιηνοὶ, μετὰ δὲ Καλπιανοί, ἔπειτα δὲ

ἤδη

FRAGMENTUM

STEPHANI BYZANTINI

DE

IBERIA.

IBERIÆ duæ ſunt. Altera circa columnas Herculeas ab Ibero flumine dicta, cujus Apollodorus libro ſecundo deſcriptionis terræ meminit: Cis Pyrenem Iber eſt, magnum flumen, ad mediterranea uſque devolvens undas. Hanc in multas gentes diviſam perhibet Herodorus libro ſuæ Hiſtoriæ decimo, quam de Hercule conſignavit, hoc modo. Gens hæc Iberica, quam dico maritima trajecti habitare, quamvis una gens ſit, diverſis tamen nominibus ſecundum tribus diſtincta eſt. Primum quidem, qui ultimi verſus occaſum habitant, Cynetes appellantur. Ab his verſus aquilonem tendenti, occurrunt Gletes, deinde Tarteſſii, deinde Elbyſinii, deinde Maſtieni, tum Calpiani, denique

 etiam

ἤδη ὁ Ῥόδανος. Ἀρτεμίδωρος δὲ ἐν τῇ β' τῶν γεωγραφουμένων οὕτω διαιρεῖσθαί φησιν. Ἀπὸ δὲ τῶν Πυρηναίων ὀρῶν, ἕως τῶν κατὰ Γάδειρα τόπων ἐνδοτέρω καὶ συνωνύμως Ἰβηρία τε καὶ Σπανία καλεῖται. Διῄρηται δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων εἰς δύο ἐπαρχίας. Πρώτη μὲν ἐπαρχία διατείνουσα ἀπὸ τῶν Πυρηναίων ὀρῶν ἅπασα μέχρι τῆς Καινῆς Καρχηδόνος καὶ τῶν τοῦ Βαίτιος πηγῶν, τῆς δὲ δευτέρας ἐπαρχίας τὰ μέχρι Γαδείρων καὶ Λυσιτανίας. Λέγεται δὲ καὶ Ἰβηρίτης. Παρθένιος ἐν Λευκαδίαις. Ἰβηρίτη πλεῦσαι ἐν αἰγιαλῷ. Ἡ δὲ ἑτέρα Ἰβηρία πρὸς Πέρσαις ἐστί. τὸ ἔθνος Ἴβηρες, ὡς Πίερες, Βύζηρες. Διονύσιος,

Ἀγχοῦ στηλάων μεγαθύμων ἔθνος
Ἰβήρων.

Καὶ Ἀριστοφάνης Τριφάλητι. Μανθάνοντες τοὺς Ἴβηρας τοὺς Ἀριστάρχου πάλαι. Καί, τοὺς Ἴβηρας οὓς χορηγεῖς μοι βοηθῆσαι δρόμῳ. Καὶ Ἀρτεμίδωρος ἐν δευτέρῳ τῶν γεωγραφουμένων. Γραμ-

ματικὴ

etiam Rhodanus. Artemidorus vero libro secundo Geographicorum, ita divisam refert: A Pyrenæis montibus, usque ad mediterranea quæ sunt apud Gades, communi nomine Iberia & Hispania nuncupatur. A Romanis in duas provincias divisa est: prima se extendit universa à Pyrenæis montibus, usque ad novam Carthaginem & fontes fluminis Bœtis: secunda autem provincia occupat quod superest ad Gades & Lusitaniam usque. Dicitur & Iberites. Parthenius in Leucadiis: Navigabit in littore Iberita (id est, Iberico.) Altera vero Iberia apud Persas sita est. Gens ipsa Iberes vocatur, uti Pieres, Byzeres. Dionysius:

Prope columnas magnanimorum gens Iberum.

Et Aristophanes in Triphalete: Ut cognoverunt Iberas illos qui Aristarchi antiquitus. Et rursum: Iberas, quos publico ludo exhibes, curriculo mihi auxilio fuisse. Et Artemidorus libro secundo operis Geographici: Grammatica Italorum

μαλικῆ ἢ χρῶνἢ τῇ τῶν Ἰταλῶν οἱ παρὰ θάλατταν οἰκοῦντες τῶν Ἰβήρων. καὶ ἀπὸ τοῦ Ἴβηρος γενικῆς Ἰβηρὶς τὸ θηλυκόν· Ἐλλωὶς ἐκ Ἰβηρὶς, Μένανδρος Ἀσπίδι. Λέγεται δὲ Ἰβηρικός. Διονύσιος,

Πόντος μὲν πρώτιστος Ἰβηρικὸς ἐρχομένοισι.

Διῃρεῖτο δὲ ἡ Ἰβηρία εἰς ἐπαρχίας δύο, νῦν δὲ εἰς τρία, ὡς Μαρκιανὸς ἐν περίπλῳ αὐτῆς. Πρότερον μὲν οὖν ἡ Ἰβηρία εἰς δύο ἐπαρχίας διῃρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων, νυνὶ δὲ εἰς τρεῖς, εἰς Σπανίαν Βαιτικὴν, Σπανίαν Λυσιτανίαν, καὶ Ταρρακωνησίαν. Ἀπὸ τῆς γενικῆς Ἴβηρος εὐθεῖαν παράγει Ἀπολλώνιος, ὡς τοῦ Φύλακος, ὁ Φύλακος. ἐν τοῖς παρωνύμοις φησὶν, ἀπὸ γενικῶν εὐθεῖαι παράγονται. τὸ μὲν Ἴβηρ δύο συλλαβὰς, ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ, κατὰ τὸν τόνον παροξυνόμενον, καὶ ἡ ἐν ἁπλῷ σχήματι ἢ ἐν συνθέτῳ. ἁπλὸν μὲν οὖν μάρτυρ μάρτυρος, ὁ μάρτυρος. Χάροψ Χάροπος, ὁ Χάροπος.

---- Χαρό-

rum utuntur, qui ad mare habitant Iberi. A genitivo Ἴβηρος deducitur fœmininum *Iberis*: Menander in Aspide ait: Ἑλληνὶς οὐκ Ἰβηρίς: Græca est non Iberica. Dicitur quoque Ibericus. Dionysius:

Pontus quidem primus Ibericus incipientibus &c.

Divisa autem fuit Iberia in duas provincias, nunc autem in tres, uti Marcianus in ejus Periplo perhibet: Primum quidem Iberia in duas provincias divisa erat, at nunc in tres; in Hispaniam Bæticam, Hispaniam Lusitaniam, & Tarrhaconensiam. A genitivo Ἴβηρος casum rectum deducit Apollonius *Iberus*, uti à Phylacis Phylacus. In Denominativis inquit: casus recti à genitivis formantur. Iber quidem duas syllabas similes nominativo, quod ad accentum in penultima, & in simplici forma & in composito habet. Simplex quidem est martyr martyris, hic martyrus: Charops Charopis, hic Charopus, veluti.

---- Χαρόποιο τ' ἄνακτος.

Τροίζην Τροίζηνος, ὁ Τροίζηνος. υἱὸς Τροιζήνοιο. Ἴβηρ Ἴβηρος, ὁ Ἴβηρος. Ἀφ' οὗ παρὰ Κυαδράτῳ ἐν Ῥωμαϊκῆς χιλιάδος ε' ἐστὶν Ἰβήροισιν, οὕτω. καί τοι Λίγυσι θ' ἅμα καὶ Ἰβήροισι πολεμέοντες. Τὸ αὐτὸ καὶ Ἀβρῶν ἐν παρωνύμοις φησί· καὶ, αὐτὸς Ἴβηρ τραγοπώγων, ἐν μαλθακοῖς εἴρηται Κρατίνου. Λέγονται οἱ Ἴβηρες ὑδροποτεῖν, ὡς Ἀθηναῖος ἐν Δειπνοσοφιστῶν β' οὕτω. καὶ τοὺς Ἴβηρας φησὶν ὑδροποτεῖν πάντας, καί τοι πλουσιωτάτους πάντων ἀνθρώπων τυγχάνοντας. κέκτηνται γὰρ ἄργυρον καὶ χρυσὸν πλεῖστον. μονοσιτεῖν τε αὐτοὺς ἀεὶ λέγει διὰ μικρολογίαν, ἐσθῆτας τε φορεῖν πολυτελεστάτας.

---- *Charopique regis.*

Trœzen Trœzenis, hic Trœzenus, ut *Trœzeni filius*; ſimiliter quoque Iber Iberis: hic Iberus: unde apud Quadratum libro quinto Romanæ Chiliadis dativus *Iberis* hiſce verbis: Cum Liguribus ſimul & Iberis belligerantes. Idem Abro in Denominativis tradit. Et apud Cratinum in Malthacis Iberus hircibarbula reperitur. Dicuntur Iberes aquam potare apud Athenæum libro ſecundo Deipnoſophiſtarum hiſce verbis: Præterea Hiſpanos aquam potare inquit, quamvis omnium hominum ditiſſimi ſint, plurimum enim argenti & auri poſſident. Refert etiam, eos ob parſimoniam ſolos cibum capere, & tamen ſumptuoſiſſima veſte indui.

FRA-

FRAGMENTUM

STEPHANI BYZANTINI

περὶ

ΣΙΚΕΛΙ'ΑΣ.

Σικελία ἡ νῆσος, Σικανία πρότερον ὠνομάζετο. εἶτα Σικελία ἐκλήθη, ὥς φησιν Ἑλλανικὸς ἱερείων τῆς Ἥρας β΄. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ, καὶ Αὔσονες ὑπὸ τῶν Ἰαπύγων ἐξ Ἰταλίας ἀνέστησαν, ὧν ἦρχε Σικελός· καὶ διαβάντες εἰς τὴν νῆσον τὴν τε Σικανίαν καλουμένην περὶ τὴν Αἴτναν καθιζόμενοι, ᾤκουν αὐτοί τε, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Σικελὸς, βασιλείαν ἐγκαταστησάμενος, καὶ ἐντεῦθεν ὁρμώμενος ὁ Σικελὸς οὗτος, πάσης ἤδη τῆς νήσου τότε ταύτης Σικελίας καλουμένης ἀπὸ τοῦ Σικελοῦ τούτου, ὃς καὶ ἐν αὐτῇ ἐβασίλευσε. καὶ Μενίππος δὲ ταῦτά φησιν· ἐλθόντες εἰς Σικελίαν στρατὸς πολὺς ἐξ Ἰταλίας, τούς τε Σικανοὺς κρατήσαντες

μάχῃ,

FRAGMENTUM

STEPHANI BYZANTINI

DE

SICILIA.

Sicilia insula Sicania prius nominabatur, deinde Sicilia appellata est, teste Hellanico libro 11 de Sacerdotibus Junonis. Eodem tempore etiam Ausones ab Japygibus ex Italia detrusi sunt, quibus præerat Siculus: hi transgressi in insulam, quæ tunc Sicania dicebatur, circa Ætnam sedibus positis, & ipsi eam, una cum Siculo rege suo, habitarunt, regnum ibi stabiliente. Atque inde profectus Siculus totam sibi mox subegit insulam Sicaniam, quæ tum ab hoc Siculo Sicilia vocata est, quippe qui & regnum in ea obtinuit. Hoc vero Menippus hisce verbis narrat: Profecti in Siciliam cum ingenti exercitu ex Italia, Sicanis prælio superatis, ad meridionales & occidenta-

μάχῃ, ἀπέστειλαν εἰς τὰ μεσημβρινὰ καὶ τὰ ἑσπέρια μέρη αὐτῆς, καὶ ἀντὶ Σικανίας Σικελίαν τὴν νῆσον ἐποίησαν καλεῖσθαι· καὶ τὰ κράτιστα τῆς γῆς ᾤκησαν ἔχοντες. μεγίστη δὲ αὐτὴ μαρτυρεῖται τῶν ἑπτὰ, καθά φησιν Ἄλεξις ὁ κωμικός.

Τῶν ἑπτὰ νήσων, ἃς δέδειχεν ἡ φύσις
Θνητοῖς μεγίστας, Σικελία μὲν, ὡς λόγος,
Ἐστὶ μεγάλη, καὶ δευτέρα, Σαρδὼ· τρίτη
Κύρνος· τετάρτη δὲ, ἡ Διὸς Κρήτη τροφός.
Εὔβοια πέμπτη στενοφυής. ἕκτη Κύπρος.
Λέσβος δὲ τάξιν ἑβδόμην λαχοῦσ' ἔχει.

Τῶν δὲ νησιωτῶν οἱ μὲν ἰθαγενεῖς πάλαι Λίγυες ἐξ Ἰταλίας, Σικελοὶ λέγονται. οἱ δὲ ἐπήλυδες, Ἕλληνες εἰσὶ Σικελιῶται, ὡς Ἰταλιῶται.

dentales hujus insulæ partes eos delegarunt, & ut pro Sicania Sicilia insula vocaretur, effecerunt: & fertilissimam soli regionem possidentes, incoluerunt. Maximam porro insulam è septem esse probatur etiam Alexii Comici testimonio, cujus hæc sunt verba:

Ex insulis septem, quas indicavit Natura
Mortalibus maximas, Sicilia quidem ut fama fert,
Magna est: secunda Sardo: tertia
Cyrnus: quarta autem Creta Jovis nutrix.
Eubœa quinta angusta: sexta Cyprus:
At Lesbos ordinem est adepta septimum.

Porro ex Insularibus indignæ, quondam Ligures ex Italia, Siculi dicuntur: aduenæ autem Græci sunt Siceliotæ, ut Italiotæ.

Testimonia Veterum

DE

STEPHANO

BYZANTINO

ET

EJUS OPERE.

Ex Suida.

Ἑρμόλαος γραμματικὸς Κωνσταντινουπόλεως, γράψας τὴν ἐπιτομὴν τῶν Ἐθνικῶν ΣΤΕΦΑ΄ΝΟΥ Γραμματικοῦ, προσφωνηθεῖσαν Ἰουστινιανῷ βασιλεῖ.

HOC EST:

Hermolaus Grammaticus Constantinopolitanus, scripsit compendium libri STEPHANI de Gentilibus, Justiniano Imperatori dedicatum.

EX

EX CONSTANTINI PORPHYROGENNETÆ

De Thematibus Imperii Orientalis libro II, Thematе decimo, ubi Siciliæ deſcriptionem exhibet.

Ἔχει δὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ καλεῖσθαι Σικελία, ἀπὸ ἱστορίας τοιαύτης, καθὼς ὁ Γραμματικὸς ΣΤΕ΄ΦΑΝΟΣ γράφει.

HOC EST:

Porro fama eſt, dictam eſſe Siciliam ab ejuſmodi hiſtoria, quemadmodum STEPHANUS Grammaticus ſcribit.

EX

JOHANNIS TZETZÆ

Hiſtoriarum Chiliade III.
Hiſtor. centeſima.

Ὁ Ἀπολλόδωρος φησὶ ταύτην τὴν
ἱστορίαν.
Τῷ περὶ νήσων, πόλεων, καὶ δή-
μων δὲ βιβλίῳ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ὁ ΒΥΖΑΝ-
ΤΙΟΣ οὐ γράφει περὶ ταύτης,
Περὶ τῆς Ἡρακλείας δὲ γράφει τῆς
ἐν τῷ Πόντῳ.

HOC EST:

Apollodorus refert hanc hiſtoriam.
In libro de inſulis, urbibus & po-
pulis
STEPHANUS BYZANTI-
NUS de illa non ſcribit:
De Heraclea autem ſcribit quæ eſt
in Ponto.

EX

EUSTATHII

ARCHIEPISCOPI

Thessalonicensis ad Homeri Iliada z commentariis.

Ἰστέον, ὅτι διαφόρους γραφὰς ἀποφέρεται τὸ ῥηθὲν Ἀδραμύττειον, καθὰ καὶ ΣΤΕΦΑΝΟΣ παραδίδωσιν ἐν τοῖς Ἐθνικοῖς.

HOC EST:

Sciendum est, supra allegatum Adramytteum diversam scribendi rationem repræsentare, quemadmodum STEPHANUS in Opere de Gentilibus perhibet.

ABRAHAMI BERKELII

ANIMADVERSIONES

In genuina

STEPHANI BYZANTINI

DE

URBIBUS ET POPULIS

FRAGMENTA.

ABRAHAMI BERKELII

Animadversiones in genuina

STEPHANI BYZANTINI

DE

URBIBUS ET POPULIS

Fragmenta.

1 Δύμη.] Ut cuivis legentium primo quasi intuitu evidentissime appareat, quam miseris modis genuinum Stephani Byzantini de Urbibus, sive ut ego existimo, de Gentilibus opus ab Hermolao Grammatico Constantinopolitano sit truncatum, neque omnino inconsultum, neque à re alienum videbitur, si ipsissima Epitomatoris verba ex quacunque sectione, juxta Xylandrianam editionem, hic subjiciam. Hæc enim ille de Dyma congessit: Δύμη, πόλις Ἀχαΐας, ἐσχάτη πρὸς δύσιν. ὁ πολίτης, Δυμαῖος καὶ Δυμαία. λέγεται καὶ Δύμιος. Ἀντίμαχος δὲ Καυκωνίδα ταύτην φησὶν ἀπὸ Καύκωνος ποταμοῦ. Quanto cum bonarum literarum dispendio hoc breviarium sit consarcinatum, cum ipso Stephani opere collatione instituta, hinc manifeste constabit. Tam multis parasangis hoc fragmentum superat epitomen, ut Alcinoi hortos, aut Midæ rosetum ingredi putem, quando seria lectione illud percurro.

2 Ἀχαϊκῶν.] Sic appellatur respectu aliarum Dymarum: Antoninus enim in Thracia oppidum hujus nominis, & locum in Sparta Hesychius

ſychius collocat. In membranis Segujerianis deerant tres literæ poſteriores, legebaturque Ἀχαι xxx. Quod mihi ſuſpicionem injicit hunc locum plura continuiſſe. Sic ſolent ſocordes atque imperiti librarii epigrammatum duntaxat exordia tranſcribere, & reliquos verſus, licet aliquando decem ſequantur, lectorum diligentiæ committere, exarando ἐτc. vel καὶ τὰ ἑξῆς, quod hic ab ipſis factum videtur. Nitebatur enim Stephanus integro Callimachi epigrammate probare, Achaïcam Δύμην ἀπὸ τῆς δύσεως vel δύσμης nomen habere. Veriſimilem eſſe noſtram conjecturam, inde evincitur, quod toto hoc capite nullam de etymologia vocis mentionem fecerit ὁ Ἐθνικολόγος, quam plerumque circa initium tmematis exhibet. Urbem inde appellationem ſortitam eſſe, etiam teſtatur Strabo lib. VIII. Ἐφεξῆς δ' ἐστὶν ἡ Δύμη πόλις ἀλίμενος, πασῶν δυσμικωτάτη, ἀφ' οὗ καὶ τοὔνομα. Vide præterea Euſtathium ad Iliad. B. pag. 292. Pauſanias lib. VII perhibet, quondam *Paleam* appellatam fuiſſe; nomen vero quod nunc obtinet, à Dyme fœmina indigena, vel à Dymante Ægimii filio deducens, ita enim ille: Ἐκαλεῖτο δὲ τὰ μὲν ἀρχαιότερα Πάλεια. ἐχόντων δ' ἔτι Ἰώνων, ὄνομα οἱ μετέθετο ἐς ἡμᾶς. σαφῶς δ' οὐκ οἶδα, εἴτε ἀπὸ γυναικὸς ἐπιχωρίας Δύμης, εἴτε ἀπὸ τοῦ Δύμαντος τοῦ Αἰγιμίου. Etymologici Magni Auctor nomen habere exiſtimat ἀπὸ τῆς δύσμης, ἢ ἀπὸ Δύμης ἡρωΐδος. Integrum locum mox producam.

3 Πόλις Στρατός.] Sic olim nuncupatam fuiſſe, liquet ex Strabone lib. VIII. Sed non eſt confundenda cum clariſſima ejuſdem nominis urbe in Acarnania ſive Ætolia, cujus Livius, Mela, Plinius & alii quam plurimi meminere.

4 Καὶ ἡ πόλις καὶ ἡ χώρα Δύμη ἐκλήθησαν.] Hoc etiam

etiam quodammodo ex Scholiasta in Lycophronem apparet, tradente in Achaia Dymam civitatem vel regionem extitisse, ita enim inquit: Περὶ δὲ ταύτας τὰς πόλεις, ἤτοι τὴν Θηράπναν, ἥτις ἐστὶ πόλις Λακωνική, καὶ τὸ Ὤλενον πόλις Ἀχαΐας, καὶ τὴν Δύμην πόλιν ἢ χώραν Ἀχαΐας. In verbis Theopompi, mox secuturis τὸ Δύμη etiam commodissime pro regione accipi potest.

5 Πληθυντικῶς.] In hanc rem citat noster Apollodori testimonium, cui adjiciam locum ex Etymologici Mag. Auctore: Δύμη ἡ πόλις τῆς Ἀχαΐας. Λυκόφρων. Δύμη τε Βυρέοισιν ἡγεμὼν ὄχλου. λέγεται καὶ Δύμαι καὶ Δυμαῖαι (ubi malim emendare, λέγεται καὶ Δύμη καὶ Δύμαι.) ὅτι πρὸς δυσμαῖς τῆς Ἀχαΐας κεῖται, δύσμη τις οὖσα καὶ δύμη. ἢ ἀπὸ Δύμης ἡρωΐδος. Etiam Livius hoc numero urbis nomen protulit, ita enim ille lib. XXXII cap. XXI in oratione Aristheni: *Egregie enim Dymas priore bello sumus tutati.* Et lib. XXXVIII cap. XXXIX. *Una ad coercendos inventa, haud magna memoratu res est: centum funditores ab Ægio & Patris & Dymis acciti.*

6 Τούτων ἀπέχουσι σταδίους PK.] An justa & accurrata hæc sit stadiorum dimensio, facillime hinc cognoscere potuissem, si præcedentia Apollodori verba non interiissent. Fortassis scribendum est: Ἠλείων ἀπέχουσι σταδίους ρκ΄.

7 Ὁ πολίτης Δυμαῖος.] Stephanus usu hujus vocis illustrium scriptorum auctoritate, Ephori, Pausaniæ, Apollodori, Philisti, Theopompi & Euphorionis, confirmato, ex Antimachi Thebaïde subjungit, etiam τὸ Δύμιος usurpari. Duobus hisce gentilibus ex Polybio tertium, scilicet τὸ Δυμαιεὺς addi posset, ita enim ille lib. IV cap. LX. Διὸ καὶ Τριταιεῦσι καὶ Φαραιεῦσι καὶ Δυμαιεῦσιν, ὅτι μὲν ἰδίᾳ συνεστήσαντο μισθοφόρους, καταμέλ-

περιέλλοντο ἐκ τῆς Ἀχαιῶν ἡγεμόνος, οὐκ ἐγκλητέον. Verum metuo ne illo in loco menda lateat, ex repetitione diphthongi præcedentium vocabulorum orta, quam neque interpres neque alii commentatores subolfecere, ut plurimum de gentilibus parum solliciti. Non me fugit τὸν Ἐθνογράφον alibi canonem exhibere, secundum quem τὸ Δυμαιεὺς quodammodo defendi posset, ita enim scribit in Ἀλαὶ Ἀραφηνίδες. Τρύφων δὲ ἐν παρωνύμοις Ἀλαῖος τρισύλλαβον, καὶ Ἀλαιαῖος τετρασύλλαβον. καὶ ἀπὸ Ἀλαῖος Ἀλαιεύς, Ληναῖος Ληναιεύς, Κρηταῖος Κρηταιεύς. Eodem modo à Δυμαῖος formari posset Δυμαιεύς. Sed scias velim Polybium passim lib. II, IV & V. τὸ Δυμαῖος usurpasse, & Stephanum nostrum in Polybiana lectione tantopere versatum fuisse, ut illud, si istam τοῦ ἐθνικοῦ formam codices repræsentassent, aut citasset aut refutasset: adeo ut non dubitem, quin in Polybio Δυμαίοις rescribendum sit, quo innumeris locis etiam Livius utitur.

8 Ἀνδρὶ Δυμαίῳ.] Integer Pausaniæ locus sic se habet: Οἰβώτᾳ γὰρ ἀνδρὶ Δυμαίῳ, σταδίου μὲν ἀνελομένῳ νίκην ὀλυμπιάδι ἕκτῃ.

9 Δυμαίοις μὲν &c.] Hæc verba etiam in Pausaniæ Achaicis reperiuntur, suntque à præcedentibus non longe remota.

10 Καὶ ἐν τῷ ά.] Hic locus non est apud Pausaniam libro I, neque etiam VII, ubi Achaia & in ea Dyme describitur. Alios hujus auctoris libros evolvere, jam non vacat.

11 Καὶ Ἀπολλόδωρος, ἢ ὁ τὰ τούτου &c.] In MS erat η pro numeri nota positum. Hinc suspicor olim scriptum fuisse: Καὶ Ἀπολλόδωρος ή. ἢ ὁ τὰ τούτου ἐπιτεμνόμενος. Alterum η tanquam supervacaneum librarii rejecere. Tota hac sectione aucto-

auctorum allegatorum libri numerus additur: & mox sequetur: καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν α.

12 Ἐπὶ τῆς ὀλυμπιάδος, καθ' ἣν ὁ Βοιώτας ἐνίκα στάδιον.] Non ita hæc concipiuntur in MS, sed hoc modo: ἐπὶ τῆς ὀλυμπιάδος η Οἰβότας ἐνίκα στάδιον. *Olympiade octava Oebotas vicit stadium.* Verum hæc varietas parum ad rem facit. Aliud quid huic Philisti loco excidit, scilicet gentile Δυμαῖος, cujus usum Stephanus ex illo rerum Sicularum scriptore probare intendit. Fortassis hæc verba ita sunt constituenda. Ἐπὶ τῆς ὀλυμπιάδος ϛ, καθ' ἣν ὁ Οἰβώτας Δυμαῖος ἐνίκα στάδιον. Oebotam Dymæum fuisse, & olympiade VI vicisse, satis evidenter liquet ex Pausaniæ Achaicis, cujus verba jam supra in medium produximus.

13 Ἄθηνις.] In MS totus locus ita legebatur: Προεστᾶσι δὲ τῆς πόλεως ἦσαν τῶν μὲν Συρακουσίων Ἀθάνις καὶ Ἡρακλείδης. Fortassis fuit celebris ille historicus, qui res Siculas consignavit, cujus Athenæus lib. III meminit. Ἀθάνις ἐν πρώτῳ Σικελικῶν: & Diodorus Siculus libro XVI: Τῶν δὲ συγγραφέων Ἀθάνις ὁ Συρακούσιος. Verum est, eum hic τοῦ Προεστῶτος munere fungi: sed hoc non obstat, illum quoque res Siculas memoriæ prodidisse.

14 Ἥτις ἔχεις κληῖδας &c.] In Membranis erat: ἥτις ἔχεις κληῖδας ἐπιζεφύριοι Δυμαίης. Hujus versiculi sensus mihi videtur intricatissimus: eum fortassis illustrabo, si statuam Euphorionem loqui de pago sive urbe quadam (ubi quasi agri Dymæi erant claustra) Scolli monti saxoso vicina, per quem ex Arcadia, Magnesia & aliis Peloponnesi regionibus in agrum Dymæum iter fiebat. Hæc enim Scollis ob rupes & saxa ubique superari non poterat; Dymæis, Tritæensibus & Eleis erat communis, & monti Arcadiæ, cui

cui Lampeja nomen, continua. Τὸ κλῇδα sic sumi posse pro claustris, liquet ex Philippi Demetrii filii sermone, qui testante Pausania in Achaicis, Corinthum, Chalcidem & Magnesiam Græciæ claves vocitabat. Sic Euripides in Medea, fauces Hellesponti τοῦ Πόντου κλῇδα nuncupat: & ut unico verbo absolvam, κλεῖδες dicuntur ὀχυρότητες καὶ τόποι φυλακτικοί. Porro τὸ Δυμαῖα non tantum de fœmina, sed etiam agro urbi adjacente sumi posse, evidenter liquet ex Polybio lib. II sic scribente. Ὅτι καὶ Λυσιάδας ἔπεσε, τὸ δὲ τρίτον ὁλοσχερῶς ἐπταίκασιν ἐν τῇ Δυμαίᾳ περὶ τὸ καλούμενον Ἑκατόμβαιον. Et Strabone lib. VIII ubi ita inquit: ὄντος δὲ καὶ ποταμοῦ ἐν τῇ Δυμαίᾳ μεταξὺ Δύμης καὶ Τριταίας, ὃς καλεῖται καὶ Καύκων θηλυκῶς. Ad vocem ἐπιζεφύροιο quod attinet, illa rarissima & non passim est obvia, videturque denotare, *quod ventis ab occasu flantibus expositum est*; quo significatu de Locris Epizephyriis Straboni libro VI usurpatur: Μετὰ δὲ τὸ Ἡράκλειον ἄκρα τῆς Λοκρίδος, ἡ καλεῖται Ζεφύριον, ἔχουσα τοῖς ἑσπερίοις ἀνέμοις λιμένα, ἐξ οὗ καὶ τοὔνομα. εἶθ' ἡ πόλις οἱ Λοκροὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι &c. Qui in re obscurissima aliam huic loco lucem attulerit, erit mihi magnus Apollo.

15 Διὰ τὸ πρὸς δύσιν ἐπιζέφυρον.] Locus mihi videtur mendosus & hunc in modum restituendus: Διὰ τὴν πρὸς δύσιν ζέφυρον. Librarios ex similitudine & repetitione præcedentium vocabulorum gravissimos committere errores, res est notissima. Hæc verba continent glossema præcedentium ex Euphorione citatorum: nam ideo τὸ Ἐπιζεφύροιο agro Dymæo attribuit, quia occidentalem Peloponnesi plagam obtinet, unde Zephyrus spirabat.

16 Ἀντίμαχος δὲ Καυκωνίδα φησὶν αὐτήν.] Hac

dere

de re Strabonem ex Antimacho mentionem fecisse, sequenti commentario apparebit. Verum ipsa Antimachi verba nobis Lycophronis Scholiastes, leviter quidem corrupta, reservavit, quæ sic sunt corrigenda. Καὶ Ἀντίμαχος ἐν Θηβαΐδι.

Ὥς ἐπαπειλήσειν, ὥσπερ Καυκωνίδα Δύμην
Ἐπραθέτην παίδεσσιν Ἐπειῶν ἀρχεύοντες.

Male in vulgatis hodie Κακωνίδα Δύμην legitur.

17 Ὥς Διρκαίας.] Cave hanc vocem accipias pro Græci scriptoris nomine, in quem errorem is facillime dilabi posset, qui veteris historiæ non est paullo callentior. Confidenter affirmo hunc locum esse mutilum, & nonnulla post istam vocem excidisse: verum illa lacuna optime Antimachi verbis implebitur, apud Strabonem libro VIII circa finem exstantibus. Τοῦ δὲ Ἀντιμάχου Καυκωνίδα τὴν Δύμην εἰπόντος, οἱ μὲν ἐδέξαντο ἀπὸ τῶν Καυκώνων ἐπιθέτως εἰρῆσθαι. αὐτὸ, μέχρι δεῦρο καθηκόντων, καθάπερ ἐπάνω προείπομεν. Οἱ δὲ ἀπὸ Καύκωνος ποταμοῦ τινος, ὡς αἱ Θῆβαι Διρκαῖαι, καὶ Ἀσωπίδες, Ἄργος δὲ Ἰνάχιον, Τροία δὲ Σιμουντίς. Hinc satis evidenter constat, Stephanum hanc de Dyma opinionem, quod priscis temporibus Cauconis appellata fuerit, vel hausisse ex ipsis Antimachi scriptis, vel, uti admodum verisimile est ex loco Strabonis jam allegato, nobis clare indicante, hoc ulcus ita sanari debere. Ἀντίμαχος δὲ Καυκωνίδα φησὶν αὐτὴν, ἀπὸ Καύκωνος ποταμοῦ, ὡς Διρκαίας τὰς Θήβας, ἔνιοι δὲ καὶ Ἀσωπίδας. Hanc lectionem esse verissimam, nemo, ut spero, in dubium vocabit. Thebæ Dircææ vocabantur à fonte urbi vicino, & Asopides ab Asopo amne, qui Thebani & Platæensis agri fines intersecat.

18 Ἔνιοι δὲ καὶ Ἀσωπίδα.] Legendum esse Ἀσωπίδας, commentario præcedente ex verbis Geographi manifestissime demonstravimus.

cui Lampeja nomen, continua. Τὸ κληΐδα ſic ſumi poſſe pro clauſtris, liquet ex Philippi Demetrii filii ſermone, qui teſtante Pauſania in Achaicis, Corinthum, Chalcidem & Magneſiam Græciæ claves vocitabat. Sic Euripides in Medea, fauces Helleſponti τοῦ Πόντου κληΐδα nuncupat: & ut unico verbo abſolvam, κλεῖδες dicuntur ὀχυρότητες καὶ τόποι φυλακτικοί. Porro τὸ Δυμαῖα non tantum de fœmina, ſed etiam agro urbi adjacente ſumi poſſe, evidenter liquet ex Polybio lib. II ſic ſcribente. Ὅτι καὶ Λυσιάδας ἔπεσε, τὸ δὲ τρίτον ὁλοχερῶς ἔπταισαν ἐν τῇ Δυμαίᾳ περὶ τὸ καλούμενον Ἑκατόμβαιον. Et Strabone lib. VIII ubi ita inquit: ὄντος δὲ καὶ ποταμοῦ ἐν τῇ Δυμαίᾳ μεταξὺ Δύμης καὶ Τειταίας, ὃς καλεῖται καὶ Καύκων θηλυκῶς. Ad vocem ἐπιζεφύροιο quod attinet, illa rariſſima & non paſſim eſt obvia, videturque denotare, *quod ventis ab occaſu flantibus expoſitum eſt*; quo ſignificatu de Locris Epizephyriis Straboni libro VI uſurpatur: Μετὰ δὲ τὸ Ἡράκλειον ἄκρα τῆς Λοκρίδος, ἡ καλεῖται Ζεφύριον, ἔχουσα τοῖς ἑσπερίοις ἀνέμοις λιμένα, ἐξ οὗ καὶ τοὔνομα. εἶθ᾽ ἡ πόλις οἱ Λοκροὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι &c. Qui in re obſcuriſſima aliam huic loco lucem attulerit, erit mihi magnus Apollo.

15 Διὰ τὸ πρὸς δύσιν ἐπιζέφυρον.] Locus mihi videtur mendoſus & hunc in modum reſtituendus: Διὰ τὸ πρὸς δύσιν ζέφυρον. Librarios ex ſimilitudine & repetitione præcedentium vocabulorum graviſſimos committere errores, res eſt notiſſima. Hæc verba continent gloſſema præcedentium ex Euphorione citatorum: nam ideo τὸ Ἐπιζεφύροιο agro Dymæo attribuit, quia occidentalem Peloponneſi plagam obtinet, unde Zephyrus ſpirabat.

16 Ἀντίμαχος δὲ Καυκωνίδα φησὶν αὐτήν.] Hac

dere

de re Strabonem ex Antimacho mentionem feciſſe, ſequenti commentario apparebit. Verum ipſa Antimachi verba nobis Lycophronis Scholiaſtes, leviter quidem corrupta, reſervavit, quæ ſic ſunt corrigenda. Καὶ Ἀντίμαχος ἐν Θηβαΐδι.

Ὡς ἐπαπειλήτην, ὥσπερ Καυκωνίδα Δύμην
Ἐπραθέτην παίδεσσιν Ἐπείων ἀρχεύοντες.

Male in vulgatis hodie Κακωνίδα Δύμην legitur.

17 Ὡς Διρκαίας.] Cave hanc vocem accipias pro Græci ſcriptoris nomine, in quem errorem is facillime dilabi poſſet, qui veteris hiſtoriæ non eſt paullo callentior. Confidenter affirmo hunc locum eſſe mutilum, & nonnulla poſt iſtam vocem excidiſſe: verum illa lacuna optime Antimachi verbis implebitur, apud Strabonem libro VIII circa finem exſtantibus. Τοῦ δ' Ἀντιμάχου Καυκωνίδα τὴν Δύμην εἰπόντος, οἱ μὲν ἐδέξαντο ἀπὸ τῶν Καυκώνων ἐπιθέτως εἰρῆσθαι. αὐτὸ, μέχρι δεῦρο καθηκόντων, καθάπερ ἐπάνω προείπομεν. Οἱ δ' ἀπὸ Καύκωνος ποταμοῦ τινος, ὡς αἱ Θῆβαι Διρκαῖαι, καὶ Ἀσωπίδες, Ἄργος δ' Ἰνάχιον, Τροία δὲ Σιμουντίς. Hinc ſatis evidenter conſtat, Stephanum hanc de Dyma opinionem, quod priſcis temporibus Cauconis appellata fuerit, vel hauſiſſe ex ipſis Antimachi ſcriptis, vel, uti admodum veriſimile eſt ex loco Strabonis jam allegato, nobis clare indicante, hoc ulcus ita ſanari debere. Ἀντίμαχος δὲ Καυκωνίδα φησὶν αὐτὴν, ἀπὸ Καύκωνος ποταμοῦ, ὡς Διρκαίας τὰς Θήβας, ἔνιοι δὲ καὶ Ἀσωπίδας. Hanc lectionem eſſe veriſſimam, nemo, ut ſpero, in dubium vocabit. Thebæ Dircææ vocabantur à fonte urbi vicino, & Aſopides ab Aſopo amne, qui Thebani & Platæenſis agri fines interſecat.

18 Ἔνιοι δὲ καὶ Ἀσωπίδην.] Legendum eſſe Ἀσωπίδας, commentario præcedente ex verbis Geographi manifeſtiſſime demonſtravimus.

19 Καζὰ τὴν Βυπρασίαν.] Hæc ſcriptura non eſt à Stephani manu profecta: ſine dubio reponendum eſt: καζὰ τὸ Βυπράσιον. Græcis enim & Latinis ſcriptoribus iſtius urbis nomen genere neutro effertur.

20 Α'ρίσω τοῦ ποζαμοῦ.] Et hæc fluminis appellatio non eſt vitii immunis, emendandum Λαρίσω ſive Λαρίσσω τοῦ ποζαμοῦ: aliquando enim ſimplici, aliquando vero duplici S vox exaratur. Strabo lib. VIII: διαιρεῖ δὲ αὐτὴν ἀπὸ τῆς Ἠλείας καζὰ τὸ Βυπράσιον ὁ Λάρισ☉ ποζαμὸς, ῥέων ἐξ ὄρες. Stephanum hæc ex Strabone deſumpſiſſe, facile mihi perſuadeo.

21 Βοιζησίμι☉.] Hoc gentile neque à Βοίζη urbe Cretenſi, neque à Macedonica deducitur. Latet hic error tranſcriptorum, ſi quiſquam alius, plane graviſſimus, quem nemo niſi perditi cerebri ferre poſſet. Ex autographo Seguieriano diverſimode hanc vocem viri docti tranſcripſere, alii Βοιηνγίμι☉, alii Βοιζηνγίμι☉. Nos autem, quibus inſpiciendi iſtas membranas facultas non fuit, in hac adeo ancipiti vocis ſcriptura, nuperrime vulgatam lectionem repræſentamus, exiſtimantes totum locum ex conjectura fortaſſis hunc in modum corrigi debere: Λέγεται ἢ Δύμι☉, ὡς Βοίζι☉, Κωύι☉. Scio Stephanum vel ejus Epitomatorem in voce Βοίζη nullam de hoc gentili mentionem facere, puto tamen exſtare in Α'λύχμη, quem locum ſic emendavimus: Α'λύμνη, πόλις μεγάλης Φρυγίας, ἐν ᾗ ἐτιμᾶτο Α'λύμνι☉ Ε'ρμῆς. τὸ ἐθνικὸν, ὡς τῆς Βοίζη Βοίζι☉, Α'κτὴ Α'κζι☉, ὅτω ἢ Α'λύμνι☉. Alterum gentile, quod repoſuimus, ſuo loco in voce Κωνὴ reperitur. Sic imperiti librarii ex duobus gentilibus, eadem terminatione & forma gaudentibus, unicam conflarunt vocem, nihil omnino ad rem pertinentem.

22 Ἐν δέ σύ τοῖσι μάλα περίφρων &c.] Hi verſus profectò ſunt obſcuriſſimi: & cum non niſi pauciſſimæ Antimachi reliquiæ, nihil ad rem facientes, hic & alibi circumferuntur, & antecedentia ac ſubſequentia prorſus ſint incognita, difficillime quis verum ſenſum ex iis expiſcabitur: præſertim cum poëta communi dicendi genere non utatur, ſed vocibus à vulgari ſignificatu longe remotis, quod olim etiam Quintilianus lib. x cap. 1 hiſce verbis teſtificabatur: *Contra in Antimacho vis & gravitas, & minime vulgare loquendi genus habet laudem.* Ad τὸ ἐπίκουρος quod attinet, vulgo quidem *adjutorem* denotat, ſed talem hic deſiderat ſenſus, qui cum imperio aliis præeſt. Hunc ſignificatum colligere licet ex Heſychio: Ἐπίκουροι, βοηθοὶ, συμμαχοὶ, ἐπίσκοποι: quæ ultima vox imperium quoddam & ſupereminentiam ſignificat. Τὸ ἐπίκουρος igitur, ut cum Livio loquar, eſt *dux auxiliaris*, ſive auxiliariæ cohortis præfectus. Noſtra hæc ſententia verbis Etymologici Magni Auctoris optime confirmabitur, ita enim ille: Ἐπίκουροι δὲ λέγονται, οἱ ἀπὸ ξένης χώρας συμμαχοὶ τῶν πολεμουμένων, καὶ βοηθοί. Σαρπηδὼν, ἐπίκουρος ἐστι τῶν Τρώων. οἱονεί, τῶν πολεμουμένων βοηθός. Sic Sarpedo de ſe ipſo apud Homerum Iliad. E loquitur:

Ἡμεῖς δ᾽ αὖ μαχόμεσθ᾽, οἵπερ τ᾽ ἐπίκουροι ἔνειμεν.
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἥκω.
Τηλοῦ γὰρ Λυκίη ξάνθῳ ἐπὶ δινήεντι.

Ad hunc locum ita ſcribit Euſtathius: Ἡμεῖς δὲ μαχόμεθα οἱ ἐπίκουροι. λέγει δὲ λαοὺς μὲν τοὺς ἐγχωρίους. Ἐπικούρους δὲ τοὺς ἐξ ἀλλοδαπείας βοηθούς. ὧν καὶ αὐτὸς ὁ Σαρπηδών. Qualis inter auxiliares ad Trojam fuerit Sarpedo, notius eſt, quam quod hic doceri debeat. Callimachi Scholiaſta

ad Hymnum in Dianam τὺς ἀμοιβὺς reddit ἀκολύθυς, περὶ τὸ αἷμα πορευόμ. Etym. Mag. Auctor: Ἀμοιβὸς σημαίνει ἢ τὸν ἀκόλυθον, ὁ αἷμα τινὶ ὁρμῶν. Hinc suspicor ἀμοιβὺς denotare *milites, qui ex peregrina regione ducem in aliorum auxilium missum sequebantur.* Antimachus igitur bellum Thebanum cantans, ducem quendam in Thebanorum auxilium missum, laudibus effert, ejus virtutem & prudentiam in occupanda Dyma ita deprædicans: *Inter hos tu quoque prudentissimum militum auxiliariorum ducem te gessisti, nam victoria potiti, nec frustra ad bellum profecti, urbem Dymiam diripuistis.* In qua conjectura si non erro, non adeo difficile erit Antimachi mentem percipere.

23 Ὠμιλήσεις.] Et hæc lectio habet profecto, quod Græci dicunt, ὐδὲν ὑγιές. In ἀπογράφῳ inveni, ὠμιλήσεις, unde suspicor legendum, ὠμίλησας.

24 Διεπέρασε.] Alii ex MS exhibent: διαπέρασε.

25 Δωύδασον, πόλις Καρίας.] De hac civitate Carica ita scribit Epitomator: Δωύδασον, πόλις Καρίας. τὸ ἐθνικὸν, Δωυδασεύς. Quemadmodum præcedenti sectione omnem scriptorum auctoritatem flocci facit, ita nunc quoque Alexandri testimonium ex libro secundo de Caria, prorsus negligit. Præterea hoc observandum est, hanc vocem in ἀπογράφοις quæ videre licuit, ordinem alphabeticum non servare: nam in iis Dyndasi descriptio post τὸ Δυρβαῖοι incipit. Fortassis pro Δωύδασον rescribendum est Δωύδασα, uti probabiliter liquet ex gentili Πηγασεύς, quod deducitur à Πήγασα, ita enim in Epitome legimus: Πήδασα. πόλις Καρίας, καὶ Πηδασεὺς τὸ ἐθνικόν. Δεῖ δὲ ὐ διὰ τῦ δ γράφειν Πήδασα, ἀλλὰ

διὰ

διὰ τὸ γ Πήγασα. οἱ πολῖται Πηγασεῖς. Inter Caricas urbes plurimæ reperiuntur, ultimam ſyllabam in δα & σα terminantes: Ἀλάβανδα, Καρύανδα, Κάλυνδα, Κάνδασα, Ἄρπασα, Ὕδισσα &c.

26 Δυρβαῖοι.] Hanc de Dyrbæis ſectionem Hermolaus hoc modo in compendium redegit: Δυρβαῖοι, ἔθνος καθῆκον εἰς Βάκτρους, καὶ Ἰνδικήν. Κτησίας ἐν Περσικῶν δεκάτῃ. χώρα δὲ πρὸς αὐτὸν πρόσκειται. Δυρβαῖοι εὐδαίμονες ἄνδρες, καὶ πλούσιοι, καὶ δίκαιοι, οὔτ' ἀδικοῦντες, οὔτ' ἀποκτεννύοντες ἄνθρωπον. ἐὰν δὲ εὕρωσιν ἐν τῇ ὁδῷ ἢ χρυσὸν, ἢ ἄλλό τι * Hæc qui cum genuino Stephani de Dyrbæis loco contulerit, facillime animadvertet, quid diſtent æra lupinis.

27 Κτησίας ἐν Περσικῶν δεκάτῃ.] Hoc Cteſiæ fragmentum poſt Herodotum ab Henrico Stephano editum eſt, ſed mancum & mutilum. Hinc multo auctius atque emendatius tranſcribi poſſet.

28 Χώρα δὲ πρὸς αὐτὸν πρόσκειται.] Non puto hæc ſatis ſana eſſe: fortaſſis emendandum eſt: χώρα δὲ πρὸς νότον πρόσκειται. Nam Dyrbæorum regio verſus auſtrum ſita eſt, & omnibus Bactrianæ populis auſtraliores.

29 Καταπείνοντες.] Alii ex MS tranſcripſere: καταπείναντες.

30 Οὔτε ἀποκλείνουσι.] Retinui lectionem vulgatam, ſed olim non ita exaravit Stephanus: hoc ex ipſa epitome ſatis evincitur: præterea ἀπόγραφον unum & alterum mihi exhibuere, οὔτε ἀποκλιννύουσιν. Hæc vox cum ſit ſana & nitida, mutari minime debet. Antoninus Liberalis, quem nuperrime emendavimus, eadem utitur Fab. XXII. Ὁ δὲ Κύκνος ἕτερον ἆθλον ἐπέταττεν αὐτοπαίτερον. ἐγίνοντο γὰρ ἐν τῇ γῇ ταύτῃ γῦπες, ὑπερ-

φυές τι καὶ μέγα χρῆμα, καὶ πόλλους ἀπεκτίννυον ἀνθρώπους.

31 Ἀποκινήσειαν αὐτό.] Membranæ Seguierianæ: ἀποκινήσειαν οὕτως.

32 Οὔτε νομίζουσι.] Hæc vox ſuſpecta eſt, nihil enim in ſacrificiis denotat: niſi longius à vulgata lectione recederet, reponerem: οὔτε θύουσι. Verum malo antiquam lectionem retinere, quam abſque MSS codicum fide aliquid immutare. Dyrbæi ſic vitam ex juſti rectique norma inſtituebant, ut nullis legibus, niſi in ſacris & religioſis ceremoniis, coercerentur.

33 Ἄλφιτα δὲ ποιοῦσι λεπτότερα.] Non male vertitur *Polentam* ex auctoritate Caſauboni ad lib. XIV Athenæi, ubi refert Græcos, cum ἄλφιτα dicunt, *Polentam* intelligere. Hujus *Polentæ* meminit ipſe Athenæus lib. III cap. XXIX ex Archeſtrato helluone poëta. Cujus conficiendæ modum optime docet Plinius lib. XVIII cap. VII. *Polentam quoque Græci non aliunde præferunt, pluribus fit hæc modis: Græci perfuſum aqua hordeum ſiccant nocte una, ac poſtero die frigunt: deinde molis frangunt: ſunt qui vehementius toſtum rurſus exigua aqua aſpergant, ſiccentque prius quam molant. &c.* Ex quo Plinii loco, additis Ovidii ex V Metam. verſibus.

---- (*Lymphamque roganti*
Dulce dedit, toſta quod coxerat ante polenta.
Dum bibit illa datum. ----

Et mox:

---- *Nec adhuc epota parte loquentem*
Cum liquido miſta perfudit diva polenta.)

Suſpicari licet τὸ λεπτότερα, quo utitur noſter ex Cteſia, non incommode poſſe verti *cum maxime ſorbilem*, qualem & Galli hodieque amant.

34 Και'

34 Καὶ ἐσθίουσι καρπούς.] Herbis & fructibus vescentes Græcis unico vocabulo Βοτανοβιῶται appellantur, & tales inter antiquos non duntaxat Dyrbæi, de quibus nunc Stephanus ex Ctesia, sed etiam Pythagoricæ sectæ initiati fuere. Lippis & tonsoribus notum est; illud hominum genus rebus inanimatis, herbis & olusculis vitam sustinuisse, qua de causa ἀπνοβιῶται, & etiam βοτανοβιῶται nuncupabantur. Ultima vox profligatissime corrupta occurrit apud Hieronymum in præfatione commentariorum in Epist. ad Galatas. *Quod nequaquam intelligens BATANÆOTES & sceleratus ille Porphyrius in primo operis sui adversum nos libro: Petrum à Paulo objecit esse reprahensum, quod non recto pede incederet ad euangelizandum, volens & illi maculam erroris inurere &c.* Certum est, Lucam Holstenium virum eruditissimum in hujus quæstionis solutionem, quid scil. illa voce intelligi debeat, caput integrum impendisse, sub cujus finem ita scribit: *Et sane magno me beneficio sibi habebit devinctum, qui in re obscura rectam aliquam lucem extulerit.* Tanaquillus Faber vir rarissimæ eruditionis & confidentiæ, sperans se hac in re Holstenio gratificaturum, rescripsit BOTANIOTES, sive BOTANIATES. Verum ut mihi videtur, rem acu non tetigit, imo dum vocem emendare nititur, eam deteriorem atque obscuriorem reddidit: nam harum vocum significationem nec à veteribus nec à recentioribus addiscere potui. Sine dubio legendum est apud Hieronymum: *Quod nequaquam intelligens BOTANOBIOTES & sceleratus ille Porphyrius &c.* Nos statuimus illam vocem denotare hominem, qui olusculis & herbis vivit, iisque latrantem stomachum lenire solet: nam cum Porphyrius sectæ Pytha-

Pythagoreorum esset addictissimus, inter quos hic mos obtinebat, accommodatiori vocabulo hæc secta & acerrimus ejus sectator exagitari ab Hieronymo non potuit.

35 Δυῤῥάχιον, πόλις Ἰλλυρική.] Hanc de Dyrrachio ὁ τῶν Ἐθνικῶν ἐκθέτης epitomen consarcinavit. Δυῤῥάχιον, πόλις Ἰλλυρική, Ἐπίδαμνος κληθεῖσα, ἀπὸ Ἐπιδάμνου. τούτου θυγάτηρ Μέλισσα, ἧς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος, Δυῤῥάχιος. σο* ἀφ' ἧς τόπος Μελισσώνιος, ἔνθα Ποσειδῶν αὐτῇ συνῆλθεν. Ἀλέξανδρος δ' ἐν Εὐρώπῃ, Δυσπάχιον αὐτὴν καλεῖ, μετὰ τοῦ σ.

Δυσπαχίου τ' Ἐπίδαμνος ἐπ' ἀγχιάλου χθονὸς ἀκτῆς.

Ἔστι καὶ ἄλλη Λακωνικὴ μία τῶν ἑκατόν. καὶ ἡ χώρα τῆς Ἰλλυρίας, Δυσπαχία, ἧς τὸ ἀρσενικὸν, Δυσπάχιος. νῦν δὲ Δυῤῥαχηνοὶ λέγονται, ὡς Ἑρρένιος Φίλων ἐν τοῖς Ἰταλικοῖς, Φιλωνίδης δὲ ὁ Δυῤῥαχηνὸς, ἤκουσε μὲν Ἀσκληπιάδου, ἰατρεύσας ἐν τῇ πατρίδι ἐνδόξως, συνετάξατο βιβλία με. Obiter in hac epitome animadvertendum, Palatinos codices, ut & chartaceum Vossianum lacunam supra notatam non agnoscere. Præterea in Vossiano legitur: Καὶ ἡ χώρα τῆς Ἰλλυρίας, Δυῤῥαχία: non Δυσπαχία ut in vulgatis hujus epitomes conspicitur: sed vulgata lectio hoc loco est præferenda. Facili negotio possem nunc Dyrrhachii descriptionem exhibere, sed quia incomparabilis J. Vossius in Observationibus suis ad Pomp. Melam, satis perspicue ejus situm indicavit, & eruditissimus Jacobus Palmerius in Illyrici descriptione, brevi lucem publicam visura, præter situm, etiam urbis conditores & memorabilia fusius commemoravit, huic labori parcere animum meum induxi.

36 Ἐπίδαμνος κληθεῖσα ἀπὸ Ἐπιδάμνου.] Appianus Alexand. lib. 11 Civil. perhibet, regem quen-

quendam barbarorum Epidamnum dictum, urbi nomen fecisse. Constantinus Porphyrogenneta lib. II Themate IX, totum Stephani locum ferme transcribens, illud nominis etiam à prisco heroë Epidamno deducit. Δυῤῥάχιον πόλις Ἑλληνικὴ, καὶ Ἐπίδαμνος κληθεῖσα ἀπὸ Ἐπιδάμνου τοῦ ἀρχαίου ἥρωος, τούτου θυγάτηρ Μέλισσα, ἧς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ Δυῤῥάχιος. ἀφ᾽ ἧς τόπος ἐν Ἐπιδάμνῳ Μελισσώνιος, ἔνθα Ποσειδῶν αὐτῇ συνῆλθε. Verum Romani eo coloniam ducentes, Dyrrhachium dicere maluerunt, propter ominosum & inauspicatum nomen Epidamni. Pomponius Mela lib. II cap. III: *Urbium prima est Oricum, secunda Dyrrhachium, Epidamnos ante erat. Romani nomen mutavere, quia velut in damnum ituris, omen id visum est.* Vide quoque Plinium lib. III cap. XXIII. Sed non possim, quin jucundissima Plauti super hac re verba in medium producam, ita enim ille in Menæchmis Act. II. Scen. I.

Nam ita est hæc hominum natio Epidamnia,
Voluptarii atque potatores maxumi:
Tum sycophantæ & palpatores plurimi
In urbe hac habitant: tum meretrices mulieres
Nusquam perhibentur blandiores gntium.
Propterea huic urbi nomen Epidamno inditum est,
Quia nemo ferme huc sine damno divortitur
ME. Ego istuc cavebo: cedo dum mihi huc marsupium.
MES. Quid eo vis? ME. Jam abs te metuo de verbis tuis.
MES. Quid metuis? ME. Ne mihi damnum in Epidamno duis.

37 Τούτου θυγάτηρ Μέλισσα] De hujus patre

 inter

inter mythologos non convenit. Vide Apollod. lib. II: & Pausan. in Corinthiacis.

38 Μέσῳ δὲ τοῦ Ῥιζονικοῦ Λίσσος ἐστί.] Mutilus est hic locus, & sic emendandus: Μέσῳ δὲ τοῦ Ῥιζονικοῦ κόλπου Λίσσος ἐστι. Eandem lacunam in verbis Constantini Porphyrogennetæ observavi loco jam supra allegato. Hanc emendationem non posse in dubium vocari, manifeste evincam verbis Geographi, lib. VII: Μέσῳ δὲ τοῦ Ῥιζονικοῦ κόλπου Λίσσος ἐστὶ πόλις καὶ Ἀκρόλισσος, καὶ Ἐπίδαμνος Κερκυραίων κτίσμα, ἡ νῦν Δυρράχιον, ὁμωνύμως τῇ χερρονήσῳ λεγομένη, ἐφ' ἧς ἵδρυται. Hæc verbotenus Philo ex Strabone hausit.

39 Κερκυραίων κτίσμα.] Vide Scumnum Chium, Strabonem, App. Alexand. & alios.

40 Πρόπερον.] In apographo, quod ex Segujerianis membranis erat transcriptum, τὸ πρόπερον non inveni. Sensus satis clarus & perspicuus est, etiamsi hæc vox deleatur: imo hinc exstirpandam esse, proxime allegata Strabonis verba, & Constantini Porphyrogennetæ locus, ubi etiam non agnoscitur, satis probant.

41 Ὡς Φίλων.] Fuit hic Philo Byblius, qui sub Imperat. Trajano vixit. Libros XXX de Urbibus & de viris in iis eruditione illustribus consignavit, uti Suidas auctor est. Hujus historici opera, uti Etymologici Magni Auctor in voce Βυκέφας perhibet, à quodam Ælio Sereno in compendium redacta fuere: Οὕτω καὶ Σερῆνος ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῶν Φίλωνος περὶ πόλεων.

42 Δέξιππος δὲ ἐν Χρονικῶν ι.] Eundem Dexippi locum ex Chronicorum decimo producit Constant Porphyrogenneta, loco jam aliquoties citato: sed corruptissime ibidem χερρονικῷ δεκάτῳ legitur, pro Χρονικῶν δεκάτῳ.

43 Πόλιν τῆς Μακεδονίας.] Tam late aliquando Geogra-

Geographi Macedoniæ fines extendebant, ut Dyrrhachium pro urbe Macedonica acciperent. Ptolemæus lib. III cap. XIII. Ἡ Μακεδονία περιορίζεται, ἀπὸ μὲν ἄρκτων ταῖς ἐκτεθειμέναις πλευραῖς, Δαλματίας καὶ Μυσίας τῆς ἄνω, καὶ Θρᾴκης. Ἀπὸ δὲ δυσμῶν τῷ Ἰονίῳ πελάγει, τῷ ἀπὸ Δυρραχίου, ἤτοι Ἐπιδάμνου, μέχρι Κελύδνου ποταμοῦ κατὰ περιγραφὴν τοιαύτην. Ita hic locus eſt emendandus, qui in vulgatis peſſime depravatus circumfertur.

44 Μετὰ τοῦ σ Δυσράχιον αὐτὴν καλεῖ.] In Antigrapho & in Hermolai epitome inverſo ordine hæc legebantur: Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Εὐρώπῃ Δυσράχιον αὐτὴν καλεῖ μετὰ τοῦ σ. Euſtathius, in commentariis ad Dionyſium de Situ Orbis, nominis etymologiam inde deducit, ita enim ille pag. 56. Περὶ ἃ (Scil. Κεραύνια ὄρη) κεῖται καὶ ἡ τῆς νέας Ἠπείρου μητρόπολις, ἡ ποτὲ καλουμένη Ἐπίδαμνος, ἤτοι τὸ Δυρράχιον. δηλοῦν ἐκ τῆς τοιαύτης κλήσεως τὴν τοῦ τόπου τραχύτητα. δυσράχιον γάρ ἐστιν, ὅ ἐστι δυσέξοχον. τρέψαν δὲ τὸ σ εἰς ρ, εὐφωνότερον καλεῖται Δυρράχιον. καθὰ καὶ τὸ Τυρσηνὸς, Τυρρηνὸς &c. Vide hac de re etiam locum nobiliſſimum apud Dionem Nicæum lib. XLI.

45 Καὶ δῆλον, ὅτι Δυρράχιος τὸ τούτου ἀρσενικόν.] Non poſſum hanc ſcripturam prorſus rejicere, cum etiam Epitomator eam agnoverit: mallem tamen locum, ſi mei arbitrii res foret, ſic conſtituere: Καὶ δῆλον, ὅτι Δυρράχιος τὸ τούτου ἐθνικόν. Nam de gentili toto hoc capite nullam reperies mentionem. Niſi malis ante hæc verba, λέγεται καὶ ἡ χώρα &c. lacunam notare, totum & locum ſic conſtituere: Ἔστι καὶ ἄλλη τις Λακωνικὴ μία τῶν ρ'. τὸ ἐθνικὸν, Δυρράχιος, καὶ Δυρραχία. λέγεται δὲ καὶ ἡ χώρα &c. Goltzius nummum exhibet cum inſcriptione: ΔΥΡΡΑΧΙΩΝ.

46 Ὡς τοῦ Ἀνάκτορον τὸ Ἀνακτόριος.] Repono conſi-

confidenter: ὡς τὸ Ἀνακτόριον Ἀνακτόριος. Videbis observationes nostras ad illam vocem, & de emendatione eris certissimus.

47 Κούριον Κούριος.] Miror isthoc loco τὸ ἐθνικὸν Κούριος non recenseri ab Epitomatore, ita enim ille: Κούριον, πόλις Κύπρου &c. Τὸ ἐθνικὸν, Κουριεύς. καὶ Ἀριστοκλῆς Κουριεὺς ἦν. τὸ θηλυκὸν Κουριάς, καὶ ἡ χώρα. Sed mirari desino, cum sæpissime contingat, Stephanum gentilia in medium producere, de quibus suo loco ne γρῦ quidem exstat. Huic non dissimile exemplum legere licet commentario hujus Fragmenti 21.

48 Ἐχόμενοι οἰκοῦσι Ταυλάντιοι.] Sensus magis erit perspicuus, si legas: ταύτης (Scil. χώρας) ἐχόμενοι οἰκοῦσι Ταυλάντιοι. Sic enim geographi loqui amant: Scylax Caryandensis capite Ἐγχελεῖς. Ἰλλυριῶν ἔθνος εἰσὶν οἱ Ἐγχελεῖς, ἐχόμενοι τοῦ Ῥίζονος.

49 Ποταμοὶ δὲ Δρίλων καὶ Λάος.] Monstrum lectionis in hisce verbis latere, qui non videt, illum ἀλαοσκοπίην ἔχει maxima: nam Laus fluvius à geographicarum rerum peritis non in Illyrico, sed in Lucania ponitur. Strabo circa initium lib. VI: Μετὰ δὲ Πυξοῦντα, Λάος κόλπος, καὶ ποταμὸς Λάος, καὶ πόλις ἐσχάτη τῶν Λευκανίδων. Stephani Epitomator: Λάος, πόλις Λευκανίας. Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ περὶ γῆς δευτέρῳ. ἀπὸ Λάου ποταμοῦ. Ex duobus istis locis satis liquet, illud fluminis nomen non esse sanum: locum ita constituo: Ποταμοὶ δὲ Δρίλων καὶ Ἀῶος. Non teram tempus in asserenda hac lectione, tantum Strabonis verba apponam, quæ id evincunt manifestissime; hæc enim sequuntur proxime post illa commentario 31. allegata. Εἶθ' ὁ Ἄψος ποταμὸς, καὶ Ἀῶος, ἐφ' ᾧ Ἀπολλωνία. In præcedentibus Strabo de Drilone fluvio, sinu Rhizonico, Lisso, Acrolisso & de

de Dyrrachio sive Epidamno mentionem fecerat. Hujus Ἀῶυ nomen in plus quam decem scriptoribus profligatissime corruptum inveni, sed quia doctissimus Palmerius in Græciæ antiquæ descriptione, omnes ferme emendavit, huic labori supersedere non inconsultum videbitur.

50 Περὶ ὃν οἱ Κάδμου καὶ Ἁρμονίας τάφοι δείκνυνται.] In ipso membranarum contextu hæc verba non leguntur, sed in inferiore MS pagina; & in margine hæc conspiciuntur: Περὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου, quod loco compendiariæ scripturæ repositum erat. Locus ubi Cadmi & Harmoniæ monumentum fuit, proprio nomine appellabatur *Cylices*, ita enim Athenæus lib. XI: Πολλοῖς δὲ μοι ὁ ἐν Ἰλλυριοῖς τόπος διαβόητός ἐστιν ὁ καλούμενος Κύλικες, παρ' ᾧ ἐστι τὸ Κάδμου καὶ Ἁρμονίας μνημεῖον. De horum tumulo etiam legimus apud Apoll. Rhod. lib. IV: Dionysium de situ orbis, & alios quam plurimos.

51 Νῦν Δυρραχῖνοι λέγονται.] Latino ore non *Dyrrhacheni*, sed *Dyrrhachini* appellantur. Cæsar de Bell. Civ. lib. III. *Re frumentaria præparata, confirmatisque militibus, & satis longo spatio temporis à DYRRHACHINIS præliis intermisso &c.*

52 Βάλαγρος ἐν Μακεδονικοῖς.] Idem scriptor Stephano citatur in vocabulis Ἄμφαξος & Ὄλβηλος. Vide præterea Vossium de Historicis Græcis.

53 Ἐρέννιος Φίλων ἐν τοῖς Ἰατρικοῖς.] Non intelligo hic Philonem Byblium, qui Trajani tempore vixit, cujusque in præcedentibus meminit Stephanus noster, sed Philonem Tarsensem Medicum vetustissimum, qui à Galeno simpliciter Philo appellatur. Herennii Philonis etiam in

voce Κύρτος memoria reperitur, ita enim Stephanus: Κύρτος, πόλις Αἰγύπτου ἐν τῷ μεσογαίῳ. ἐκ ταύτης Διονύσιος ἦν ἀξιόπιστος ἰατρὸς, ἀπὸ τῆς πατρίδος, οὐκ ἀπὸ τοῦ σώματος κυρτὸς ὀνομαζόμενος, οὗ μέμνηται Ἑρέννιος Φίλων ἐν τῷ περὶ Ἰατρικῶν.

54 Ἔχε.] Legendum εἶχε.

55 Λέγει δὲ Παυσανίας η'.] Verba Pausaniæ non sunt libro VIII, sed libro VI, sive Eliacis posterioribus. Scribendum igitur apud nostrum: λέγει δὲ Παυσανίας ϛ'.

56 Ἐπιδάμνιοι μὲν χώραν ἣν περ καὶ ἐξ ἀρχῆς.] Hæc parumper differunt à vulgatis Pausaniæ, in quibus excusum est: Ἐπιδάμνιοι δὲ χώραν μὲν ἣν περ καὶ ἐξ ἀρχῆς &c.

57 Ἐκείνης δ' ἀφεστήκασιν ὀλίγον.] Ita rescripsimus ex Pausaniæ editis: male enim in membranis Segujerianis legebatur ἀφεστηκῦαν. Mirum profecto non est, urbem hanc antiquæ sedis terminos mutasse, cum Diodorus Siculus lib. XII tradat, Barbaros eam atrocissimis bellis atque obsidione vexasse. Vestigia paullulum mutati situs etiam exstabant ætate Alexii Comneni: nam Robertus Dyrrachium obsidione cingens, intra ruinas murorum urbis vetustæ tentoria figebat, uti commemorat Anna Comnena lib. III Alexiadum hisce verbis: Καὶ δὴ ἔνδον τῶν ἐρειπωθέντων τειχῶν τῆς πάλαι καλουμένης πόλεως Ἐπιδάμνου καλύβας ἐπήγνυτο.

58 Ὄνομα δὲ τῇ πόλει Δυρράχιον.] Lego ex Pausania: Ὄνομα δὲ τῇ πόλει τῇ νῦν Δυρράχιον.

59 Δυσπόντιον, πόλις Πισαίας.] Epitomator de Dyspontio hæc nobis reliquit: Δυσπόντιον, πόλις Πισαίας ἀπὸ Δυσποντίου τοῦ Πέλοπος. τὸ ἐθνικὸν, Δυσποντιεύς. ἔδει δὲ Δυσποντιεύς.

60 Ἀπὸ Δυσποντίου.] Non censeo hujus herois nomen vitii esse immune: videtur enim penultima

tima redundare litera, lego, ἀπὸ Δυσποντος. In fine hujus tmematis ex Tryphonis Denominativis hæc allegantur: ἐλέγοντο γὰρ Δυσποντεῖς παρὰ τοῦ Πέλοπος υἱοῦ Δυσπόντου. Nostram conjecturam esse certissimam, mox aliunde petitis in hanc rem testimoniis ostendemus. Verum à Pausania lib. VI urbis conditor Δυσποντεύς appellatur, isque non Pelopis, sed Oenomai filius, statuitur, hæc sunt ejus verba: Συναπέστησαν δέ σφισιν ἀπὸ Ἠλείων Μακίστιοι καὶ Σκιλλούντιοι. οὗτοι μὲν ἐκ τῆς Τριφυλίας. τῶν δὲ ἄλλων περιοίκων Δυσπόντιοι. τούτοις καὶ μάλιστα ἐς τοὺς Πισαίους οἰκεῖα ἦν, καὶ οἰκιστὴν Δυσποντέα γενέσθαι σφίσιν Οἰνομάου παῖδα ἐμνημόνευον. Oenomaum potentissimum Pisæorum principem fuisse, in cujus regnum succedebat Pelops, etiam Strabo lib. VIII perhibet, nullam omnino de affinitate hos inter mentionem faciens.

61 Παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐξ Ἤλιδος εἰς Ὀλυμπίαν.] Dyspontii situs eodem prorsus modo à Strabone libro jam citato describitur, ubi commemorat octo olim in Pisatide urbes exstitisse, inter quas etiam Dyspontium: Αὐτὴ δέ ἐστι καὶ τὸ Κικύσιον τῶν ὀκτώ. καὶ τὸ Δυσπόντιον κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐξ Ἤλιδος εἰς Ὀλυμπίαν, ἐν πεδίῳ κείμενον.

62 Νικήσας ἐν ὀλυμπιάδι.] Lectio non videtur sana: fortassis corrigendum: νικήσας ἐν ὀλυμπίοις.

63 Ἐκ Δυσποντίου.] Gentile nomen cum non sit in usu, uti hoc exemplo apparet, ejus loco præpositio cum genitivo adhibetur. Hujus rei canonem habemus in voce Βάτη, ubi sic scribit Epitomator Stephani: Τὸ ἐθνικὸν ἐπιρρηματικῶς, Βατῆθεν, οὐ γὰρ δεῖ ἐν πᾶσι τὸ ἐθνικὸν ζητεῖν, ἀλλ' ἢ τῷ ἐπιρρήματι χρῆσθαι, ὡς ἐπὶ τῶν δήμων. ἢ τῇ γενικῇ μετὰ προθέσεως, ἢ τῷ ἀναλόγῳ, ἢ τῷ συνήθει τοῦ χώ-

τῆς χώρας. Huic materiæ diutius inhærere jam non lubet, quia alibi fusius eam pertractavimus.

64 Δάιπος Κροτωνιάτης.] In membranis bibliothecæ Seguierianæ legebatur: Δά-ίππος Κροτωνιάτης, quemadmodum antigraphum mihi fidem fecit.

65 Ἐλέγοντο γὰρ Δυσποντεῖς παρὰ τὸν Πέλοπος υἱὸν Δύσποντον.] Statuit igitur hoc Tryphonis canone Stephanus, τὸ Δυσποντεὺς, sive plurale Δυσποντεῖς, non formari ἀπὸ τοῦ Δυσποντίου, quod est urbis nomen, sed ἀπὸ τοῦ Δυσπόντου, qua appellatione Pelopis filius insignitur. Noster huic non dissimilem ex Abronis Denominativis canonem citavit in vocabulo Αἴλια, ubi sic ait: Παρὰ μίαν γὰρ συλλαβὴν εὑρίσκεται τὰ τοιαῦτα. ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἀντιοχείας, τὸ Ἀντιοχεύς. ἀλλ᾽ οὐδὲ ἀπὸ τούτων γίνεται τὰ εἰς ευς ἀρσενικά, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν εἰς ος. ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἀντίοχος τὸ Ἀντιοχεὺς, καὶ τοῦ Σελευκὸς τὸ Σελευκεὺς, ὡς Ἄβρων περὶ παρωνύμων. In voce Ἀλεξάνδρεια eundem quoque innuit canonem hisce verbis: Τὸ ἐθνικὸν, Ἀλεξανδρεὺς, ἐκ τοῦ Ἀλεξάνδρου γενικῆς. Eadem prorsus ratione τὸ ἐθνικὸν hoc in loco non derivat noster ex Tryphonis sententia ἀπὸ τοῦ Δυσποντίου, sed ἀπὸ τῆς γενικῆς τοῦ Δυσπόντου. Vide commentarios nostros ad voces Αἴλια & Ἀλεξάνδρεια, & omnia intellectu erunt facillima. Hinc præterea luce meridiana clarius apparet, filium Pelopis, à quo urbi nomen est inditum, non Dyspontium, sed Dyspontum nuncupatum fuisse, quemadmodum supra comment. 60 ex conjectura emendavimus. Verum & hoc obiter observandum venit, alios gentile nomen fecisse ΔΥΣΠΟΝΤΙΟΣ, quod satis evidenter liquet ex loco Pausaniæ jam supra in medium adducto.

66 Δύσος, πόλις Εὐβοίας.] Epitomator in descri-

ſcriptione hujus oppidi duntaxat Theopompi verba prætermiſit: Δύστος, πόλις Εὐβοίας. Θεόπομπος ἐν Φιλιππικῶν εἰκοστῇ τετάρτῃ. τὸ ἐθνικὸν, Δύστιος. Hujus civitatis nomen, ne dicam de ſitu, apud alios ſcriptores non occurrit.

67 Δωδώνη, πόλις τῆς Μολοσσίδος ἐν Ἠπείρῳ.] Hanc Dodonæ deſcriptionem condidit Hermolaus tam ſterilem, & tam paucis antiquorum teſtimoniis fultam, ut decimam ejus partem vix exhibuerit, ita enim ille: Δωδώνη, πόλις τῆς Μολοσσίδος ἐν Ἠπείρῳ, μεθ' ἣν Δωδωναῖος Ζεύς. καὶ

Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου. ----

Φιλόξενος δὲ δύο φησὶ, Θεσπρωτικὴν καὶ Θετταλικὴν ἠγικῶς. τὸν δὲ Δωδωναῖον, ἔλεγον Καιναῖον. (In genuino Fragmento legitur, καὶ ναῖον: ſed ſcribendum eſſe καὶ Βωδωναῖον, deinde probabimus.) Ζηνόδοτος δὲ γράφει γωναῖον. (Corrigo, Φηγωναῖον.) ἐπεὶ ἐν Δωδώνῃ πρῶτον φηγὸς ἐμαντεύετο. Ἄλλοι δὲ γράφουσι Βωδωναῖε. πόλιν γὰρ εἶναι Βωδώνων (lego, Βωδώνην) ὅπου τιμᾶται. εἴρηται ἀπὸ Δωδώνης μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων νυμφῶν. ἢ ἀπὸ Δωδώνου τοῦ Διὸς καὶ Εὐρώπης. ἢ ἀπὸ Δῶνος (Reponendum Δωδῶνος) ποταμοῦ. λέγεται δὲ καὶ Δωδὼν, ἧς τὸ ἐθνικὸν οὐχ εὕρηται. χηματίζεται δὲ Δωδώνιος. τὸ δὲ θηλυκὸν, Δωδωνίς. ἔστι δὲ καὶ παροιμία, Δωδωναῖον χαλκεῖον, ἐπὶ τῶν πολλὰ λαλούντων. ἢ ὅτι τὸ χαλκεῖον πληττόμενον ἤχει ὑπὸ μάστιγος, ἢ ὅτι τῇ βίᾳ τῶν ἀνέμων ἤχει, ἀφ' οὗ ἡ παροιμία.

68 Καθ' ἣν.] Epitome exhibet: μεθ' ἣν.

69 Δωδώνης μεδέων.] In Epitome legitur, καὶ Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου. Eſt pars verſus Homerici ex Iliade Π deſumpti. Ita hic quoque legendum eſſe, non eſt improbabile.

70 Φιλόξενος.] Puto hic celeberrimum illum grammaticum debere intelligi, cujus teſtimonio Etymologici Magni Auctor, plus quam

centum in locis utitur, licet nusquam commentariorum in Homeri Odysseam meminerit.

71 Οὕτως.] Pro οὕτως in Epitome κακῶς exaratum est, quod longe præfero: nam jure meritoque Philoxeni sententia à Stephano tanquam falsa damnatur atque rejicitur, quia nemo è veteribus geminam Dodonam, alteram Thessalicam, alteram Thesproticam statuerit. Si Dodona alibi Thessalica, alibi vero Thesprotica appelletur, hoc ita accipiendum est, quod nunc hi, nunc illi eam sui juris sive ditionis fecerint. Omne dubium solvit locus Strabonis, qui lib. VI legitur: Ἡ Δωδώνη τοίνυν τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ Θεσπρωτοῖς ἦν, καὶ τὸ ὄρος ὁ Τμάρος, ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται, ὑφ᾽ ᾧ κεῖται τὸ ἱερόν. καὶ οἱ τραγικοί τε, καὶ Πίνδαρος Θεσπρωτίδα εἰρήκασι τὴν Δωδώνην. ὕστερον δὲ ὑπὸ Μολοττοῖς ἐλέγετο. Hinc liquet clarissime, antiquitus indifferenter Donam Thesprotis & Molottis adscriptam fuisse. Locus etiam egregius, nostram hanc opinionem confirmans, legitur apud Æschylum in Prometheo Vincto hisce verbis:

Ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ δάπεδα,
Τὴν αἰπύνωτόν τ᾽ ἀμφὶ Δωδώνην, ἵνα
Μαντεῖα θῶκός τ᾽ ἐστὶ Θεσπρωτοῦ Διὸς,
Τέρας τ᾽ ἄπιστον, αἱ προσήγοροι δρύες.

Plura in hanc rem è veterum monumentis testimonia peti possent, sed nemo, ut spero, manifestissimam veritatem rejiciet.

72 Ἐν ᾗ τὸ μαντεῖον ἐκ τῆς δρυός.] Vox μαντεῖον non erat in membranis Seguierianis, locus ibi hunc in modum conspicitur: ἐν ᾗ τομ9 * ον. Unde conjicio, fortassis legendum esse: ἐν ᾗ ἐμαντεύετο ἐκ τῆς δρυός. Sic mox sequetur: ἐπεὶ ἐν Δωδώνη πρῶτον φηγὸς ἐμαντεύετο. Sed parum refert, quocunque modo legatur.

73 Τὸ

73 Τὸ ἀμφὶ Σέλλοις.] Est locus Homeri ex Iliade Π. De Sellis suo loco ad Stephani Epitomen dicturi sumus.

74 Χαμαιεῦνοι.] Lego, χαμαιεῦναι ex Homero & Origine contra Celsum, qui libro VII, sic quoque hunc locum legebat.

75 Τὸν δὲ ἐς Δωδώνην.] Est locus Homeri ex Odyss. Ξ, qui integer ita se habet:

Τὸν δ᾽ ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ.

76 Τὸν δὲ Δωδωναῖον ἔλεγον καὶ ναῖον.] Cave ultimam vocem substantive pro templo sive fano habeas: tali enim accentu notata apud Hesychium ᾤκουν καὶ ἔρρεον denotat. Occurrit hoc significatu apud Hesiodum in Magnis Orientalibus, cujus verba hunc in modum sunt corrigenda:

Τὴν δὲ Ζεὺς ἐφίλησε, καὶ τὸ χρηστήριον εἶναι
Τίμιον ἀνθρώποις. ναῖον δ᾽ ἐν πυθμένι φηγοῦ,
Ἔνθεν ἐπιχθόνιοι μαντεύματα πάντα φέρονται.

Nolo diutius meam dissimulare conjecturam: censeo hunc Stephani locum esse mutilum, & pro ναῖον scribendum Βωδωναῖον, nam de Jove loquitur, qui à scriptoribus nonnunquam Dodonæus, Bodonæus & Phegonæus nuncupatur. Hanc indubitatam esse lectionem nemo, in dubium vocabit, qui paulo attentius totum locum examinaverit.

77 Ζηνόδοτος δὲ γράφει Φηγωναῖε.] Et hunc locum leviter esse corruptum, firmiter mihi persuadeo: si mei arbitrii res foret, rescriberem: Ζηνόδοτος δὲ γράφει Φηγωναῖον.

78 Σουίδας.] Lexicographus ille non est intelligendus, qui non tantum Stephani, sed etiam Hermolai Epitomatoris ætate inferior est. Fuit alius Suidas qui res Thessalicas consignavit, cujus Strabo lib. VII, & Apoll. Rhodii Scholiastes meminit.

 79 Καὶ

79 Καὶ τούτου ἐπικαλεῖται.] Huic loco aliquid excidisse, quod ad sententiæ perfectionem facit, non est quod dubitem: Fortassis legendum, Καὶ οὕτως ἀπὸ τούτου ἐπικαλεῖται.

80 Ἔπειρι δὲ γράφουσι Βωδωναῖει.] Et hunc locum à mala manu esse, certissimum est: Videtur hoc modo emendandus: Ἔπειρι δὲ γράφουσι Βωδωναίου. Scilicet apud Suidam in Thessalicis ambigua hæc scriptura olim conspiciebatur, quidam codices Φηγωναίου, alii vero Βωδωναίου præferebant.

81 Πόλιν γὰρ εἶναι Βωδώνην.] Hujus meminit etiam Stephanus noster suo loco ex Apollodoro, ita de illa scribens: Βωδώνη, πόλις Περραιβική, ὡς Ἀπολλόδωρος. οἱ δὲ ὀρθῶς, Θετταλίας, ἀπὸ Βωδώνου ἥρωος. ὁ πολίτης, Βωδωναῖος. Verum eadem est, sive eam Bodonam sive Dodonam vocites, & in Perrhæbia colloces: Nam Perrhæbi olim etiam Thessaliam incoluerunt, unde à Lapithis pulsi sunt

82 Κίνεας.] Ab Epitomatore in voce Ἔφυρα, Cineas Rhetor appellatur. Strabo libro VII etiam hujus meminit, & Pindari Scholiastes ad Pyth. Od. X circa finem, sed existimo ibi male hodie legi, Καίνεας.

83 Ἐπαφρόδιτος ὑπομνηματίζων τὸ β΄ αἴτιον.] Hisce verbis apertum in esse mendum, nemo non videbit, qui rem probe examinaverit. Mirum est profecto unicam literam totum locum ita posse turbare, ut inde vix sensum elicias. Reponendum est, Ἐπαφρόδιτος ὑπομνηματίζων τὸ β΄ Αἰτιῶν. Firmiter enim apud me statuo, Epaphroditum in Callimachi Quæstionum] libros commentaria edidisse, quæ hic à Stephano citantur. Sic quoque Theon illud argumentum tractavit apud Etymologici Mag. Auctorem in voce Βουκί-

Βουκέρας, ubi hæc leguntur: οὕτω Θέων ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τοῦ α' Αἰτίου Καλλιμάχου. Scio à Stephani verbis nomen Callimachi abesse; sed res est notissima, antiquos sine auctoris nomine, Quæstionum sive Αἰτιῶν libros citasse, qui non nisi Callimacho attribui possunt.

84 Ἀκεστόδωρος.] Hic scriptor & Plutarcho cognitus in Themistocle, & Etym. Mag. Auctori in Δωδωναῖος, & præterea nostro in Μεγάλη πόλις, ubi divulgatum Ἀκεσσόδωρος, sed restituendum existimo Ἀκεστόδωρος. Fuit Megalopolites & de Urbibus scripsit.

85 Ἀπὸ Δωδῶνος τοῦ Διὸς καὶ Εὐρώπης.] Fortassis scribendum est ἀπὸ Δώδωνος τοῦ Διός: nam τοῦ Δωδῶνος casum rectum nusquam invenies. Igitur secundum Stephanum nostrum alia fuit Acestodori, alia vero Thrasybuli de Dodonæ etymologia opinio. Acestodorus id nominis deducit à Dodone Jovis & Europæ filio: Thrasybulus vero à Dodona una ex nymphis Oceanitidibus. Etymologici Magni Auctor horum scriptorum opiniones confundit, ubi in voce Δωδωναῖος tradit, illos referre, Deucalionem in Epirum post diluvium advenisse, superstites cataclysmi congregasse, & locum quem condiderat, à Jove & Dodona una ex Oceani numphis nuncupasse. Verum quia Etymologici verba mutila & male constituta videntur, ea huc transcribam, ut à nobis emendentur atque suppleantur. Δευκαλίων, μετὰ τὸν ἐπ' αὐτοῦ γενόμενον κατακλυσμὸν, παραγενόμενος εἰς τὴν Ἤπειρον, ἐμαντεύετο ἐν τῇ δρυΐ, πελιάδος δὲ χρησμὸν αὐτῷ δούσης. κατῴκισε τὸν τόπον, συναθροίσας τοὺς περιλειφθέντας ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ Διὸς καὶ Δωδώνης μιᾶς τῶν ὠκεανίδων, Δωδώνην τὴν χώραν προσηγόρευσε. ἡ ἱστορία παρὰ Θρασυβούλῳ καὶ Ἀκεστοδώρῳ. Hæc verba si conferas cum

iis, quæ ex hisce scriptoribus Stephanus perhibet, utramque opinionem non conspicies; adeo ut firmiter mihi persuadeam, ultima in Etymologo verba esse mutila, & iis quædam excidisse: Fortassis totus locus hunc in modum est emendandus: Καὶ ἀπὸ Δώδωνος τοῦ Διὸς καὶ Εὐρώπης, ἢ ἀπὸ Δωδώνης μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων νυμφῶν, Δωδώνην τὴν χώραν προσηγόρευσε. Vel minori mutatione ita suppleri posset: Καὶ ἀπὸ Δώδωνος τοῦ Διὸς, ἢ Δωδώνης μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων &c. Si hoc vel illo modo locum constituas, & Thrasybuli & Acestodori sententia in istis verbis erit clara atque conspicua.) Eandem prorsus lacunam observare licet in commentariis Didymi, ut putatur, qui ad Iliad. Π etiam Dodonam ἀπὸ τοῦ Διὸς, καὶ Δωδώνης μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων denominatam perhibet. Nihil enim insulsius dici potest, quam Dodonam à Jove & Dodona nympha nomen sortiri. Lego itaque & hoc loco: ἀπὸ Δώδωνος τοῦ Διὸς, ἢ Δωδώνης μιᾶς τῶν Ὠκεανίδων &c. Sed quid juvat antiquissimis Græcorum fabulis inhærere: hisce relictis ad ipsam potius veritatem transeamus. Admodum verisimile τῆς Δωδώνης etymon, ut ego quidem existimo, nobis communicavit nobilissimus atque eruditissimus Jacobus Palmerius in sua Græciæ antiquæ descriptione, quam admodum reverendus & eruditione conspicuus Stephanus Morinus ex Galliis ad me transmisit, ut in hac urbe typis excuderetur, quod ob publicas hujus Reipublicæ calamitates nondum licuit. Ut autem aliquem eximii hujus operis gustum lectori exhiberem, Palmerii opinionem de Dodonæ etymologia inde delibare, atque ipsissima viri Clarissimi verba, ex cap. XLIV ubi de Molottia agit, huc transcribere non pigebit. Quod ad etymon & nominis causam attinet, Stephanus non

, mihi

, mihi perſuadet cum ſuo Dodone fluvio, nec
, cum ſua Oceanitide nympha, quæ in oceano
, longiſſime à Moloſſia habitare debuit; nec cum
, ſuo Dodone Jovis & Europæ filio fabuloſo. Id
, fecerunt Græci quidam auctores nullius aucto-
, ritatis ſuo more, qui ſemper heroum aut nym-
, pharum nomina ſomniabant, ut urbium natalia
, auguſtiora faciant. Si auctores habuiſſet notos
, & celebres Stephanus, eos proculdubio nomi-
, naſſet, quod ſæpe facit. Et quia opinionum di-
, verſitas indicat, nihil in eo certi aut veriſimili-
, tudinis eſſe, à talibus fabulis lubens deficio, ubi
, nominis cauſa evidens alia ſuppetit. Igitur nul-
, lus dubito, quin à lebete illo celebrato, & ab
, ejus ſono, aliis locis inuſitato, nomen locus ille
, acceperit: qui lebes, vel à ventis vel ab homi-
, nibus pulſatus, dum Δω Δω ingeminabat, no-
, men dedit loco: nam reduplicatum illud Δω Δω
, per ω mega rariſſime vel nunquam in Græca
, lingua occurrens, id omnino evincere videtur.
, De oraculo illo celebrato æneo, quod Dodonæ
, erat, locus eſt in ſupplemento libri VII Strabo-
, nis eximius, qui ſic habet. Ὅτι ἡ παροιμία τὸ ἐν
, Δωδώνῃ χαλκεῖον ἐντεῦθεν ὠνομάσθη. χαλκεῖον ἐν
, τῷ ἱερῷ, ἔχον ὑπερκείμενον ἀνδριάντα, κρατοῦντα
, μάστιγα χαλκῆν, ἀνάθημα Κορκυραίων. ἡ δὲ μάστιξ
, ἦν τριπλῆ ἁλυσιδωτή, ἀπηρτημένους ἔχουσα ἐξ αὐτῆς
, ἀστραγάλους. οἱ πλήττοντες τὸ χαλκεῖον συνεχῶς,
, ὁπότε αἰωροῖντο ὑπὸ τῶν ἀνέμων, μακροὺς ἤχους ἀπηρ-
, γάζοντο. Id eſt: *Proverbium Dodonæus lebes inde*
, *dictum eſt. Æneum vas erat in fano, quod ſuper-*
, *poſitum habebat viri ſimulachrum, tenentem*
, *flagrum ex ære, Corcyræorum donarium. Id fla-*
, *grum autem tribus conſtabat catenis, quæ aſtra-*
, *galos pendentes habebant, qui pulſantes æneum*
, *vas aſſidue, quando à ventis agitabantur, ma-*

gnos

,*gnos sonos edebant*. En prima nolarum & cam
,panarum mentio: quod inventum nunquam
,antea visum, nomen imposuit loco ex soni si-
,militudine per ὀνοματοποιΐαν.

86 Ὁ Τεχνικὸς ἐν τῷ περὶ τοῦ καθόλου.] Non est hoc loco intelligendus Apollonius Dyscolus, sed Herodianus, qui ab Eustathio etiam Τεχνικὸς appellatur, uti liquet ex commentariis ad Iliada B: ὁ δὲ Τεχνικός φησι διὰ τοῦ ι. Τεχνικὸν λέγω τὸν Ἡρωδιανόν. Non diffiteor etiam Apollonium hoc nomino insigniri, sed is librum de Universali non consignavit, quod opus passim Herodiano attribuitur. Τεχνικὸς proprie is est, qui Artem, id est, Grammaticam docet vel conscribit. C. Julius Rom. Grammaticus à Sosipatro Charisio Artis scriptor nominatur. Verum non semper τὸ Τεχνικὸς pro Grammatico, sed quandoque etiam pro Mathematico, sive rerum Geographicarum perito accipitur; quo significatu apud Agathemerum lib. I cap. VI occurrit. Τοῦ Τεχνικοῦ Πτολεμαίου διεξιόντος, ὅσα τῇ γεωγραφίᾳ σαφεστάτως διέθετο. Et capite VIII ejusdem libri: Ὥσπερ παρὰ τοῦ Τεχνικοῦ Πτολεμαίου μανθάνομεν.

87 Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐν Ἰταλίᾳ.] Diligenter investigando, Dodonam Italicam nec apud antiquos, nec apud recentiores geographos invenire potui. Fortassis incidit noster in depravatum Mnaseæ codicem, quod istius ætatis scriptoribus sæpissime contigit, in quo pro *Bobonia* sive *Bononia* (quæ Italiæ colonia & municipium erat) *Dodone* vel *Dodonia*, vel simile mendum obrepserat: nam τὸ B & D librarios confundere aliquando, res est notissima & non insolens.

88 Μνασέας.] Cum tres hujus nominis historici exstiterint, Berytius, Colophonius & Patrensis, difficulter dixerim, quisnam hic intelligi

telligi debeat. Vide Vossium de Hist. Græc. lib. 1.

89 Λέγεται καὶ Δωδών.] Hoc nomen etiam de regione & urbe sumitur: fluvius vero, retracto accentu, Δώδων appellatur, uti liquet ex verbis Eustathii ad Dionysii periegesin: Ἰστέον δὲ ὅτι Δωδώνη οὐ μόνον ἡ χώρα, ἀλλὰ καὶ πόλις ἦν Δωδώνη, ἀπὸ Δωδώνης τοῦ Διὸς καὶ Εὐρώπης. ἢ ἐκ ποταμοῦ Δώδωνος. ἐλέγετο δὲ καὶ Δωδὼν δισυλλάβως.

90 Οὔτεμε.] Non est vox sana: reponendum fortassis, οὔτε μέν.

91 Οὔτε Πυθικῶν γῆν *** τις ἀπείσθεν.] Facili negotio & conjectura hanc lacunam quis replere posset, legendo: Νῦν δ' οὔτε μὲν εἰς Δωδῶνος, οὔτε Πυθικῶν γῆν τις ἀπείσθεν. Nihil occurrit melius divinandum, pressius vestigiis vulgatæ lectionis & τῶν ἀντιγράφων insistenti, in quibus lacuna non conspicitur.

92 Δωδῶνιν αἴων Ζεύς.] In hisce verbis dandi casum, de quo Stephanus loquitur, non video. Locus transpositione unius literulæ laborat. Legendum est: Δωδῶνι ναίων Ζεὺς ὁμέστιος βροτῶν.

93 Αὐδῆσαι.] Alii ex autographo transcripserunt, αὐδῆσαι.

94 Διοσῶν ἐκ πελειάδων.] Sic fabulosa antiquitas superstitiose credebat, columbas oracula, quæ maximæ auctoritatis & famæ erant, è quercu respondisse: imo præsertim in honore erant apud Ætolos, & eorum finitimos Acarnanas atque Epirotas. Pausanias in Achaïcis: Καταφεύγουσιν οὖν ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δωδώνῃ. τοῖς γὰρ τὴν Ἤπειρον ταύτην οἰκοῦσι, τοῖς τε Αἰτωλοῖς καὶ τοῖς προσχώροις αὐτῶν Ἀκαρνᾶσι καὶ Ἠπειρώταις, αἱ πέλειαι καὶ τὰ ἐκ τῆς δρυὸς μαντεύματα μετέχειν μάλιστα ἐφαίνοντο ἀληθείας. Verum πελειὰς & πέλεια voces sunt valde ambiguæ, quibusque duplex significatio

catio veteribus attribuitur, nam vulgari lingua *Columbam*, Theſſalica ſive Epirotica *vetulam* & *vaticinatricem* denotant. Servius ad Eclog. IX Virgilii: *Nam in Epiro dicitur nemus fuiſſe, in quo reſponſa dabant columbæ: quod ideo fingitur, quia lingua Theſſala Peliades & columbæ & vaticinatrices vocantur.* Optime quoque in hanc rem ſcripſit Heſychius: Πέλειαι, περιστεραί. καὶ αἱ ἐν Δωδώνῃ θεσπίζουσαι μάντεις. Et mox ſequitur: Πελείους, Κᾶοι καὶ οἱ Ἠπειρῶται τοὺς γέροντας καὶ τὰς πρεσβύτιδας. Hic locus ſatis eſt integer & nulla ſuppletione, ut vir doctus putavit, indiget. Egregie quoque hac de re ſcribit Euſtathius ad Odyſſ. Ξ. pag. 1760. Ὁ δὲ αὐτὸς, καὶ εἰς τὰς ἐκεῖ λεγομένας μαντικὰς πελείας, φησὶν, ὅτι αἱ πέλειαι εἰς οἰωνοσκοπίαν νοοῦνται, καθὰ καὶ κορακομάντεις ἦσάν τινές. οἱ δὲ, τὸ παλαιὸν μὲν ἄνδρας προφητεύειν φασίν. ὕστερον δὲ, τρεῖς ἀποδειχθῆναι γραίας προφήτιδας, ἃς πελείας καλεῖσθαι γλώσσῃ Μολοττῶν, ὡς τοὺς γέροντας πελείους. Etiam Herodotus perhibet, ſe ab antiſtitibus Dodonæis accepiſſe, geminas Thebis Ægyptiis columbas avolaſſe, utramque nigram, unam quidem in Libyam, alteram ad Dodonæos, quæ fago inſidens humana voce loquuta ſit. Verum hæc ſacerdotum Dodonæorum relatio ipſi Herodoto fuit ſuſpecta admodum, & fabuloſa habita: nam quod mulieres à Dodonæis columbæ vocatæ ſint, hanc ob cauſam ipſi videbatur factum, quia barbaræ eſſent, & avibus quiddam ſimile ſonarent. Locus quia egregius eſt, eum ex Euterpe huc tranſcribam: Πελειάδες δέ μοι δοκέουσι κληθῆναι πρὸς Δωδωναίων ἐπὶ τοῦδε αἱ γυναῖκες, διότι βάρβαροι ἦσαν. ἐδόκεε δέ σφι ὁμοίως ὄρνισι φθέγγεσθαι. μετὰ δὲ χρόνον τὴν πελειάδα ἀνθρωπίνῃ φωνῇ αὐδάξασθαι λέγουσι, ἐπεί τε τὰ συνετά σφι ηὔδα ἡ γυνή.

ἕως

ἕως δὲ ἐβαρβάριζε, ἐδόκεέ σφι ὄρνιθος τρόπον φθέγγεσθαι. ἐπεὶ τέῳ τρόπῳ ἂν πελειὰς ἀνθρωπίνῃ φωνῇ φθέγξαιτο; Etiam Servius mentionem facit ad lib. III Æneid. de vetula quadam, cui Pelias nomen erat. *Circa hoc templum quercus immanis fuisse dicitur, ex cujus radicibus fons manabat, qui suo murmure instinctu deorum diversis oracula reddebat: quæ murmura anus Pelias nomine interpretata hominibus differebat.* Plura hanc materiam spectantia colligi possent, verum hæc sufficere mihi videntur.

95 Ἠχώχαλκον.] In antigrapho inveni, ἑκάχαλκον, quæ vox est nihili. Vulgata lectio optime se habet, & non est sollicitanda. Simile compositum occurrit apud Scholiastam ad lib. I Apoll. Rhodii, ubi Herculis clavam totam æneam fuisse perhibet. Χαλκοβαρεῖ δὲ, τῷ ἰσχυρῷ, ἢ τῷ πρὸς τῷ τέλει χαλκῷ βεβαρημένῳ. Πείσανδρος δέ φησιν ὁλόχαλκον εἶναι τὸ ῥόπαλον Ἡρακλέους. Lectionem esse probam, perspicue liquet ex verbis, quæ ex Menedemone noster infra citat, ubi tripodibus Dodonæis τὴν ἐπήχησιν & τὸν ἦχον adscribit: Ἀπὸ τοῦ τὸν ναὸν τοῦ Δωδωναίου Διὸς τοίχους μὴ ἔχοντα, ἀλλὰ τρίποδας πολλοὺς ἀλλήλων πλησίον, ὥστε τὸν ἑνὸς ἁπτόμενον παραπέμπειν διὰ τῆς ψαύσεως τὴν ἐπήχησιν, ἑκάστῳ διαμένειν τὸν ἦχον ἄχρις αὖθις τοῦ ἑνὸς ἐφάψηται.

96 Εὐφορίων Δωδῶνα ἐν Ἀνίῳ.] An hac inscriptione fabulam divulgaverit Euphorio, nondum pro certo mihi constat. In voce Ἀλύβη citatur Euphorio ἐν ἀραῖς: in Ἄστωρον Euphorio in Artemidoro: & in Scholiis ad Apol. Rhodii Argonautica Euphorio in Apollodoro: verum illa ad hunc locum non pertinent. Anium fuisse Apollinis F. Deli regem & sacerdotem, theologiæ mythicæ doctores passim inculcant.

97 Λέγεται δὲ ὁ εἰς Ω.] Hæc phrasis non est sani

coloris, imo Græcis auribus plane insolita. Rescribendum est unica mutata litera: λήγεται δὲ ἐς Ω. Non teram tempus in hac lectione asserenda, tantum indicabo, eundem Simmiæ locum exstare apud Strabonem lib. VIII, quod firmiter nostram conjecturam corroborat: recenset enim ibi Geographus ex poëtis Græcis plurima vocabula fine amputato, ut Μέση pro Μεσσλώη, δῶ pro δῶμα, βρῖ pro βριαρὸν, ῥᾶ pro ῥάδιον, λί pro λίαν, Συρακώ pro Συρακούσας. Denique ex Simmia Rhodio subjungit idem exemplum, quod jam producit Stephanus: Δωδὼ ἐς τὴν Δωδώνην, Σιμμίας.

98 Καὶ κλίσις εἶναι τῇ Δωδών.] Videtur non incommode substitui posse: καὶ κλίσις εἶναι ἀπὸ τῇ Δωδώ. Imo existimo hanc lectionem esse verissimam.

99 Ο' τεχνικὸς μεϊαπλασμὸς.] Ut hæc verba probe intelligas, scire oporret, Stephanum distinguere inter gentilia secundum *typum loci* (quæ vocat κατὰ τύπον, modo κατὰ τὸ ἐπιχώριον, aut τῆς συνήθειας τῆς χώρας, & κατὰ συνήθειαν) & inter illa quæ ex Analogia, aut ex lege artis, id est, κατὰ τέχνην formata sunt. De ultima hac formandi ratione κατὰ τέχνην legimus in vocabulo Α'βρότονον, cujus gentile non erat in usu, ita enim ibi loquitur: Τὸ ἐθνικὸν, οὐκ ἔστιν ἐν χρήσει. ἡ τέχνη δὲ ἐπινοεῖ ἐξ ὁμοιότητος. ὡς γὰρ Α'θμονον Α'θμονεὺς, καὶ Γάργαρον Γαργαρεὺς, καὶ Σίνιον Σινιεὺς &c. οὕτως Α'βροτονεύς. Et in Α'δάρου πόλις. ὁ πολίτης, Α'δαρουπολίτης, ὡς Ἡλιοπολίτης, Ἡφαιστοπολίτης, τῷ τεχνικῷ λόγῳ. Et alibi: Α'γαθοῦ Δαίμονος, νῆσος ἐν τῇ Ἰνδικῇ θαλάσσῃ. τὸ ἐθνικὸν κατὰ τέχνην, ἐξ Α'γαθοῦ Δαίμονος, διὰ τὸ ἄπορον. Et sic passim aliis in locis, ubi fusius hanc materiam declaramus. Itaque hoc loco per *artificialem formationem* nihil aliud

aliud intelligit, quam gentile κατὰ τέχνην, ex lege artis formatum.

100 Ταυτῆς ἄρρητον ὡς πεπονθυίας.] Fateor ingenue, me hæc verba clare atque distincte non percipere. Occultum hic latere vulnus, firmiter mihi persuadeo, quod quomodo curetur, difficulter dixerim. Si locum ita constituas sensus erit clarior: Διόπερ ἔοικεν ὁ τεχνικὸς μεταπλασμὸς ἠγνοῆσθαι τὸ ἐθνικὸν, ἀπὸ τοιαύτης ἄρρητον οὐ πεπονθυίας. Hanc lectionem in versione, quantum potuerim, expressi. Τὸ ἄρρητον apud nostrum Stephanum *inusitatum* denotare, liquet perspicue in voce Βερέκυντος, quam dicit esse γενικὴν τῆς εὐθείας ἀρρήτου, *genitivum à casu recto inusitato.*

101 Ὡς Πλευρῶνος Πλευρώνιος.] Rescribendum videtur: ὡς ἀπὸ τοῦ Πλευρῶνος Πλευρώνιος.

102 Τῆς μέν τοι Δωδώνης Δωδωναῖος.] Noster τοῦ Δωδώνιος usum permittit, si ex lege artis & κατὰ τεχνικὸν μεταπλασμὸν illud à voce Δωδὼν formemus, cujus κλίσιν pluribus probavit. Et alium sensum non habent verba Hermolai in Epitome, ubi de hoc gentili scribit: λέγεται δὲ καὶ Δωδὼν, ἧς τὸ ἐθνικὸν οὐχ εὕρηται. χρηματίζει δὲ Δωδώνιος. Id est: à voce Dodon non reperitur gentile κατὰ τὸν ἐπιχώριον τύπον, sed κατὰ τέχνην formatum. E Græcis neminem, è Latinis Claudianum novi, qui illud gentile usurpaverit, ita enim ille de Raptu Proserp.

Unde datæ populo leges, & glande relicta
Cesserit inventis Dodonia quercus aristis.

Voce Δωδωναῖος passim Græci & Latini utuntur: Græcorum testimonia producere supervacaneum existimo, utpote quæ apud auctorem nostrum hoc tmemate frequentiora occurrunt. Habet hoc gentile Justinus lib. XVII cap. III: *Sed Pyrrhus cum in templum DODONÆI*

Jovis venisset. Et Livius lib. VIII cap. XXIV: *Alexandrumque Epiri regem, ab exule Lucano interfectum, sortes DODONÆI Jovis eventu affirmasse.*

103 Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε.] Locus est desumptus ex Iliade Π.

104 Κρατῖνος.] Auctor priscæ Comœdiæ, cujus Horatius meminit:

Eupolis atque Cratinus, Aristophanesque poëta
Atque alii, quorum comœdia prisca virorum est.

105 Παλλωνη Παλλωνίς.] Lego confidenter: ὡς Πελλώνη Πελλωνίς. Stephani Epitomator infra sic scribit: Πελλώνη, πόλις Ἀχαΐας. λέγεται καὶ Πελλίνα, ὡς Μιτυλίνα. ὁ πολίτης, Πελλωνεύς. τὸ θηλυκὸν, Πελλωνίς.

106 Ἀπολλώνιος.] Locum transcripsit noster vel ex libro I, vel ex lib. IV. Apol. Rhodii, nam utroque libro hic versiculus legitur. Idem quoque Apollodorus libro I, Biblioth. affirmat de navi Argo. Κατὰ δὲ τὴν πρῴραν ἐνήρμοσεν Ἀθηνᾶ φωνῆεν ἔχουσα ξύλον. Et Valerius Flaccus principio sui operis huc respexisse videtur:

---- *Canimus freta pervia nautis*
Fatidicamque ratem.

Id est προφῆτιν. Cujus prædictionis illustre exemplum adfert Apollon. Rhod. Scholiast. ad lib. I. Ἡ πρῷρα τῆς Ἀργοῦς, φησὶ, φωνῆεν ἔχουσα ξύλον, μετέδωκεν αὐτοῖς τὸν Διὸς χόλον φθέγξασα, καὶ πρὸς Κίρκην ἀφικέσθαι τὸν Ἀψύρτου θάνατον καθαρθησομένους.

107 Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι.] Vide doctissimum Casaubonum ad Athenæum lib. VII cap. IV.

108 Τὰς θεσπιῳδοὺς ἱερέας Δωδωνίδας.] Jupiter in templo Dodonæo, relictis viris, ad prophetiam fœmi-

fœminas adſcivit, quemadmodum legimus apud Originem contra Celſum lib. VIII. *Καὶ ὁ Δωδώνης δὲ μεδέων δυσχειμέρου, παρ' ᾧ εἰσιν οἱ προφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι ἀποδοκιμάσας τὸ τῶν ἀνδρῶν εἰς προφητείαν γένος, ταῖς Δωδωνίσι χρῆται.* Initio quidem viri fuerunt, Tomari ſive Tamuri nuncupati, qui prædicerent, ſicuti ex Homero, interpretes Dei nominante, non obſcure liquet: verum interjecto longi temporis ſpatio, tres anus ad hoc miniſterium ſunt deſignatæ, auctore Strabone lib VII, de iis ſic ſcribente: *Κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες, καὶ τοῦτ' ἴσως ὁ ποιητὴς ἐμφαίνει. ὑποφήτας γὰρ καλεῖ, ἐν οἷς τάττοιντο καὶ οἱ προφῆται. ὕστερον δ' ἀπεδείχθησαν τρεῖς γραῖαι, ἐπειδὴ καὶ σύνναος τῷ Διῒ προσαπεδείχθη καὶ ἡ Διώνη.* Harum vetularum natu maxima Promenea, proxima Timarete, & natu minima Nicandra appellabatur, quemadmodum in Euterpe docet Herodotus, & ex illo Sophoclis Scholiaſtes, nec non Euſtathius ad Odyſſeam Ξ. pag. 1760. Verum hiſce vetulis, quia una earum mala fide oraculum ediderat, non erat licitum Bœotiis oraculum ſciſcitantibus reſpondere: gaudebant enim illi hoc privilegio, ut à viris, non autem à vetulis oraculum acciperent, qua de re ſic ſcribit Strabo libro IX: *Ἐκ δὲ τούτων Βοιωτοῖς μόνοις ἄνδρας προθεσπίζειν ἐν Δωδώνῃ.*

109 *Δωδωναῖον μὲν καλοῦντες, ὅτι δίδωσιν ἡμῖν τὰ ἀγαθά.*] Hujus etymi ratio non plane abſurda viſa fuit Euſtathio, ita enim ille ad Iliad. Π. ubi non tam differt ab Apollodoro, quam ejus ſententiam accuratius deſcribit. *Ἕτεροι δὲ Δωδώνην ἀλληγοροῦντες, ἐνταῦθα τὴν γῆν φασί, παρὰ τὸ δῶ δώσω, ὡς δότειραν καὶ ἀνησιδώραν καὶ ζείδωρον.*

101 *Πελασγικὸν δέ, ὅτι γῆς πέλας ἐστίν.*] Et hujus etymologiæ ratio Euſtathio arriſiſſe videtur, ita enim

enim ſcribit loco jam proxime allegato. Οὕτω δὲ συμβιβάζουσι καὶ τὸ, Πελασγικὲ, τηλόθι ναίων. Πελασγικὲ μὲν, διὰ τὸ πέλας ἡμῶν εἶναι τῶν περὶ γῆν, ὃ καὶ ὁ Δωδωναῖος ἐδήλου. Themiſtio longe alia fuit mens atque opinio, Jovem enim exiſtimat Pelaſgicum, Apollinem Amyclæum, & Mercurium Cyllenium appellari à locis, quæ præcipue amant atque conſervant, ita enim ille Oratione x, ubi refert Scipionem Africani cognomen obtinuiſſe: Οὕτω γὰρ καὶ τοὺς θεοὺς οἶμαι καλοῦμεν, τὸν μὲν Δία Πελασγικὸν, Ἀμυκλαῖον δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, Κυλλήνιον δὲ τὸν Ἑρμῆν, ἐξ ὧν μάλιστα ἀγαπῶσι χωρίων, καὶ ἃ διασώζουσι.

111 Ἀλλὰ τρίποδας πολλοὺς ἀλλήλων πλησίον.] Hic tripodum numerus quotannis à Bœotis augebatur, qui data occaſione unum aliquem dedicatorum apud ſe tripodum noctu auferentes, & veſtibus occultantes, clam Dodonam deportabant, ut Strabo lib. IX auctor eſt: Τὰς μὲν τοι προφήτιδας ἐξηγουμένας τοὐναντίον εἰπεῖν, ὅτι προσέταξε ὁ θεὸς τοῖς Βοιωτοῖς, τοὺς παρ' αὐτοῖς τρίποδας συλλέγοντας, εἰς Δωδώνην πέμπειν κατ' ἔτος. καὶ δὴ καὶ ποιεῖν τοῦτο. ἀεὶ γάρ τινα τῶν ἀνακειμένων τριπόδων, νύκτωρ καθαιροῦντας, καὶ κατακαλύπτοντας ἱματίοις, ὡς ἂν λάθρα τριποδηφορεῖν εἰς Δωδώνην.

112 Διαμένειν τὸν ἦχον.] In apographis, quæ videre licuit, legebatur: Διανέμειν τὸν ἦχον: ſed lectionem editam præfero. Nos locum alio modo, quam repræſentabat vulgata editio interpunximus, ut tanto melius reſponderet Euſtathio, eandem ſententiam ad Odyſſ. Ξ Pauſaniæ adſcribenti: Δῆλον δὲ ὡς ἐκ ταύτης καὶ τὸ παροιμιακὸν, Δωδωναῖον χαλκεῖον. περὶ οὗ Παυσανίας φησὶν, ὅτι ἐν Δωδώνῃ πολλῶν παραλλήλων κειμένων λεβήτων, εἴ τις ἑνὸς ἅψεται, φασὶν ἐκ διαδοχῆς πάντας ἠχεῖν.

113 Ἐν

113 Ἐν ἄλλῳ.] In antigraphis: ἐν ἄλλῳ. Quod merito repudiatur.

114 Τῷ περιηγητῇ Πολέμωνι.] Sic Polemo Periegetes cognominabatur ab accuratiſſima rerum omnium deſcriptione, quas poſteris relinquebat: & quemadmodum quatuor libros compoſuit, teſte Strabone libro IX, de Donariis in Athenienſium arce dedicatis, ſic ille mea ſententia non erraret, qui ſtatuat Polemonem accuratam templi Dodonæi delineationem exhibuiſſe.

115 Καὶ Ἀριστείδῃ τὰ τούτου μεταγεγραφότι.] Hanc artem, qua inſimulatur Ariſtides Stephano noſtro, diſcipulos doctoribus ſuis factitaſſe, non opus eſt ut pluribus demonſtretur. Suidas mentionem facit de Ariſtide Rhetore, qui tempore Trajani floruit, & Polemonem Laodicenſem, Smyrnæ docentem, præceptorem habuit. Πολέμων Λαοδικεὺς, ἤγουν ἐκ Λαοδικείας τῆς πρὸς τῷ Λύκῳ ποταμῷ, ῥήτωρ καὶ σοφιστὴς σοφιστεύσας ἐν Σμύρνῃ διδάσκαλος Ἀριστείδου τοῦ ῥήτορος. ἦν δὲ ἐπί τε Τραϊανοῦ, καὶ μετ' αὐτόν. Verum licet hæc admodum ſpecioſa videantur, non tamen hoc loco Polemo, nec Ariſtides intelligi poſſunt, cum is, cui Periegetæ cognomen erat, tempore Ptolemæi Euergetæ vixerit, & diſcipulum, Trajani tempore florentem, non habuerit. Mirum profecto, quod Euſtathius ad Odyſſ. Ξ. hanc Dodonæ deſcriptionem non Ariſtidæ, ſed Ariſtoteli adſcribat, ita enim ille: Ἀριστοτέλης δὲ, δύο στύλους εἶναι λέγει. καὶ ἐπὶ μὲν θατέρου, λέβητα ἑστάναι. ἐπὶ δὲ θατέρου παῖδα, κρατοῦντα μάστιγα, ἧς τοὺς ἱμάντας χαλκέους ὄντας καὶ σειομένους ὑπ' ἀνέμου, τῷ λέβητι προσκρούειν, τὸν δὲ τυπτόμενον ἠχεῖν. Fortaſſis in Euſtathii exemplaribus Ἀρισ. exaratum fuit, ex cujus compendio editionis præfecti poſtea fecere, quod nunc legimus.

 116 Ἀέ-

enim ſcribit loco jam proxime allegato. Οὕτω δὲ συμβιβάζουσι καὶ τό, Πελασγικέ, τηλόθι ναίων. Πελασγικὲ μὲν, διὰ τὸ πέλας ἡμῶν εἶναι τῆς περὶ γῆν, ὃ καὶ ὁ Δωδωναῖος ἐδήλου. Themiſtio longe alia fuit mens atque opinio, Jovem enim exiſtimat Pelaſgicum, Apollinem Amyclæum, & Mercurium Cyllenium appellari à locis, quæ præcipue amant atque conſervant, ita enim ille Oratione x, ubi refert Scipionem Africani cognomen obtinuiſſe: Οὕτω γὰρ καὶ τοὺς θεοὺς οἶμαι καλοῦμεν, τὸν μὲν Δία Πελασγικὸν, Ἀμυκλαῖον δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, Κυλλήνιον δὲ τὸν Ἑρμῆν, ἐξ ὧν μάλιστα ἀγαπῶσι χωρίων, καὶ ἃ διασώζουσι.

[111] Ἀλλὰ τρίποδας πολλοὺς ἀλλήλων πλησίον.] Hic tripodum numerus quotannis à Bœotis augebatur, qui data occaſione unum aliquem dedicatorum apud ſe tripodum noctu auferentes, & veſtibus occultantes, clam Dodonam deportabant, ut Strabo lib. IX auctor eſt: Τὰς μέν τοι προφήτιδας ἐξηγουμένας τοὐναντίον εἰπεῖν, ὅτι προσέταξεν ὁ θεὸς τοῖς Βοιωτοῖς, τοὺς παρ' αὐτοῖς τρίποδας συλλέγοντας, εἰς Δωδώνην πέμπειν κατ' ἔτος. καὶ δὴ καὶ ποιεῖν τοῦτο. ἀεὶ γάρ τινα τῶν ἀνακειμένων τριπόδων, νύκτωρ καθαιροῦντας, καὶ κατακαλύπτοντας ἱματίοις, ὡς ἂν λάθρα τριποδηφορεῖν εἰς Δωδώνην.

[112] Διαμένειν τὸν ἦχον.] In apographis, quæ videre licuit, legebatur: Διαγίνεσθαι τὸν ἦχον: ſed lectionem editam præfero. Nos locum alio modo, quam repræſentabat vulgata editio interpunximus, ut tanto melius reſponderet Euſtathio, eandem ſententiam ad Odyſſ. Ξ Pauſaniæ adſcribenti: Δῆλον δὲ ὡς ἐκ ταύτης καὶ τὸ παροιμιακὸν, Δωδωναῖον χαλκεῖον. περὶ οὗ Παυσανίας φησὶν, ὅτι ἐν Δωδώνῃ πολλῶν παραλλήλων κειμένων λεβήτων, εἴ τις ἑνὸς ἅψεται, φασὶν ἐκ διαδοχῆς πάντας ἠχεῖν.

113 Ἐν

113 Ἐν ἄλλῳ.] In antigraphis: ἐν ἄλλοις. Quod merito repudiatur.

114 Τῷ περιηγητῇ Πολέμωνι.] Sic Polemo Periegetes cognominabatur ab accuratissima rerum omnium descriptione, quas posteris relinquebat: & quemadmodum quatuor libros composuit, teste Strabone libro IX, de Donariis in Atheniensium arce dedicatis, sic ille mea sententia non erraret, qui statuat Polemonem accuratam templi Dodonæi delineationem exhibuisse.

115 Καὶ Ἀριστείδῃ τὰ τούτου μεταγράφοντι.] Hanc artem, qua insimulatur Aristides Stephano nostro, discipulos doctoribus suis factitasse, non opus est ut pluribus demonstretur. Suidas mentionem facit de Aristide Rhetore, qui tempore Trajani floruit, & Polemonem Laodicensem, Smyrnæ docentem, præceptorem habuit. Πολέμων Λαοδικεὺς, ἤγουν ἐκ Λαοδικείας τῆς πρὸς τῷ Λύκῳ ποταμῷ, ῥήτωρ καὶ σοφιστὴς σοφιστεύσας ἐν Σμύρνῃ διδάσκαλος Ἀριστείδου τοῦ ῥήτορος. ἦν δὲ ἐπί τε Τραϊανοῦ, καὶ μετ' αὐτόν. Verum licet hæc admodum speciosa videantur, non tamen hoc loco Polemo, nec Aristides intelligi possunt, cum is, cui Periegetæ cognomen erat, tempore Ptolemæi Euergetæ vixerit, & discipulum, Trajani tempore florentem, non habuerit. Mirum profecto, quod Eustathius ad Odyss. Ξ. hanc Dodonæ descriptionem non Aristidæ, sed Aristoteli adscribat, ita enim ille: Ἀριστοτέλης δὲ, δύο στύλους εἶναι λέγει. καὶ ἐπὶ μὲν θατέρου, λέβητα ἐστάναι. ἐπὶ δὲ θατέρου παῖδα, κρατοῦντα μάστιγα, ἧς τοὺς ἱμάντας χαλκέους ὄντας καὶ σειομένους ὑπ' ἀνέμου, τοῦ λέβητι προσκρούειν, τὸν δὲ τυπτόμενον ἠχεῖν. Fortassis in Eustathii exemplaribus Ἀρισ. exaratum fuit, ex cujus compendio editionis præfecti postea fecere, quod nunc legimus.

116 *Λέγεται καὶ τὸν Β΄.*] Numeri nota non fuit in contextu MS, ſed in margine, ut mihi antigraphum fidem fecit.

117 *Παιδάριον ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ μάστιγιον ἔχον.*] Accuratiſſimam hujus flagelli deſcriptionem habemus apud Strabonem in Excerptis libri VII: Cujus integrum locum vide commentario 85. pag. 31.

118 *Ἱμάντας χαλκοῦς.*] Lectio deturpata & minime ferenda: reſcribendum eſt: *ἱμάντας χαλκέους.* De hac emendatione nemo dubitabit, qui locum Euſtathii proxime allegatum inſpexerit.

119 *Αἰωρουμένους ὑπὸ τοῦ τυμπάνου.*] Huic non diſſimilis eſt narratio, quam legimus apud Plinium lib. XXXVI cap. XIII, in deſcriptione labyrinthi, quem ſibi Porſena rex Hetruriæ ſepulchri cauſa fecerat ſub urbe Cluſio. *Supra id quadratum pyramides ſtant quinque, quatuor in angulis, in medio una, in imo lata pedum ſeptuagenûm quinûm, alta centum quinquagenûm: ita faſtigiata, ut in ſummo orbis æneus petaſus unus omnibus ſit impoſitus, ex quo pendeant excepta catenis tintinnabula, quæ vento agitata, longe ſonitus referant, ut Dodonæ olim factum.*

120 *Ταρραῖος.*] Hujus ſcriptoris etiam fit mentio in voce *Θεσσαλονίκη*, ubi ſic ſcribit Epitomator: *Λούκιλλος δὲ ὁ Ταρραῖος περὶ Θεσσαλονίκης βιβλίον ἔγραψεν.* Non puto noſtrum hoc opus innuere, ſed quod de Proverbiis conſignavit.

121 *Ὡς χειμερίου τῆς Δωδώνης ὑπαρχούσης.*] Dubito de fide hujus loci: mallem reſcribere: *ὡς δυσχειμέρου τῆς Δωδώνης ὑπαρχούσης.* Quod epitheton Homerus Iliad. Π Dodonæ attribuit.

122 *Μυρτίλην ταύτην.*] Eſt ſine dubio nomen fœminæ loquacis, garrulæ & rixoſæ, quæ à Menandro in ſcenam introducitur & Dodonæis lebetibus

betibus comparatur, quia nimia verbositate & vociferatione illorum aures offendebat, qui semel eam movissent.

123 Πέρας ποιεῖ λαλιᾶς τὸ Δωδωναῖον ἄν τι χαλκίον.] In antigrapho, quod ex membranis Seguierianis erat transcriptum, legebam χαλκεῖον, quod non præfero, licet etiam apud alios inveniatur: verum τὸ Δωδωναῖον, quod etiam Antigraphum exhibebat, nequaquam probare possum. Sine dubio rescribendum est: πέρας ποιεῖ λαλιᾶς τὸ Δωδωναῖον &c.

124 Δωνέττινοι, ἔθνος Μολοσσικόν.] Ita de Donettinis scribit, qui Stephani de Gentilibus opus compendifecit. Δωνέττινοι, ἔθνος Μολοσσικόν. Ῥιανὸς τετάρτῃ Θεσσαλικῶν. Ἀμφὶ Δωνέττινοι, ἠδ᾽ Ὀρεσηροὶ Κεραῖνες. De alio Rhiani loco nullam mentionem fecit.

125 Κεραῖνες.] Gentem hoc nomine non novi, cum nemo geographorum eam noverit. Suspicor hic aliquid monstri latere, quod fortassis curaveris sic legendo:

Ἀμφὶ Δωνέττινοι, ἠδ᾽ Ὀρεσηροὶ Μελαινεῖς.

Arcadiæ urbs est Μέλαιναι, unde deducitur civis nomen Μελαινεύς: ejus quoque Rhianus meminit, uti suo loco apparet. Posset quis hunc movere scrupulum, Melænas in Arcadia & Donettinos in Epiro sitos esse, ac proinde hic non debere conjungi populos, vasto locorum spatio disjunctos: verum sciat is, à Rhiano versu sequenti Donettinos & Caras recenseri, qui toto orbe divisi sunt, nam illi Europam, hi vero Asiam incolunt.

126 Δῶρα νῆσος ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ.] De hac insula sic scribit ille, qui Stephanum contraxit: Δῶρα, νῆσος ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ. Στράβων πεντεκαιδεκάτῃ. ὁ νησιώτης, Δωρίτης. εἰ δὲ τῆς χώρας

f 2 τύπῳ,

τύπῳ, Δωρίωνος, ὡς Ἀρριανός. Sita erat non longe ab Arado, uti apparet ex Ptolemæo, qui eam non Δῶρα, sed Θαρὼ appellavit, ait enim ille: Ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ Ἀμφαίνα νῆσος, ἡ τις ἐπίκειται. Ἰχάρα, Θαρὼ, Τύλος, Ἄραδος.

127 Καθὰ Σιράβων ις'.] Fortassis scribendum, καθάπερ Στράβων. Est enim nostro non insueta phrasis; supra in Δωδώνη inquit: Δίτται δ' εἰσὶ Δωδῶναι, αὕτη τε ἡ ἐν Ἰταλίᾳ καθάπερ ἄλλοι τε Μνασέας. Præterea in MS Seguieriano legebatur Σιράβων ις, & sic quoque Epitome repræsentat: verum Geographi verba libro sexto decimo exstare, jam olim magnus monuit Casaubonus in commentariis ad illum auctorem.

128 Τὸν Δημαράτην ὕπαρχον.] Verba Strabonis ab hisce paullulum differunt, & in ejus vulgatis hodie hunc in modum concipiuntur: Φησὶ δ' ὁ Νέαρχος τὸν Μιθρωπάστην ἐντυχεῖν αὐτοῖς μετ' Ἀμαζήνου. τὸν δὲ Ἀμαζήνην ὕπαρχον νήσου τινὸς τῶν ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ. καλεῖσθαι δὲ τὴν νῆσον Δοργάκατα. εἰς ταύτην δὲ τὸν &c. Ex hoc Strabonis loco Stephanus est emendandus, & vice versa Geographus ex Stephano. Rescribo pro τὸν Δημαράτην ὕπαρχον confidenter, τὸν δὲ Ἀμαζήνην ὕπαρχον: hæc indubitata est lectio; nam conjunctionem adversativam librarii proprio nomini alleverunt, quod non decuit. Verum gravius laborat Strabo, in quo pro Δῶρα fecerunt Δοργάκατα, quæ vox est nihili. Si mei arbitrii res foret, ejus verba sic emendarem: Καλεῖσθαι δὲ τὴν νῆσον Δῶρα, καὶ εἰς ταύτην δὲ τὸν Μιθρωπάστην καταφυγόντα, ξενίας τυχεῖν κατὰ τὴν Ἐξωγύρου γενομένην ἄφοδον. Correctionem hanc amplectatur lector, donec certius aliquid ab aliis sit allatum.

129 Οὕτω τε Ὦρος.] Existimo nostrum Ori περὶ τῶν Ἐθνικῶν opus innuere, quod etiam in Epitome voci-

vocibus Νικίε κώμη & Ταῦα, nec non hoc fragmento allegatur.

130 Ἐι δὲ τὴν τῆς χώρας τόπῳ &c.] Unica literula mirifice horum verborum ſenſum turbat: verum qui in Stephano paullo eſt verſatior, facillime animadvertet reponi debere, εἰ δὲ τὴν τῆς χώρας τόπῳ χαταχτηελοθῆναι δεῖ, eamque lectionem eſſe veriſſimam, quam etiam nunc Epitome agnoſcit.

131 Ἀραξηνός.] Ab Araxa urbe Lyciæ non poteſt deduci gentile in ηνος; nam alio modo Lycii, & alio circa Perſicum ſinum habitantes gentilia ſua terminant. Certo certius eſt hic mendam latere, quam facile emendabis, ſi repoſueris gentile, derivatum à celebri quodam oppido, & in ηνος deſinens. In voce Νίσιβις Epitomator enumerat gentilia Νισιβηνὸς, Σωφηνὸς, Ταξηνὸς, Καμβυσηνός: itaque ferme reſcripſeram Ταξηνὸς, verum & illa vox inſana eſt, & pro ea repono Ταξιληνὸς, quam etiam non incommode hic pro Ἀραξηνὸς ſubſtituere poſſes. Hæc ſi minus placet, ſcribe Ἀδαρηνὸς, vel elige aliam proxime vulgatæ lectioni reſpondentem.

132 Δώριον, πόλις μία τῶν τριῶν.]. Compendiariam hanc de Dorio Epitomator exhibet deſcriptionem: Δώριον, πόλις μία τῶν τριῶν. Ὅμηρος.

Καὶ Πτελεὸν καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον.

Δοσίθεος ἐν αὐτῇ τῇ πόλει φησὶν ὑπὸ Θαμύριος ἀνευρεθῆναι τὴν Δώριον ἁρμονίαν. τὸ ἐθνικὸν, Δώριος, καὶ Δωριεὺς, καὶ Δωριάς. καὶ θηλυκὸν Δωρίς. Quædam hic ex Doſitheo commemorantur, de quibus in genuino hoc Stephani Fragmento, nulla reperitur memoria, uti mox apparebit.

133 Ὧν Ὅμηρος μνημονεύει.] Articulus ὧν non erat in antigrapho. Homeri locus in Catalogo navium reperitur:

Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον, ἔνθα τε μοῦσαι
Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.

334 Δικαίαρχος δὲ τέτταρας] Vide Vossium de Histor. Græcis. Hujus rei nulla in hodiernis Dicæarchi fragmentis exstat memoria.

335 Μέρος τι μεῖζον τῶν ἐν ταῖς ***] Libet hic misereri fati imperium in clarissimorum scriptorum opera, & temporis injuriam in literas & monumenta historica, quod ipsum hoc genuinum Stephani fragmentum sartum tectum ad nos pervenire non potuerit. Nam hic duarum paginarum, ut in antigrapho legebam, quæ discerptæ erant, ejusdem vocis mentionem habentium, hiatum excipiebat tertia ejusdem quoque argumenti. Superest tamen, quod valde miror, locus apud Epitomatorem ex Dositheo scriptore vetusto, quem ad hunc hiatum pertinere existimo: Δοσίθεος ἐν αὐτῇ τῇ πόλει φησὶν ὑπὸ Θαμύρας εὑρεθῆναι τὴν Δώριον ἁρμονίαν. Malo in istis verbis legere, ὑπὸ Θαμύριδος, vestigiis Eustathii insistens, ita enim ille ad locum Homeri à Stephano circa initium hujus tmematis allegatum: Κληθῆναι οὕτω δοκεῖ τοῖς παλαιοῖς, διὰ τὸ αὐτόθι εὑρεθῆναι τὴν Δώριον ἁρμονίαν ὑπὸ Θαμύριδος. Distinguebant antiqui Harmoniam sive modum in Dorium, Phrygium, Jassium, & etiam aliter. Locus in hanc rem egregius est apud Themistium Oratione XIX: Καί τοι Μῆδος μὲν ἵππος γαυρότερος τοῦ Σαυρομάτου. καὶ ἕτερον μὲν κάλλος Καππαδόκων κυνῶν, ἕτερον δὲ Ἀλωπεκίδων. καὶ διακρίνει τι καθ' ἕκαστον γένος τὴν εὐμορφίαν, ὁ πάντα σοφὸς Ξενοφῶν. λόγων δὲ ἐγὼ οὐκ οἶδα κατὰ φῦλα καὶ κατὰ γένη τινὰς διακρίσεις, οὓς ὥσπερ καὶ τὰ μέλη τινὲς

τινὲς διακρίνουσι εἰς Δώρια, καὶ Φρύγια, καὶ Ἰασια. καὶ ἄνδρας μὲν τὰς ἰδίας τινὰς ἢ τύπους ἐπίσημους λόγων. οἷον Πλατωνικὴν ἁρμονίαν, καὶ Δημοσθένειον τόνον. Insignem etiam horum modorum descriptionem apud Apulejum in Floridis legimus. *Tibicen quidam fuit Antigenidas, omnis voculæ melleus modulator, & idem omnis modi peritus modificator; seu tu velles Æolium simplex, seu Jassium varium, seu Lydium querulum, seu Phrygium religiosum, seu Dorium bellicosum.* Ita hic locus est legendus, qui varie in variis editionibus circumfertur: In nonnullis legitur *Jastium*, in aliis *Lastium*, & in quibusdam *Asium*. Nos veram ex Themistio lectionem indicasse, nemo in dubium vocabit: Est enim urbs Carica, quæ Ἴασος & Ἴασσος appellatur, unde hæc Harmonia nomen sortita est. De hisce Harmoniis & musico concentu etiam legito Aristotelem lib. VIII Polit. cap. V: Lucianum in Harmonide: Clementem apud Eusebium Præparat. Euang. lib. X: & è recentioribus in comparabilem Salmasium ad Solinum & Hist. August. Scriptores.

136 Τὸ δὲ πολυπλάνητον κάρτα.] In Herodoto legitur πουλυπλάνητον.

137 Βασιλέως ὤκεε τὴν Φθῶτιν.] Et hæc longe aliter in Herodoti vulgatis exemplaribus circumferuntur: Ἐπὶ μὲν γὰρ Δευκαλίωνος βασιλῆος οἴκεε γῆν τὴν Φθῶτιν.

138 Ὑπὸ τὴν Ὄσσαν.] Nunc in Herodoto exstat: ὑπὸ τὴν Ὄσσην. Quod usitato ei characteri melius respondet.

139 Ἐκ δὲ Ἱστιαιώτιδος.] In Herodoto agnoscitur articulus: ἐκ δὲ τῆς Ἱστιαιώτιδος.

140 Ὤικεεν ἐν Πίνδῳ.] Edita Herod. exemplaria exhibent. οἴκεε ἐν Πίνδῳ.

141 Δω-

141 *Δωριέες τε Τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.*] Sunt verba Homeri ex Odyss. Τ transcripta: Sed mirum est, hunc versiculum adduci à Stephano, ut probet Cretenses etiam Dorienses dici; cum tamen id inde, nisi aut præcedens, aut pars sequentis ei connectatur, nemini, licet in geographia versatissimo dilucide constet: ex quo suspicio mihi orta, ignaviam aut *ἀσυνεσίαν* descriptorum nobis hic quicquam præripuisse. Integer Homeri locus sic se habet:

> Κρήτη τις γαῖ᾽ ἐστὶ μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
> Καλὴ καὶ πίειρα, περίρρυτος, ἐν δ᾽ ἄνθρωποι
> Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες.
> Ἄλλη δ᾽ ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη. ἐν μὲν
> Ἀχαιοὶ,
> Ἐν δ᾽ Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
> Δωριέες τε Τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.

Hos versus Sebastianus Castalio fœdissime depravavit, dum non intellexit: nam *Ἐτεόκρητες* & *Τριχάϊκες* tanquam de ducibus, populis, seu tribubus Cretensibus exposuit: Cum priores indigenæ, sive *αὐτόχθονες* intelligendi essent, id est, *Κρῆτες ἐτεοί*. Posteriores autem *Τριχάϊκες*, quos etiam non intelligit, ad Dorienses applicandi, utpote qui tripliciter divisi essent, quemadmodum Poëta alio in loco de Æthiopibus dixit (*οἳ διχθὰ δεδαίαται*) bifariam divisis. Nam eorum interpretatio perspicua est, qui existimant *Τριχάϊκες* ideo dici, quod tres gentes Græcanicæ Cretam incoluerint, sic enim Etymologici Mag. Auctor hac de re scribit. Ἡσίοδος δὲ διὰ τὸ τριχῆ αὐτοὺς οἰκῆσαι. εἶπον, Πάντες γὰρ Τριχάϊκες καλέονται, οὕνεκα τρισσὴν γαῖαν ἑκὰς πάτρης ἐδάσαντο. Τρία γὰρ Ἑλληνικὰ ἔθνη τῇ Κρήτῃ ἐπῴκησαν, Πελασγοὶ, Ἀχαιοὶ, Δωριεῖς. Et ita rem à Stephano ex Androne infra confirmatam videbis. Didymi (seu quisquis est

est alius Græcus ille Homeri interpres) opinio, de generali Græcorum divisione agens, etiam non videtur amplectenda, ita enim ille ad locum citatum: Τριχῆ διαιρεθέντες, οἱ μὲν τὴν Εὔβοιαν κατῴκησαν, οἱ δὲ Πελοπόννησον, οἱ δὲ Κρήτην. Ἀπολλώνιος δὲ τοὺς πολεμικοὺς λέγει ἀπὸ τοῦ ἀΐσσοντας, καὶ ἐπισείοντας τὰς κόμας ἐν τῇ περικεφαλαίᾳ, ἴσον τῷ κορυθώϊκι. (Lege κορυθάϊκι) εἰσὶ δὲ οἱ τοὺς τριρόφους. (Repone τριλόφους) οἱ δὲ τοὺς ὀρχιστὰς (Emenda ὀρχηστὰς) ἀποδιδόασιν. Scio Ciceronem in Græcorum lingua & institutis peritissimum, Orat. pro L. Flacco, tria tantum Græcorum genera statuisse, Atheniensium & Jonum gentes, Æoles alteros, Dores tertios, sed qui hæc Homeri versibus applicant, cum Didymo graviter hallucinantur.

142 Περὶ ὧν ἱστορεῖ Ἄνδρων.] Hic Andronis locus non quidem iisdem verbis, sed eodem plane sensu prostat apud Strabonem lib. x: Τοὺς μὲν οὖν Ἐτεόκρητας καὶ τοὺς Κύδωνας αὐτόχθονας ὑπάρξαι εἰκός. τοὺς δὲ λοιποὺς ἐπήλυδας, οὓς ἐκ Θετταλίας ἐλθεῖν φησὶν Ἄνδρων, τῆς Δωρίδος μὲν πρότερον νῦν δὲ τῆς Ἑστιαιώτιδος λεγομένης, ἐξ ἧς ὡρμήθησαν.

143 Τέκσαφον τὸν Δώρου τοῦ Ἕλληνος.] Hic aliquid latere quod est à mala transcriptorum manu, tam certum est, quam solem ipso meridie lucere. Tecsaphum in tota antiquitate non reperies. Tectaphi meminit Dionysius lib. XVII Bassaricorum apud Epitomatorem Stephani in Βάλισγα.

Καὶ τότε δὴ Βαλισγῆσι μετ' ἀνδράσι Τέκταφος
ὦρτο.

Et Nonnus in Dionysiacis lib. XXVI:

Τέκταφος εἰς μόθον ἦλθεν, ἑκηβόλος, ὅς ποτε
κούρη.
Χείλεσι πιναλέοισιν ἀληξητήρια πότμου.

Verum cum animadverterem hujus genealo-

 giam

giam esse incertam, & sic meam non procedere conjecturam, tentabam reponere τοῦ σκάφει, quod à vulgata scriptura non longius recedens, primo intuitu speciosum videbatur, nam pedestri itinere Dorus è Thessalia in Cretam minime pervenire poterat. Denique auctoritate Eustathii permotus, Κέρκαφον corrigendum censui, qui ad Odyss. T, voce Τελχῖνες interpretata, perhibet, Pelasgos cum Cercapho ex Phthiotide in Cretam venisse, ita enim ille: Πελασγοὺς δέ γε φασὶ νῦν λέγεσθαι τοὺς μετὰ Κερκάφου εἰς Κρήτην ἀποικισθέντας ἐκ τῆς Φθιώτιδος.

144 Καταρράντων.] Corrige: καταιρόντων à καταίρω appello, deferor. Nauticum verbum. Polybius lib. II: Οἱ δὲ Κέλτοι καταίροντες εἰς τὴν Τυῤῥηνίαν. Tangit noster ex Androne antiquam de Diomede historiam: nam is post captam Trojam ex Calydone, ubi Agrium cum liberis interfecerat, Argos navigans, tempestate cum sociis quibusdam, inter quos plurimi numerabantur Dorienses, in Jonium in mare ejicitur. Venit ad Daunium Dauniorum regem, qui tunc temporis cum Messapiis bellum gerebat: rogat Daunius, promissa in matrimonium filia & ditionis parte, ut contra Messapios auxilium ipsi suppeditet. Accipit conditonem Diomedes, cumque prælio fusis Messapiis agrum esset consecutus, Doriensibus eum, quos secum habebat, dividit. Sed liquet ex Androne non omnes in Italiam pervenisse. Vide Antoninum Liberalem Fab. XXXVII: & Justinum lib. XX cap. I.

145 Περὶ Θεσσαλοῦ τοῦ Αἰάτου.] Video ultimam vocem male sanam esse, quid autem substituam non video: nam Thessalus Æatem patrem non habuit, sed Æmonem, uti ex Rhiano in voce Αἱμονία evidenter apparet. Nisi à vulgata lectione lon-

ne longius recederet, reponerem: περὶ Θεσσαλοῦ τοῦ Αἵμονος. Malo tamen editam lectionem retinere, quam temere & sine fide codicum vetustiorum aliquid immutare.

146 Τὴν τετάρτην μοῖραν.] Thessaliam olim quadripartitam fuisse norunt omnes, qui veteris geographiæ paullo sunt callentiores. Vide ea de re Strabonem lib. IX, & Stephani Epitomen in Φθία. Ex Etymologici Magni Auctore locum producam, ut obiter à nobis emendetur, ita enim scribit in Τετραρχία. Τεττάρων μερῶν ὄντων τῆς Θετταλίας, ἑκάστου μέρος τετρὰς ἐκαλεῖτο. ὄνομα δέ φασιν εἶναι ταῖς τετράσι, Θετταλιῶτιν, Φθιῶτιν, Πελασγιῶτιν, Ἀσιῶτιν. Ultima vox corruptissima est, repono confidenter vel Ἱστιαιῶτιν, ut habet Herodotus lib. I, & noster hoc in loco, vel Ἑστιαιῶτιν, ut Strabo lib. IX exhibet: utroque enim modo antiquis vox profertur.

147 Πρὸς δυσμὰν τοῦ Πίνδου.] Lege, πρὸς δυσμῶν τοῦ Πίνδου.

148 Δῶρος, πόλις Φοινίκης.] Hanc de Doro sectionem Hermolaus hoc modo compendifecit. Δῶρος, πόλις Φοινίκης, ὡς καὶ Ἰώσηπος, καὶ ἄλλοι. τὸ ἐθνικὸν Δωρίτης. Παυσανίας δὲ Δωριεῖς αὐτοὺς φησίν. ἔστιν καὶ Καρίας πόλις. Præterquam quod situm non accurate describat, etiam tot scriptores illustres silentio negligit.

149 Μετὰ δὲ ἡ πάλαι Δῶρος.] Dubito vehementer an non composite efferendum sit: Μετὰ δὲ ἡ Παλαίδωρος, νῦν δὲ Δῶρα καλεῖται. Sic enim geographi sæpissime loqui amant. Stephanus: Τύρος, νῆσος ἐν Φοινίκῃ, ἀπὸ Τύρου τοῦ Φοίνικος &c. ἐκλήθη δὲ καὶ Παλαίτυρος, καὶ τὸ ἐθνικὸν Παλαιτύριος.

150 Ἐν ί τῆς Ἰουδαϊκῆς ἱστορίας.] Historiam Judaïcam vocat noster τὸ Ἀρχαιολογίας opus, cujus

libro v cap. primo allata exempla continentur. Sed mirum est hoc opus ita appellari, cum aliis in locis libri Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας à Stephano citentur. Vide in Γαβάθη & Γάβα. Sic etiam περὶ ἁλώσεως libri aliter ab auctore nostro insigniuntur in voce Φασηλίς. ὡς Ἰώσηπος ἐν α' τοῦ περὶ Ῥωμαίων πολέμου.

151 Καὶ ἐν δ'.] Evolvi librum quartum Ἀρχαιολ. sed verba allegata non inveni: hic itaque latere mendum certissimum est.

152 Κλαύδιος Ἰούλιος.] Variis modis hujus scriptoris cognomen in Stephano & alibi exaratum conspici, fusius diximus in commentariis ad vocem Ἄκη. Supervacaneum duco illa hic repetere, cum ad finem totius operis properemus.

153 Τῶν δὲ αἰγιαλῶν.] In littore urbem fuisse exstructam etiam manifeste apparet ex nummo Trajani, cujus inscriptionem Clarissimus Sphanhemius nobis ex gaza regis Galliarum suppeditavit. ΔΩΡ. ΙΕΡ. ΑCΥΛ. ΑΥΤΟΝ. ΝΑΥΑΡ. h. e. *Dora sacra, inviolabilis, suis legibus, Navarchidos.* Hanc *Navarchidis* appellationem non nisi urbes maritimæ sibi vindicant.

154 Πορφύρας γόνιμον.] Littus Phœnicicum ubique purpuris fœcundum fuisse, auctores antiqui satis perhibent. Præcipue tamen circa Tyrum earum piscatio instituebatur, quæ eodem tractu sita erat.

155 Τεμνόμενοι τὰς πέτρας.] Sic etiam descripta exemplaria exhibebant: sed corrigendum est; τεμνόμενοι τὰς πέτρας.

156 Εὔορμον χηλῶ.] Hæc pessime sunt contaminata à librariis. Fortassis vetus lectio hoc modo est reducenda: Καὶ τὸ εὔορμον χεῖλος ὅπως τι ἀσφαλῶς ἔθετο. Nam τὸ χεῖλος pro cujuscunque rei margine sumitur; dicimus enim χεῖλος

θαλάσ-

θαλάσσης, χεῖλος τῶν ποταμῶν &c. Possct hic locus etiam non incommode hoc modo legi: καὶ τὴν εὔορμον χηλωνὴν ὅπως τε ἀσφαλῶς ἔθεντο. Nam idem denotant τὸ χεῖλος & χηλωνή.

157 Ἐπώνυμον αὐτήν.] Suspicor τῇ πόλει excidisse: ut integer locus sic sit legendus: ἐπώνυμον τῇ πόλει αὐτὴν τῇ πατρίῳ γλώσσῃ Δῶρα καλοῦντες.

158 Τῆς φωνῆς εὐπεριφόρου.] Scribendum est εὐπερισφόρου, & ita versio textui Græco respondebit. Sed ut verum fatear, videtur totus locus gravius laborare, vel meliorum codicum opem, vel acutiores doctorum conjecturas desiderare. Non censeo tamen Stephanum hic loqui de facili vocis pronunciatione, sed soli terræque fertilitate. Objiciet Lector, oppidum in saxoso littore conditum fuisse, quod nullam omnino terræ fertilitatem promittit. Fateor plurimas maritimas urbes per orbem terrarum in rupibus & saxis ædificatas esse, quæ tractum tamen versus mediterranea fertilissimum possident. Tyrum, Berytum, Byblum, Cæsaream, Joppen, aliasque Doro vicinas urbes in saxoso littore sitas fuisse, multorum testimonio evinci posset, cum tamen tractus mediterraneus frumentum, oleum, vinum aliosque fructus copiosissime proferebat. Anonymus in Ἐξηγήσει τοῦ ὅλου κόσμου, postquam de urbibus jam supra nominatis loquutus fuerat, ita scribit: Πᾶσαι δὲ αἱ περιειρημέναι πόλεις ἔνδοξοι, καὶ καρποφόροι ἐν σίτῳ, οἴνῳ τε ἐλαίῳ &c. Fortassis levi mutatione totus locus ita est constituendus: Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἄρτι τοῦ τῆς γῆς εὐπερισφόρου, καλεῖν ἀρχοῦνται Δῶραν τὴν πόλιν. Quasi Græci urbem hanc opulentam nominassent, quia circumjacens regio valde fertilis, & ad omnem fructum proferendum accommoda fuisset. Verum hæc mera conjectura est,

quam nemini obtrudo: hanc quisque pro lubitu aut repudiat aut amplectatur.

159 Συνεχῶς δ' ἐστὶ Στράτωνος πύργος.] Sic quoque ejus situm describit Josephus lib. XIV cap. VIII de Ant. Jud, Γάζαν τε πρὸς τῇ θαλάσσῃ, καὶ Ἰόππην, καὶ Δῶρα, καὶ Στράτωνος τὸν πύργον.

160 Εἶτα ἔνι Δῶρα.] In margine Antigraphorum correctum erat, εἶτα Ἔνδωρα: & additum, hoc ex Josepho constare, nam in tribu Manassitide prope Stratonis turrim hodie oppidulum esse, quod etiam nunc *Endor* dicitur. Sed emendationem hanc, cujuscunque demum sit, non probo: nam *Endor* oppidum prope Hermonem montem situm est. Adde quod ἔνι pro ἔνεστι satis usitatum sit. Aristophanes Pluto: Ἔνι γάρ τις ἔνι κίνδυνος ἐν τῷ πράγματι.

161 Τοῦ Καρμήλου.] Juxta hunc montem etiam Josephus libro II contra Appionem, oppidum collocat, ita enim ille: Ἡ μὲν γὰρ Ἰδουμαία τῆς ἡμετέρας χώρας ἐστὶν ὅμορος, κατὰ Γάζαν κειμένη, καὶ Δῶρα ταύτης ἐστὶν οὐδεμία πόλις. τῆς μέν τοι Φοινίκης παρὰ τὸ Καρμήλιον ὄρος Δῶρα πόλις ὀνομάζεται.

162 Ἰόππη προὔχουσα θαλάττῃ.] Hic Alexandri versus nullis distinctionibus interpungebatur, nec in vulgata editione, nec in Antigraphis, quas nos apposuimus. Vertimus *procurrens in mare*: sed proprie loquendo Joppe profundo maris adeo vicina non erat, ut urbis mœnia allueret: ante urbem sitæ erant σπιλάδες προὔχουσαι εἰς τὸ πέλαγος, ut scribit Josephus lib. III de Bel. Jud. cap. XVI eodem utens verbo, quo Alexander: Ἀλίμενος δὲ οὔσης φύσει τῆς Ἰόππης, αἰγιαλῷ γὰρ ἐπιλήγει τραχεῖ, καὶ τὸ μὲν ἄλλο πᾶν ὀρθίῳ, βραχὺ δὲ συννεύοντι κατὰ τὰς κεραίας ἑκατέρωθεν. αἱ δέ εἰσι κρημνοὶ

κρημνοὶ βαθεῖς, καὶ πρέχουσαι ἀπλάδες εἰς τὸ πέλαγος. Proprie ἀπλάδες sunt saxosæ eminentiæ circa mare, perpetua undarum percussione concavæ. Hinc Plinius lib. v cap. XIII perhibet Joppem colli insidere, ita enim ille: *Altera intus Joppe Phœnicum, antiquior terrarum inundatione, ut ferunt, insidet colli, præjacente saxo* &c.

163 Ἔφυγεν εἰς Πτολεμαΐδα τὴν Ἄκην λεγομένην.] Plinius lib. v cap. XIX. *Juxta colonia Claudii Cæsaris Ptolemaïs, quæ quondam Ace.* Verum hac de re prolixius ad Stephani Epitomatorem. Quod autem Charax tradat, Tryphonem ab Antiocho Dori obsessum in Ptolemaïdem profugisse, dubito an verum sit, cum Josephus lib. XIII cap. XII: Ἀρχαιολ. referat, in Apameam aufugisse. Ὁ μὲν γὰρ Τρύφων ἐκ τῆς Δώρας φυγὼν εἰς Ἀπάμειαν, καὶ ληφθεὶς ἐν αὐτῇ τῇ πολιορκίᾳ διεφθάρη, βασιλεύσας ἔτη τρία.

164 Ὡς εἴρηται.] Hac de re noster mentionem facit in voce χώρα, ubi perhibet à χῶρος & χώρα deduci τὸ χωρίτης. Vide etiam quæ diximus ad vocabulum Ἄβδηρα: ubi etiam nunc istius canonis vestigia quædam supersunt.

165 Σκίρος Σκιρίτης.] Inserenda particula ὡς & legendum: ὡς Σκίρος Σκιρίτης &c.

166 Μέσος Μεσίτης.] Ut Stephanus analogiam gentilium probet, sæpissime τὰ προσηγορικὰ propriis, & illa rursum appellativis comparat atque commiscet. Ubi commentaria nostra ad Stephani Epitomen lucem viderint publicam, illustrissima hujus rei exempla ad vocem Ἄμφισσα suppeditabunt.

167 Δίολκος διολκίτης.] Vide in Ἄβδηρα, ubi eadem vox occurrit.

168 Παυσανίας.] Doctissimus Bochartus, tantum

tum Stephani epitomen habens, existimabat in hisce verbis de Græcis Doriensibus aut supplendum esse aliquid, aut pro Παυσανίας legendum Πετρώνιος: hujus enim in Josepho exstare epistolam, in qua Doræ urbis incolæ pro Doritis dicuntur Dorienses: Πούπλιος Πετρώνιος πρεσβευτὴς Τιβερίου Κλαυδίου Καίσαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ Δωριέων τοῖς πρώτοις λέγει. Verum cum & Epitome & genuinum Fragmentum constanter Παυσανίας exhibeant, hunc locum minime sollicitandum duco; præsertim hac ratione persuasus, quod certus non sim, Petronium de coloniis suæ patriæ conscripsisse.

169 Καρικὸς φόρος Δῶρος.] Si vel præcedentia vel subsequentia hujus loci allegati prostarent, ejus explicationem, & si quid in eo corruptum conspiceretur, emendationem quoque tentaremus. Fortassis legendum est: Καρικὴ πόλις Δῶρος, Φασηλῖται. Si quis certius quid afferat, nec mihi nec aliis in hoc studiorum genere versantibus, ingratum fecerit.

170 Δώπιον, πόλις Θεσσαλίας.] Hermolaus Stephani Epitomator hanc sectionem hoc modo in compendium redegit. Δώπιον, πόλις Θεσσαλίας, ὅπου μετῴκησαν οἱ Κνίδιοι, ὧν ἡ χώρα Κνιδία, ἀπὸ Δωτίας τῆς Ἐλάτου κληθεῖσα, ἢ ἀπὸ Δώπος, ἢ ἀπὸ Δώτου. ὁ πολίτης, Δωλιεύς. τὸ θηλυκὸν, Δωτὶς, καὶ Δωτιάς.

171 Καλλίμαχος ἐν ὕμνοις.] Locus reperitur Hymno in Cererem: sed locum in Stephano correximus, male enim legebatur: Οὔπω τὰν Κνιδίαν &c.

172 Ἐλάτου.] Fortassis hic idem est, à quo Elatea, vel Phocidis vel Thessaliæ urbs, nomen sortita est. Vide Epitomatorem isthac voce.

173 Ὡς δὲ Ἀρχῖνος.] Non dubito quin hic idem

idem ſit, quem Scholiaſtes ad Pindari Pyth. Od. III Α᾽ρχῖνον vocans, de rebus Theſſalicis ſcripſiſſe perhibet. Quid ſit præferendum, alii judicabunt.

174 Ε᾽λαφρὸς ἐν δυσκήματι.] Hic valde putre latet ulcus, quod ſine ope melioris codicis ne accutiſſimus quidem ſanare poterit: nam præterquam quod hæc Sophoclis ex Lariſſæis verba plane ſunt δύσκημα καὶ ἄφρονα, etiam in prima editione ſine diſtinctionum notulis circumferuntur, quas pro arbitrio appoſui: imo ante τὸ καὶ ἐν Λημνίαις προτέραις, tam neceſſario πλειοστιγμὴ requirebatur, ut nemo ægre feret, me eam ibi poſuiſſe. Inſuper in Antigrapho non inveni ἐλαφρὸς, ſed τὸ ελαχος, ſpiritu & accentu carens, unde conjicio ſcribendum eſſe ἐλαχύς. Verum quid ſibi velit ἐν δυσκήματι, fateor ingenue me ignorare. Senſus erit clarior, ſi integrum locum ſine defectus nota hunc in modum conſtituamus: Καί μοι ῥίπτοντι Δαλκεὺς ἀνὴρ ἄσχυ προσῆψεν ἐλαχὺς, ἐνδὺς σκήνημά τι. Si quis præſtantiora huic loco præbia noverit, ea communicet.

175 Καὶ ἐν Λημνίαις προτέραις.] Etiam hæc referenda ſunt ad Sophoclem, qui ſine dubio Tragœdiam hac appellatione divulgavit. Pindari Scholiaſta ad Pyth. Od. IV: Σοφοκλῆς ἐν ταῖς Λημνίαις τῷ δράματι. Vide etiam Stephani Epitomatorem in Χρύση; Heſychium plurimis locis, & alios. Argumentum hujus dramatis fabula erat, quam Hyginus cap. XV deſcribit, & alibi ſæpe meminit: *In inſula Lemno mulieres Veneri ſacra aliquot annos non fecerant, cujus ira viri earum Threſſas uxores duxerunt, & priores ſpreverunt. At Lemniades ejuſdem Veneris impulſu conjuratæ, genus virorum omne, quod ibi erat, interfece-*

fecerunt, præter Hypsipylen, quæ patrem suum Thoantem clam in navem imposuit, quem tempestas in insulam Tauricam detulit, &c. Vide quoque hac de re Apoll. Rhodium lib. I: Valer. Flaccum lib. II: Statium lib. V Theb: & Ovidium Heroid. Epist. VI. Hæc profecto materia Sophocleo cothurno non indigna fuit. Nec turbet quemquam, quod Λημνίαις δευτέραις dicat: tali enim signo manifeste liquet, hoc δρᾶμα populo tam gratum atque acceptum fuisse, ut Sophocles id deinde impensiore cura interpolaverit, & in scenam introduxerit. Sic scribit Aristophanis Scholiastes ad Ranas: Οὕτως δὲ ἐθαυμάσθη τὸ δρᾶμα Βάτραχοι, διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράβασιν, ὥστε καὶ ἀνεδιδάχθη. Galenus de salubri Diæta talem fabulam nominat τὸ δρᾶμα ἐκ τοῦ δευτέρου διεσκευασμένον. Fabulæ itaque correctæ, & quasi pro novis rursum in scenam delatæ, δεύτεραι veteribus, & illæ ex quibus erant confectæ πρότεραι dicebantur. Aulus Gelius Noct. Att. lib. XV cap. XX Aristophanem citat ἐν ταῖς προτέραις Θεσμοφοριαζούσαις, ubi fabulam non interpolatam intelligit, ut & Stephanus, ταῖς προτέραις Λημνίαις adducens. Verum huic materiæ nolo diutius inhærere, cum viri doctissimi eam ante nos fusius pertractaverint. Hoc obiter admonendum, ex *prioribus Lemniadibus* non apparere Sophoclis verba, quæ an perierint, an vero solummodo locum, non expressis verbis, Stephanus indicaverit, aliis dijudicandum relinquo.

176 Φερηκίδας.] Quid si reponamus Φερηκύδης, uti etiam supra eadem hac sectione legimus?

177 Ἄδμητος ἤδη ὁ Δαυλεύς, Λαπίθης Κορωνός.] Hæc contaminata à transcriptoribus videntur. Fortassis emendandum: Ἄδμητος ἢ ὁ Δαυλεύς, Λαπί-

Λαπίθης Κορωναῖος. Non accipio τὸ Λαπίθης pro nomine gentili, ſed proprio.

178 Τελείη.] Et hoc neſcio quid occultet vulneris. Reſcribendum videtur πλείως.

179 Ἐν Πηλεῖ.] Vide Stephani Epitomatorem in Κυκνῖτις.

180 Ἐν Ῥόδῳ κλίσιν.] Hoc opere deſcribuntur coloniæ in Rhodum deductæ, non vero prima inſulæ origo, quæ referri poſſet ad celeberrimum illum terræ motum, quo Delus, Rhodus aliæque famoſiſſimæ inſulæ exortæ ſunt, de quibus ſcribit Ammianus Marcellinus lib. XVII, & alii auctores.

181 Ἀσμονιῆες.] Certum eſt hanc vocem aliquo laborare vitio, nam gentem hoc nomine non norunt geographi. Non dubito quin olim ſcripſerit Stephanus vel Αἱμονιῆες, vel Ἀχμονιῆες. Hiſtoria cum ſpiſſis tenebris ſit involuta, nihil certi poſſum ſtatuere, an Theſſalos an vero Phrygas intellexerit Apollonius Rhodius. Malim tamen Theſſalos intelligere, in hac Theſſalica civitate opus aliquod ſuſcipientes; nam tota Theſſalia olim Æmonia dicta fuit, teſtibus Plinio, Heſychio, Stephano & aliis.

182 Ἀντίμαχος ἐν β΄ Λύδης.] Primo intuitu cenſebam legendum eſſe, Ἀντίμαχος ἐν β΄ περὶ Λυδίας: ſed obſervavi poſtea hoc indice Antimachi opus veteribus notum fuiſſe. Scholiaſtes ad Apol. Rhod. lib. I. Ἀντίμαχος δὲ ἐν τῇ Λυδῇ φησὶν, ἐκβιβασθέντα τὸν Ἡρακλέα διὰ τὸ καταβαρεῖσθαι τὴν Ἀργὼ ὑπὸ τοῦ ἥρωος.

183 Καὶ κελάδων Σπερχειός.] Ut hic Dionyſii verſus ſuo conſtet metro, legendum videtur:

Καὶ κελάδων Σπερχειὸς ἔχουσί σε Δώπια Τέμπη.

Sperchius fluvius eſt Theſſaliæ, cujus deſcriptionem apud Strabonem lib. IX legimus. Hujus

etiam meminit Lycophron cujus verba huc transcribam, ut emendentur:

Λάρυμνα, καὶ Σπέρχις, καὶ Βοάγρις,
Καὶ Κνῖε, καὶ Σκάρφεια, καὶ Φαλωριάς,
Καὶ Ναρύκειον ἄστυ, καὶ Θρονίτιδες
Λοκρῶν ἀγυιαὶ, καὶ Πυράνθιοι νάπαι,
Καὶ πᾶς Ὀδοιδόκειος Ἰλέως δομός, &c.

Primo quidem in mendo cubat τὸ Φαλωριάς, nam cum hic de Locris agat, procul dubio legendum est Φαλάριας, & subaudiendum ἄκρα. Phaloria enim quæ est in Istiæotide, nimis longe à Sperchio sita est. Postea pro Πυράνθιοι emendandum est Πυράσιοι: nam Pyrasus est urbs Meliensium in eodem tractu, de quo agit. Et denique pro Ἰλέως, mallem legere Ὀϊλέως. Fuit enim Oïleus filius Odœdoci secundum Lycophronem hoc loco, quem presso pede sequitur Eustathius ad Iliad. B. pag. 277, ubi sic legendum est: Ὠνόμασται δὲ Κνῦος, ὑπὸ Κνύου Λοκροῦ ἀνδρός. Ὀπούντιος γάρ φασι Κνῦος, οὗ Ὀδοιδόκος, οὗ Ὀϊλεύς. Ergo non bene constituta mihi videntur verba Hygini in recensione Argonautarum Fab. XIV; *Oïleus Leodoci & Agrianomes Perseonis filiæ filius, ex urbe Naricea.* Hunc locum ita emendaveram: *Oïleus Odœdoci & Agrianomes Perseonis filiæ filius, ex urbe Narycia.* Præterea τὸ *Agrianomes* suspectum est, perhibet enim Eustathius loco jam allegato, *Laonomen* habuisse conjugem, qua appellatione multæ olim fœminæ insigniebantur. Sed ad Stephanum revertamur.

184 Καὶ κενεὸν κρότησε &c.] In hoc versiculo duo sunt corrigenda vitia, ut metri lex probe constet. Lego:

Καὶ κενεὸν ἐκρότησε λέοντ' ἀνὰ Δῶτιον Ἄργος.

185 Τοῦ ποιητοῦ.] Vide Homerum Iliad. B.

186 Συν-

186 Συμπίπτει γὰρ τοῦτο τοῖς διχογραφουμένοις.] Hinc constat manifestissime, inter antiquos acerrime fuisse disputatum, an Thamyris in Thessaliæ Dotiensi campo, an vero in Dorio Peloponnesi excæcatus fuerit. Contrarias Homeri & Hesiodi sententias ex Ori de Gentilibus Opere in medium adducit Stephanus. Sed Orus, ut omnem disputationem atque dubitationem tollat, loci nomen collocavit inter illa, quæ duobus modis exarantur, & Dotium & Dorium pro uno eodemque loco accipit. Verum longe alia mens fuit Stephano, Dotium à Dorio distinguenti, nam hæc mox subjicit: Ἡμεῖς γε προσθήσομεν δείξαντες διὰ πολλῶν μαρτυριῶν, ἕτερον διὰ τοῦ Ρ Δώριον, καὶ ἕτερον τὸ διὰ τοῦ Τ Δώτιον. Nos vero disputationem hanc in medio relinquimus, cum pro utraque opinione nec pauca, nec contemnenda allegari possent.

187 Ἔαρες, ἔθνος Ἰνδικόν.] Hic ultimus est locus, qui etiam ad genuinum Stephani Fragmentum, ex membranis Seguierianis depromptum, pertinet. Eum Hermolaus hoc modo in compendium redegit. Ἔαρες, ἔθνος Ἰνδικὸν, τῶν μετὰ Δηριάδου Διονύσῳ πολεμησάντων. De loco Dionysii ex libro IV Bassaricorum nullam omnino mentionem facit.

188 Δηριάδου.] Ita rescribere placuit pro Δειράδου, suadentibus antigraphis, Hermolai epitome, & aliis locis, ubi de illo Indorum rege memoria reperitur. Vide quoque passim Nonni Dionysiaca, atque alios.

INDEX.
AUCTORUM

Qui in hisce Animadversionibus vel citantur vel emendantur.

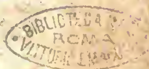
Numerus paginam indicat.

Poly-

FINIS.

ΑΝΝΩΝΟΣ ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ.

HANNONIS CARTHAGINENSIUM REGIS PERIPLUS.

LUGD. BATAV.
Apud DANIELEM à GAESBEECK.
cIↃ IↃcLXXIV.

ΑΝΝΩΝΟΣ ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ

Τῶν ὑπὲρ τὰς Ἡρακλέους στήλας Λιβυκῶν τῆς γῆς μερῶν, ὃν καὶ ἀνέθηκεν ἐν τῷ τοῦ Κρόνου τεμένει, δηλοῦντα τάδε.

ἜΔΟΞΕΝ Καρχηδονίοις, Ἄννωνα πλεῖν ἔξω στηλῶν Ἡρακλείων, καὶ πόλεις κτίζειν Λιβυφοινίκων. καὶ ἔπλευσεν, πεντηκοντόρους ἑξήκοντα ἄγων, καὶ πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, εἰς ἀριθμὸν μυριάδων τριῶν, καὶ σῖτα, καὶ τὴν ἄλλην παρασκευήν. ὡς δὲ ἀναχθέντες, τὰς στήλας παρημείψαμεν, καὶ ἔξω πλοῦν δυοῖν ἡμερῶν ἐπλεύσαμεν, ἐκτίσαμεν πρώτην πόλιν, ἥν τινα ὠνομάσαμεν Θυμιατήριον. πεδίον δὲ αὐτῇ μέγα ὑπῆν. κἄπειτα πρὸς ἑσπέραν ἀναχθέντες, ἐπὶ Σολόεντα Λιβυκὸν ἀκρωτήριον, λάσιον δένδρεσι συνήλθομεν. ἔνθα Ποσειδῶνος ἱερὸν ἱδρυσάμενοι, πάλιν ἐπέβημεν πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα ἡμέρας ἥμισυ.

ἄχρι

HANNONIS CARTHAGINENSIUM REGIS PERIPLUS

Partium Libycarum ultra Columnas Herculeas, quem in æde Saturni dedicavit, sequentia detegentem.

Placuit Carthaginensibus ut Hanno navigaret extra columnas Herculis, & urbes Libyphœnicum conderet. Navigavivit igitur & classem navium sexaginta, quarum singulæ remis quinquaginta agebantur, secum abduxit. Iis magnus hominum numerus, virorum & mulierum ad triginta millia, & annona, & apparatus varius vehebantur. Postquam autem soluimus, & extra columnas biduum navigando consumpsimus, primam à nobis conditam civitatem Thymiaterium nominavimus: huic ampla planicies subjecta erat: inde ad occasum provecti (rursus) ad Soluntem Libyæ promontorium arboribus opacum convenimus, ubi condito Neptuni delubro, rursus ad orientem

 dimi-

ἄχρι ἐκομίσθεμεν εἰς λίμνην οὐ πόρρω
τῆς θαλάττης κειμένην, καλάμου με-
στὴν πολλοῦ καὶ μεγάλου. ἐνῆσαν δὲ καὶ ἐλέ-
φαντες, καὶ τἆλλα θηρία νεμόμενα
πάμπολλα. τήν τε λίμνην παραλλά-
ξαντες ὅσον ἡμέρας πλοῦν, κατῳκήσα-
μεν πόλεις πρὸς τῇ θαλάττῃ καλουμέ-
νας, Καρικόν τε τεῖχος, καὶ Γύττην, καὶ
Ἄκραν, καὶ Μέλιτταν, καὶ Ἄραμβυν.
κἀκεῖθεν δ' ἀναχθέντες, ἤλθομεν ἐπὶ
μέγαν ποταμὸν Λίξον, ἀπὸ τῆς Λιβύης
ῥέοντα. παρὰ δ' αὐτὸν, νομάδες ἄν-
θρωποι Λιξῖται, βοσκήματ' ἐνεμόν, παρ'
οἷς ἐμείναμεν ἄχρι τινὸς, φίλοι γενό-
μενοι. τούτων δὲ καθ' ὕπερθεν, Αἰθίο-
πες ᾤκουν ἄξενοι, γῆν νεμόμενοι θη-
ριώδη, διειλημμένην ὄρεσι μεγάλοις,
ἐξ ὧν ῥεῖν φασὶ τὸν Λίξον. περὶ δὲ τὰ ὄρη,
κατοικεῖν ἀνθρώπους ἀλλοιομόρφους
Τρωγλοδύτας. οὓς ταχυτέρους ἵππων
ἐν δρόμοις ἔφραζον οἱ Λιξῖται. λαβόν-
τες δὲ παρ' αὐτῶν ἑρμηνέας, παρε-
πλέομεν τὴν ἐρήμην πρὸς μεσημβρίαν,
δύο

dimidii diei navigatione conversi, in stagnum non procul à mari distans, multis & magnis arundinibus refertum pervenimus: in quo elephanti & aliæ feræ permultæ pascebantur. Tum hoc stagno ad iter diei præterito, civitates maritimas condidimus, quarum hæc sunt nomina: Caricus murus, Gytte, Acra, Melissa & Arambys. Inde solutis navibus ad Lixum flumen magnum appulimus, quod è Libya fluit. Juxta id Nomades (.i. e. pastorales homines) Lixitæ, sua pecora pascebant: quibuscum amicitia inita aliquamdiu mansimus. Supra hos terram incolebant Æthiopes inhospitales, quorum regio feris referta est, & montibus magnis intercepta, è quibus Lixum profluere ajunt: & montes illos inhabitari à Troglodytis peregrinæ formæ hominibus: quos vel equis cursu perniciores Lixitæ nobis esse narrabant. Acceptis deinde interpretibus à Lixitis, oram desertam ad meridiem bidui itinere legebamus: inde ad orientem unius

δύο ἡμέρας. ἐκεῖθεν δὲ πάλιν πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα, ἡμέρας δρόμον. ἔνθα εὕρομεν ἐν μυχῷ τινος κόλπου, νῆσον μικράν, κύκλον ἔχουσαν σταδίων πέντε. ἣν κατῳκήσαμεν, Κέρνην ὀνομάσαντες. ἐτεκμαιρόμεθα δ' αὐτὴν ἐκ τοῦ περίπλου, καὶ κατ' εὐθὺ κεῖσθαι Καρχηδόνος. ἐῴκει γὰρ ὁ πλοῦς, ἔκ τε Καρχηδόνος ἐπὶ στήλας, κἀκεῖθεν ἐπὶ Κέρνην. τοὐντεῦθεν εἰς λίμνην ἀφικόμεθα, διά τινος ποταμοῦ μεγάλου διαπλεύσαντες, Χρέτης. εἶχεν δὲ νήσους ἡ λίμνη τρεῖς, μείζους τῆς Κέρνης. ἀφ' ὧν ἡμερήσιον πλοῦν καταν ύσαντες, εἰς τὸν μυχὸν τῆς λίμνης ἤλθομεν. ὑπὲρ ἣν ὄρη μέγιστα ὑπερέτεινεν, μετὰ ἀνθρώπων ἀγρίων, δέρματα θήρεια ἐνημμένων. οἳ πέτροις βάλλοντες, ἀπήραξαν ἡμᾶς, κωλύοντες ἐκβῆναι. ἐκεῖθεν πλέοντες, εἰς ἕτερον ἤλθομεν ποταμὸν μέγαν καὶ πλατύν, γέμοντα κροκοδείλων καὶ ἵππων ποταμίων. ὅθεν δὴ πάλιν ἀποστρέψαντες, εἰς Κέρνην ἐπανήλθομεν.

ἐκεῖ-

diei curſu navigavimus, & in ſinus cujuſdam receſſu inſulam paruam deprehendimus, ſtadiorum quinque ambitu: in qua habitatores reliquimus, & Cernen nominavimus. Eam, inita navigationis ratione recta, Carthagini oppoſitam eſſe conjiciebamus. Navigatio enim à Carthagine ad Columnas, & à Columnis ad Cernem reſpondebat. Hinc venimus in ſtagnum, magno flumine trajecto, quod Chretes appellatur. Id ſtagnum inſulas tres amplectebatur, majores quæ Cerne. Ab iis navigatione diei interiorem ſtagni receſſum attigimus: ibi ſtagno montes maximi imminebant, ſylueſtribus hominibus inhabitati, pelles ferinas inditis, qui lapidum conjectu nos repulſos egreſſum prohibuerunt: Exinde navigando ad alium amnem, magnum latumque, crocodilis & equis fluviatilibus plenum devenimus. Tum retrogreſſi Cernen repetivimus. Et ab ea meridiem verſus per duodecim dies oram prætervecti, (quam univer-
ſam

ἐκεῖθεν δὲ, ἐπὶ μεσημβρίας ἐπλεύσαμεν δώδεκα ἡμέρας, τὴν γῆν παραλεγόμενοι. ἣν πᾶσαν κατῴκουν Αἰθίοπες, φεύγοντες ἡμᾶς, καὶ οὐχ ὑπομένοντες. ἀσύνετα δ' ἐφθέγγοντο, καὶ τοῖς μεθ' ἡμῶν Λιξίταις. τῇ δ' οὖν τελευταίᾳ ἡμέρᾳ, προσωρμίσθημεν ὄρεσι μεγάλοις δασέσιν. ἦν δὲ τὰ τῶν δένδρων ξύλα εὐώδη τε καὶ ποικίλα. περιπλεύσαντες δὲ ταῦτα ἡμέρας δύο, γινόμεθα ἐν θαλάττης χάσματι ἀμετρήτῳ. ἧς ἐπὶ θάτερα πρὸς τῇ γῇ, πεδίον ἦν. ὅθεν νυκτὸς ἀφεωρῶμεν, πῦρ ἀναφερόμενον πανταχόθεν κατ' ἀποστάσεις. τὸ μὲν πλέον, τὸ δ' ἔλαττον. ὑδρευσάμενοι δ' ἐκεῖθεν, ἐπλέομεν εἰς τοὔμπροσθεν ἡμέρας πέντε παρὰ γῆν. ἄχρι ἤλθομεν εἰς μέγαν κόλπον, ὃν ἔφασαν οἱ ἑρμηνέες καλεῖσθαι, Ἑσπέρου Κέρας. ἐν δὲ τούτῳ, νῆσος ἦν μεγάλη, καὶ ἐν τῇ νήσῳ, λίμνη θαλασσώδης. ἐν δὲ ταύτῃ νῆσος ἑτέρα. εἰς ἣν ἀποβάντες, ἡμέρας μὲν, οὐδὲν ἀφεωρῶμεν, ὅτι μὴ ὕλην.

νυκτὸς

ſam Æthiopes tenebant : pavidi & aſpectus noſtri impatientes, lingua autem noſtris etiam interpretibus Lixitis incognita utebantur,) ultimo tandem (hoc eſt duodecimo) die ad magnos & ſylvoſos montes appulimus. Sylvæ conſtabant arboribus, quarum lignum odoratum & varium erat. His montibus bidui navigatione circuitis, in immenſum maris hiatum incidimus: ad cujus alteram partem continenti adjunctam, campus patebat: è quo noctu ignis ex omnibus locis per intervalla emicare cerebamus, alios majores, alios minores. Illic aquati, antrorſum per dies quinque juxta litus perreximus, donec ſinum ingentem, quem interpretes Heſperu Ceras (id eſt, Veſperi Cornu) vocabant, contigimus. In eo inſula erat magna: & in ipſa inſula lacus marinus: in quo rurſus inſula alia. In hanc progreſſi, interdiu aliud præter ſylvam nihil videbatur, noctu verò ignes multos ardentes: & voces tibiarum, ſonos cymbalorum, ictus tympanorum, & clamorem innume-

νυκτὸς δὲ, πυρά τε πολλὰ καιόμενα, καὶ φωνὴν αὐλῶν ἠκούομεν, κυμβάλων τε καὶ τυμπάνων πάταγον, καὶ κραυγὴν μυρίαν. φόβος οὖν ἔλαβεν ἡμᾶς. καὶ οἱ μάντεις ἐκέλευον, ἐκλείπειν τὴν νῆσον. ταχὺ δ᾽ ἐκπλεύσαντες, παρημειβόμεθα χώραν διάπυρον θυμιαμάτων. μεστοὶ δ᾽ ἀπ᾽ αὐτῆς πυρώδεις ῥύακες, ἐνέβαλλον εἰς τὴν θάλατταν. ἡ γῆ δ᾽ ὑπὸ θέρμης, ἄβατος ἦν. ταχὺ οὖν κἀκεῖθεν φοβηθέντες ἀπεπλεύσαμεν. τέτταρας δ᾽ ἡμέρας φερόμενοι, νυκτὸς τὴν γῆν ἀφεωρῶμεν, φλογὸς μεστήν. ἐν μέσῳ δ᾽ ἦν ἠλίβατόν τι πῦρ, τῶν ἄλλων μεῖζον, ἁπτόμενον ὡς ἐδόκει τῶν ἄστρων. τοῦτο δ᾽ ἡμέρας, ὄρος ἐφαίνετο μέγιστον, Θεῶν Ὄχημα καλούμενον. τριταῖοι δ᾽ ἐκεῖθεν, πυρώδεις ῥύακας παραπλεύσαντες, ἀφικόμεθα εἰς κόλπον, Νότου Κέρας λεγόμενον. ἐν δὲ τῷ μυχῷ, νῆσος ἦν, ἐοικυῖα τῇ πρώτῃ, λίμνην ἔχουσα. καὶ ἐν ταύτῃ, νῆσος ἦν ἑτέρα, μεστὴ ἀνθρώπων ἀγρίων. πολὺ δὲ πλείους

ἦσαν

numerum audiebamus. Quamobrem territi, cum vates quoque insulam deserere nos juberent, celeriter (è sinu illo) evecti, Thymiamatum regionem ignitam legebamus: à qua torrentes ignei in mare exundabant Nimium ejus terræ æstum, calcantium vestigia non ferebant. Itaque ab hoc etiam loco ocyus recessimus: & quadridui navigatione provecti, noctu terram flammis plenam videbamus. Apparebat autem in medio excelsus quidam & cæteris major ignis, ipsis ut videbatur, astris contiguus: erat is, ut interdiu cernebamus, mons maximus, Theon Ochema dictus. Inde triduana navigatione, igneis torrentibus præteritis, sinum offendimus Notu Ceras (id est Austri cornu) nomine. In cujus intimo recessu insula erat, similis prædictæ, quæ & lacum similiter cum alia insula, hominum nationi sylvestri frequentata, continebat. Erant autem multò plures viris mulieres, corporibus hirsutæ: quas interpretes nostri Gorillas vocabant. Nos

ἦσαν γυναῖκες, δασεῖαι τοῖς σώμασιν. ἃς οἱ ἑρμηνέες, ἐκάλουν Γορίλλας. διώκοντες δὲ, ἄνδρας μὲν συλλαβεῖν οὐκ ἠδυνήθημεν. ἀλλὰ πάντες μὲν ἐξέφυγον, κρημνοβάται ὄντες, καὶ τοῖς μετρίοις ἀμυνόμενοι. γυναῖκας δὲ τρεῖς, αἳ δάκνουσαί τε καὶ σπαράττουσαι τοὺς ἄγοντας, οὐκ ἤθελον ἕπεσθαι. ἀποκτείναντες μέν τοι αὐτὰς, ἐξεδείραμεν, καὶ τὰς δορὰς ἐκομίσαμεν εἰς Καρχηδόνα. οὐ γὰρ ἔτι ἐπλεύσαμεν προσωτέρω, τῶν σίτων ἡμᾶς ἐπιλιπόντων.

ΤΕΛΟΣ.

perſequendo virum capere ullum nequivimus: omnes enim per præcipitia, quæ facile ſcandedebant, & lapides in nos conjiciebant, evaſerunt. Fœminas tamen cœpimus tres, quas, cùm mordendo & lacerando abducturis reniterentur, occidimus, & pelles eis detractas in Carthaginem retulimus. Neque enim ultra navigavimus, cùm annona deficeret.

FINIS.

CONRADI GESNERI

AD

HANNONIS PERIPLUM.

Extemporaneæ Annotationes.

Hanno apud Plinium & alios fere Latinos scriptores aspirant, forte propter regulam Grammaticorum, qui α. aute ν. lævigandum præcipiunt, præterquam in ἀνδάνω quoniam id fiat ab ἥδω: quod nos in Græcis vocabulis admittimus, in Ebraicis & aliarum linguarum non item, quoniam Punica lingua, ficuti totius ferè Africæ, ut Joan. Leo Africanus testatur, ab Ebraica originem duxit. Hannan autem Hebræis gratificari significat: inde Hanno derivatum conjico, & significare gratiosum; vel potius qui alias gratificatur, beneficum, εὐεργέτην: (Hannan quidem viri nomen non semel in sacris libris legitur:) & Hannibal, id est, gratiosus princeps, (vel dominus castrorum: nam hanah Ebræis metari aut tenere castra significat, ut doctissimus præceptor meus me admonuit.) & Annas dempta aspiratione: & Johannes, vel Ananias, id est, Deo gratus, quod Græcè Theophilum sonat. Quamobrem non laudo Pontani sententiam, qui his vocabulis non aspirare mavult. Α᾿ννων (perperam pro Α᾿ννωνος) πλάνας. Leguntur apud Athenæum libr. 3. in mentione citrei mali: Jubas (inquit) Maurusiorum rex, citrum tradit ab Afris vocari malum Hespericum: sed delectetur ille Libycis libris & erroribus Annonis: (tanquam in istis inusitata quædam Græcis vo-

cis vocabula contineantur.) Annus (Α'ννος) quidam Ægyptius clibanum invenisse dicitur: unde ortum est proverbium: Annus clibanum, de iis qui novi aliquid invenissent, author Suidas. Hanno Carthaginensis, Philippi Macedonis temporibus. Qui Carthagine privatis opibus potens, regnum adfectans: & in filiæ nuptiis principes civitatis veneno necare, prodito à ministris consilio, frustra cogitans: alia adgressus via servitia concitat, quibus incautam urbem opprimat: quo etiam civibus proviso ac vitato periculo, ipse demum in castellum munitum sese recipiens, Afros Maurorumque regem armavit. Captus postremo, ac primum virgis cæsus, deinde effossis oculis, & manibus cruribusque fractis, cruci adfixus est: ac incognatos omnes etiam animadversum. Ex Trogo libro 12. Hannon item Carthaginensis alius Agathocli cum triginta millibus Pœnorum obvius factus, conserta pugna occisus est, Trogus libr. 22. Hanno factionis Bracchinæ, qui cum optima consuleret Carthaginensibus de pace, nequaquam exauditus est. Author Livius lib. 1. & ultimo de bello Punico: apud quem prudentissimas orationes hujus & Asdrubalis legere licet. Α'ννων λέοντα εἶχε σκευαγωγόν: Ælianus de animaliqus lib. 5 c. 39. hoc est, Anno Leonis opera ad ea quæ vellet vehenda usus est. Idem Variorum lib. 14. cap. 30. quo pacto Anno Carthaginensis pro Deo venditare se voluerit, (quàm plurimis avibus domi institutis, ut nihil aliud sonarent, quam Anno est Deus, & postea dimissis: sed frustra cum illæ libertate recepta ad naturalem cantum redirent,) tradit. Primus homnium Leonem manu tractare ausus, & ostendere mansuefactum, Hanno è clarissimis Pœnorum traditur: damnatusque

tusque illo argumento, quoniam nihil non persuasurus vir tam artificis ingenii videbatur: & male credi libertas ei, cui in tantum cessisset etiam feritas, Plinius libro 8. cap. 16.

Ad libellum præsentem veniamus: cujus conditorem esse Hannonem Carthaginensem, ut titulus præ se fert, verisimile est: nam & à Plinio lib. 5. cap. 31. ex hoc commentariolo, ita ut hic leguntur, recitantur quædam: nempe de Gorgonum (seu Gorillarum) insulis. Libri vero quinti cap. 1. fuere (inquit) & Hannonis Carthaginensium ducis commentarii, Punicis rebus florentissimis explorare ambitum Africæ jussi, quem secuti plerique è Græcis nostrisque, ad alia quædam fabulosa & urbes multas ab eo conditas ibi prodidere: quarum nec memoria ulla, nec vestigium extat. Sic Plinius. Atqui ipse etiam Hanno in hoc libello, urbes aliquot conditas à se memorat, interque alias Caricum murum, cujus etiam Ephorus mentionem fecit: & Melissam: Hecatæo quoque proditam, teste Stephano.

Βασιλέως] regis. Plinius eum ducem Carthaginensium dixit, alibi imperatorem.

Περίπλους] Circumnavigatio vix dicitur Latine. Quam obrem circumloquor, Navigatio qua lustravit oram Libyæ, vel, descriptio aut lustratio oræ Libycæ. Arrianus Periplum Maris rubri edidit. Saturni quidem illud templnm, in quo descriptio hæc dedicata fuit, (tabula nimirum affixa, tanquam illius beneficio felix suscepta navigationis eventus deberetur,) Carthagine fuisse puto.

Λιβυφοινίκων] invenio in Tabulis Geographicis circa Carthaginem: quam Phœnices condidisse historiæ produnt. Sic & Libyægyptii à Plinio dicuntur.

Γεντε-

Πεντηκοντόρους] subaudi ναῦς. Phocæenses (inquit Herodotus) Græcorum primi longinquis navigationibus usi sunt. Navigabant autem οὐ στρογγύλῃσι νηυσὶν, ἀλλὰ πεντηκοντόροισιν: hoc est, non onerariis navibus, sed actuariis, quæ quinquaginta remis (utrinque scilicet viginti quinque) agerentur, ut Bayfeus transtulit. Conjicimus autem facile, quoniam naves sexaginta fuerunt, & qui iis vehebantur hominum numerus triginta millia, singulas naves ad homines quingentos una cum annona & reliquo apparatu, continuisse.

Θυμιατήριον] Stephano Θυμιατηρία urbs est Libyæ, sine authore.

Πρὸς ἑσπέραν] ad occasum. Atqui mihi videtur ambientibus Africam omnis post Columnas navigatio converti vel ad meridiem, vel ad orientem: & postremo ad Aquilonem: nusquam vero ad occasum: nisi aliquousque tantum vitandi oram & promontoria causa. Ἀνάγεσθαι quidem, non modo solvere, sed etiam in altum evehi interpretantur.

Σολόεντα] Soluntis Libyæ promontorii mentionem apud alios scriptores nondum inveni. Ejusdem nominis est urbs Ciliciæ.

Ἀκρωτήριον] promontorium, hinc forte tribus prioribus syllabis ablatis ῥίον dicitur de vertice montis eminente, κορυφὴ ὄρους ὑπερφαινομένη Eustathio. Privatim tamen promontorium quoddam Ætoliæ vocabatur Rhion. Id vocabulum hodieque promontorium puto Hispanis significare.

Λάσιον δένδρεσι] opacum vel refertum arboribus. Infra simpliciter ὄρη δασέα dicit: sed mox arborum mentionem subjungit. Plinius Atlantem opacum & nemorosum dixit.

 Ἐπί-

Ἐπέβημεν) conscensis navibus navigavimus. Verbo ἐπιβῆναι contraria sunt ἐκβῆναι & ἀποβῆναι, quibus infra utitur.

Παραπλεύσαντες.] Quod Latini dicunt oram vel littora legere, prætervehi, præternavigare. Ut tuto prætervcherentur oram Italiæ, Livius. Æginæ præternavigatio est XX. M. P. Plinius. Cicero prætervectionem dixit. Hanno Græce dixit. Παραμείβειν τὰς στήλας, παραπλεῖν τὴν λίμνην, παραλέγεσθαι τὴν γῆν, παραμείβεσθαι.

Κατῳκήσαμεν πόλεις πρὸς τῇ θαλάττῃ.] Lego κατῳκίσαμεν per jota, à verbo κατοικίζω, quod & simpliciter οἰκίζω dicitur: quod condere, constituere, κτίζειν significat. Nam si κατῳκήσαμεν legas, ut codex impressus habet, à præsenti κατοικέω, quod est inhabito: & interpreteris, inhabitavimus civitates maritimas (hoc est habitatores eis immisimus: frustra dixerit Hanno superius ἐκτίσαμεν πρώτην πόλιν: nam si urbs aliqua prima ab eis condita dicatur: alias etiam posteriores condi oportuit. Et Plinius: Urbes multas (inquit) ab eo conditas prodidere. Consule Ammonium de differentiis vocum in κατοίκησις.

Καρικὸν τεῖχος.] urbs est Libyæ ad sinistram Columnarum Herculis, ut Ephorus scribit. Verisimile autem est ad hunc locum Cares pervenisse: qui etiam Carico in Memphide nomen dederunt.

De Gytte, Acra & Aramby jam nihil invenio.

Melissa urbs est Libyæ, cujus Hecatæus meminit, Stephanus.

De Lixo urbe Claudii Cæsaris colonia, & ejusdem nominis amne, multa leges apud Plinium lib. 5. cap. 1.

Βοσκήματα.] Ut apud Latinos pecus pro quovis

vis præter hominem animali ſæpe uſurpatur: aliquando ad manſueta contrahitur, & diſtinguitur in majus; ut ſunt boves, aſini, equi: & minus, ut ovis, capra, ſus, apud Varronem, ſecundum poſtremam acceptionem pro ove per excellentiam ponitur (ſic apud Græcos βοσκήματα, θρέμματα, βοτὰ, & poëtice μῆλα: præcipue tamen ad oves & capras contrahuntur. Arrianus θρέμματα νομαδικὰ dixit.

Α᾿λλοιόμορφοι] peregrinæ & nobis inuiſitatæ formæ homines. Plinius his in locis collocat Ægipanas ſemiferos, & Blemmyas, & Gamphaſantas, & Satyros, & Himantopodas. Et libro 6. cap. 30. multiformes aliquot & miras hominum in Æthiopiæ extremis effigies memorat.

Η᾿μέρας δρόμον] verti poteſt unius diei curſu vel itinere. Nam iter etiam de mari dicitur: & ſimiliter curſus. Provehimur pelago, vicina Ceraunia juxta: Unde iter Italiam, curſuſque breviſſimus undis, Virgil. 3. Æn. Æquorei curſus, Valerius in Argon. Bannomanna inſula abeſt à Scythia diei curſu, Plinius. Ut rurſus: Seboſus à Gorgonum inſulis dierum XI. ad Heſperides curſum prodidit. Superius pro δρόμον dixerat πλεῖν ἡμέρας, Plinius navigationem diei. Arrianus in Maris Rubri luſtratione ſubinde ſimpliciter δρόμον dicit, pro itinere diei (niſi addat νυχθήμερον) tum in mari, tum in terra. Alicubi enim δρόμον ἠπείρου nominat, alioqui ſpacium vel terminum ejus ſpacii, quod uno die in terra confici ſolet, σταθμὸν Græci, Latini manſionem vocitant. Poteſt autem id in terra fere certius eſſe, quam in mari, ubi propter ventos & alias cauſas inæqualia admodum itinera redduntur. Ex Arriani Indicis colligo δρόμον communem, & mediocrem unius diei navigationem, pro ſta-

diis quadringentis fere accipi posse. Alias enim trecenta tantum aut etiam ducenta stadia iter diei facit, alias quingenta, ut plurimum fere sexcenta: alioquando octingenta. Longior quidem fit quæ antelucano, vel mox à media nocte inchoarit: ita ut aliquando ad stadia mille sexcenta extendatur.

Ἑρμηνέας] interpretes. Inde conjicimus per totam Africæ oram juxta Mediterraneum mare, usque ad Columnas Herculis, & ultra ad Lixum usque unam esse linguam. Deinceps vero aliam quandam linguam usurpari: & rursus aliam Æthiopibus illis, qui à Cerne navigantibus meridiem versus longissimo oræ tractu (duodecim fere dierum itinere) habitant: quorum linguam ne Lixitæ quidem interpretes intelligebant.

Κατῳκήσαμεν Κέρνην] rursus lego κατῳκίσαμεν per jota, ut supra: propter eandem causam, & quia etiam ex nomine imposito, insulam illam, hoc est civitatem in ea, condidisse videntur. De Cerne plura leges apud Plinium lib. 6. cap. 31. & inter alia, quod maxime huc facit: Nepotem Cornelium prodidisse, Cernen ex adverso maxime Carthaginis sitam esse, à continente passus mille, non ampliorem circuitu duobus millibus. Alii certe aliam insulam Cernem nominant. Quæ in nostris Geographicis tabulis pingitur Cerne, non Hannonis aut Cornelii Nepotis Cerne videtur: multo minus ea, quæ contra sinum Persicum adversa Æthiopiæ ab aliquibus, describitur: sed Polybii Cerne, in extrema Mauritania contra montem Atlantem, à terra distans stadiis octo. In nostris tabulis Carthagini in ora adversa opponitur, quod vocant Caput formosum: cui vicina est parva quædam insula. Sed hic locus Carthagini oppositus à Columnis, in nostris tabulis,

bulis, bis tantum diſtat, quantum Columnæ à Carthagine: quamobrem non tam procul progreſſus videtur Hanno: quod ex ſequentibus etiam fluminibus conjicimus: etſi inſula hæc prope receſſum cujuſdam ſinus ſit, ut de ſua ſcribit Hanno. Mihi Cerne in noſtris tabulis altius poſita videtur, ut Modera recentiorum videri queat: quam ut poſſit eſſe Hannonis Cerne, quæ à Lixo fl. tridui navigatione diſtat. Quærendum an ea potius ſit, quæ à nonnullis Erythia putatur, è regione Uſadii promontorii.

Ἐῴκει γὰρ ὁ πλοῦς.] Similis erat navigatio, pro æqualis.

Τοὐντεῦθεν εἰς λίμνην ἀφικόμεθα, διά τινος ποταμοῦ μεγάλου διαπλεύσαντες, Χρέτης. Locus hic obſcurior eſt. Fluvium forte Chreten nominat: quo (inquit) trajecto (διαπλεῖν proprie trajicere eſt) vel potius, ſuperato, (ut διαπλεῖν accipiatur pro ἀναπλεῖν,) id eſt navigatione adverſo fluvio ad ſuperiores ejus partes facta, in lacum maximum incidimus: & inde rurſus in alium pervenimus fluvium. Oportebit igitur ex uno lacu duos fluvios effluere: quod uſquam fieri veriſimile mihi non fit. Χρέτης etiam nomen nuſquam reperio. In tabulis Geographorum pingitur his in locis fluvius Stachiris è lacu prodiens: & paulo infra illum Nia fluvius: horum alteruter fuerit Bambotum Plinii, crocodilis & Hippopotamis refertum flumen: quod hic etiam Hanno tradit. Nam Darat amnis, qui & ipſe crocodilos gignere à Plinio traditur, aliquanto ſuperior eſt.

Μέγιστα ὄρη ὑπερέτεινε, μετὰ ἀνθρώπων ἀγρίων,) pro μετὰ legi poteſt μεστὰ, id eſt, pleni.

Ἀπήραξαν] verbum eſt rarum, à præſenti ἀπαράσσω, cum vi, impetu & fragore deturbo, depello.

Ἐπὶ μεσημβρίας] scite multitudinis numero ponit: (quanquam superius πρὸς μεσημβρίαν dixit:) sic Plato in Epinomide δυσμὰς & ἀνατολάς.

Δώδεκα ἡμέρας τὴν γῆν παραλεγόμενοι] In nostris tabulis non tantum spacii videtur his littoribus tribui.

Περιπλεύσαντες δὲ ταῦτα] Scrutandi illius orbis gratia circumvectus. Plinius lib. 5 cap. 1. de Polybio. Καὶ ὅσις κόλπος ἐστὶν ἐκπεριπλῶσαι τοῦτον, Arrianus in Indicis.

Ὄρεσι μεγάλοις δασέσι] Atlantem majorem hunc esse conjicio: & arbores de quibus loquitur, cedros, quarum materiam Romani expetebant mensis. Inter hunc montem & Hesperion ceras quinque dierum navigatio est. Nam & Plinius sic: Traditur & alia insula contra montem Atlantem, & ipsa Atlantis appellata. Ab ea quinque dierum navigatione solitudines ad promontorium quod vocavimus Hesperion ceras.

Χάσμα τῆς θαλάττης] maris opinor hiatum immensum vocat, spacium ipsum maris, superatis illi montibus, longe lateque vastum apparens.

Ἀποστάσεις] Διαστήματα accipio, interstitia.

Ἑσπέρου κέρας] Plinius lib. 5. cap. 1. promontorii Hesperii meminit his in locis. Et κέρας quidem, id est, cornu, proprie videtur promontorium significare. Accipi tamen synecdochice potest pro toto sinu cujus pars est: sicut infra etiam Austri cornu: A promontorio, quod vocavimus Hesperion ceras (inquit Plinius 6. 31.) circumagit se terrarum frons in occasum (ab ortu scilicet progressu facto) ac mare Atlanticum. Ibidem etiam Æthiopes Hisperios collocant.

cant. Hunc ſinum rubrum puto à recentioribus vocari. Plura lege infra de Notu cornu &c.

Λίμνη θαλασσώδης] lacus ſalſus, aut magnus fortè & ſpecie maris.

Πυρά τε πολλὰ καιόμενα] Rarum eſt nomen *πυρὸν, τό*. Quod tamen in Lexico vulgari quidam interpretatur rogum, æſtum, nec citat authorem.

Καὶ φωνὴν αὐλῶν ἠχουμένην] Plinius hæc & hujuſmodi de Atlante monte ſcribit, lib. 5. cap. 1. noctibus micare crebris ignibus. Ægipanum, Satyrorumque laſcivia, impleri tibiarum ac fiſtulæ cantu, tympanorumque & cymbalorum ſonitu ſtrepere.

Thymiamatum regionis hoc in loco mentionem apud alios non reperi.

Ἠλίβατος poëtis excelſum ſignificat, & proprie de montibus ac rupibus inacceſſis, per ſyncopen pro *ἠλιτόβατος* (ſicut & *ἠλιτόμηνος* vel *ἀλιτόμηνος* dicitur fœtus &c.) *ἀπὸ τοῦ ἀλιτεῖν, ὅ ἐστιν ἀποτυχεῖν τῆς βάσεως*. Minus probantur qui aſpirant tanquam vocabulo à ſole compoſito, *ἀπὸ τοῦ εἰς τὰ ὑψηλὰ περῶντα τὸν ἥλιον βαίνειν*.

Θεῶν ὄχημα] .i. Deorum vehiculum. Apparet nomen hoc factum huic monti propter altitudinem. Quoniam ignis ab ejus vertice emicans noctu, ipſa ſydera attingere videbatur. Lege Plinium lib. 2. cap. 106. & lib. 5. cap. 1. Idem lib. 6. ad finem capitis 30. A media (inquit) Æthiopiæ parte imminens mari mons excelſus, æternis ardet ignibus, Theon ochema dictus Græcis: à quo navigatio quatridui, ad promontorium quod Heſperion ceras vocatur, confine Africæ juxta Æthiopes Heſperios. Quidam & in eo tractu modicos colles amœna opacitate veſtitos Ægipanum Satyrorumque produnt.

Hic

Hic autem pars ejus esse videtur, qui Deuchis mons appellatur in nostris tabulis, nomine etiam vicino quasi Theuochis: à quo non multum distat qui Jovis mons dicitur.

Νότου κέρας] Lege supra ubi de Hesperio cornu diximus. Conjecerim equidem Cornu hoc Austri, cujus apud alios mentionem non invenio, esse quod hodie Caput formosum appellatur, Carthagini fere è directo oppositum. Illic enim angulus & sinus ingens est, Africæ in Austrum se protendentis: & iis qui non procul litoribus discedunt, sive per terram sive per mare iter, subito illic in Austrum recta convertitur: ut à principio conversionis ad Austrum ab occasu navigantibus ita dictum sit. Hesperium vero cornu, contra: quod ab ortu vel navigantibus vel continentem & littora sequentibus, extrema hæc terrarum ad Occidentem pars sit. Hic etiam Gorgonum insulas à veteribus collocatas verisimile est: & errasse Plinium, cum scribit: Contra hoc promontorium, quod Hesperion ceras vocavimus, Gorgades insulæ narrantur, Gorgonum quondam domus, bidui navigatione distantes à Continente, ut tradit Xenophon Lampsacenus. Penetravit in eas Hanno Pœnorum imperator, prodiditque hirta fœminarum corpora, viros pernicitate evasisse: duarumque Gorgonum cutes argumenti & miraculi gratia in Junonis templo posuit, spectatas usque ad Carthaginem captam. Ultra has etiamnum duæ Hesperides insulæ narrantur. Adeoque omnia circa hæc incerta sunt, ut Statius Sebosus à Gorgonum insulis prænavigatione (forte præternavigatione) Atlantis dierum XL. ad Hesperidum insulas cursum prodiderit: ab iis ad Hesperion ceras, unius. Nec Mauritaniæ insularum certior

fama

fama eſt. Sic ille. Apparet autem eum vel ex eo quod Hannonem citat, & quædam ejus verba interpretatur, (is Gorgones Gorillas vocat,) inſulas earum ad Heſperionceras, non recte retuliſſe: cum ad Notium referat Hanno. Sed aliquis ocioſior hæc diligentius conſiderabit. Circa hoc promontorium quod recentiores Formoſum cognominant, aliqui in Tabulis hominem monoculum pingunt, innuentes nimirum hic ſedem fuiſſe Gorgonum. Has enim aliqui cum Græis confundunt, quibus fabuloſa antiquitas, cum tres eſſent, oculum unicum omnibus communem attribuit. Aut forte alludentes ad gentem illam de qua Plinius libro 6. capite 30. Ad Occidentem (inquit) Æthiopiæ Nigrœ,(Νίγροι:) quorum rex unum oculum habet in fronte. Paulo ante autem ſic: Regio ſupra Sirbitum ubi deſinunt montes, traditur à quibuſdam, habere maritimos Æthiopas, Niſicaſtes, Niſitas: quod ſignificat ternûm & quaternûm oculorum viros: non quia ſic ſint, ſed quia ſagittis præcipua contemplatione utantur. Gorgones equidem à terrore dictas putarim, (gor. n. Hebræis, quorum lingua affinis eſt Æthiopicæ, timere ſignificat:) ſive quod ipſæ timidæ eſſent, & mox viſis hominibus diffugerunt: ſive aliis aſpectu terribiles, utpote hirtæ. Hinc & terribilem viſu, halituſque peſtilentes, apud Heſperios Æthiopas, feram Gorgonem appellarunt, quam alii Catoblepam.

Κρημνοβάται] eoſdem ἠλιβάτας dixeris.

Τοῖς μετρίοις] repono πέτραις, ſicut & ſupra legitur.

SAMUELIS BOCHARTI

ANIMADVERSIONES

AD

HANNONIS PERIPLUM,

Ex parte altera Geographiæ Sacræ, libro I, cap. XXXVII.

Ultra columnas Herculeas in occidentali Africa urbes aliquot ad Ocanum condidisse Phœnices, ſcimus ex periplo Hannonis. Quem vir ſummus Gerardus Voſſius putat illum ipſum eſſe Hannonem, quem Carthaginenſes adverſus Agathoclem miſere, ut Trogus narrat lib. 22. Quia Carthaginenſium ducem vocat Plinius, & dicit vixiſſe florentiſſimis Carthaginenſium rebus. At claruere illæ, inquit, quam maximè Agathoclis ac Hannonis ejus, qui adverſus Agathoclem mittebatur, temporibus. Sed Iſaacus Voſſius magni patris magnus filius, merito contendit hunc Hannonem multo eſſe antiquiorem. Quia Scylax, qui floruit ſub Dario Notho, urbium meminit ab iſto Hannone conditarum. Vide annon ſit is Hanno qui pro Deo haberi voluit apud Ælianum variarum lib. 14. cap. 30. Tantos illi animos facere potuit navigatio feliciter ſuſcepta in loca remota & nondum cognita.

Utut ſe res habeat, is Carthaginenſis Senatus decreto juſſus navigare extra columnas, καὶ πόλεις Λιβυφοινίκων *&* *Libyphœnicum urbes condere*, inſtructa claſſe navium ſexaginta, triginta hominum millia eo deducta in varia loca diſperſit, ut urbes à ſe conditas habitarent. Et in patriam redux

redux Africæ periplum Punice ſcripſit, cujus Græcam verſionem Balſileæ edidit Sigiſmundus Gelenius A. 1533. Libet hic obiter obſervare quantum lucis huic opuſculo ex Punica lingua poſſit afferri.

Dicit Hanno ſe delatum extra columnas Herculis, poſt bidui navigationem primam urbem condidiſſe, & vocaſſe Θυμιατήριον. In Scylace Θυμιατηριὰς, & in Stephano Θυμιατηρία, ſcribitur. Notum Græce Θυμιατήριον eſſe acerram vel thuribulum: Quo nomine cur Phœnices urbem appellaverint nemo facile dixerit. Sed quod à Græcis paſſim fieri jam alibi notavimus, Hannonis Græcus interpres barbaram vocem ita mollivit, ne læderet aures Atticas. Nempe verum urbis nomen erat דמאתר יה *Dumathiria*, quaſi πεδιάδα dixeris, id eſt campeſtrem urbem. Arabice ſaltem in Giggeio דמאתיר *dumathir* & דמתר *dumthor* eſt *terra plana*; unde petitum urbis nomen docent ipſa verba Hannonis: Ἐκτίσαμεν πρώτην πόλιν, ἣν τινα ὠνομάσαμεν Θυμιατήριον, πεδίον δ' αὐτῇ μέγα ὑπῆν *primam urbem condidimus, quam vocavimus Thymiaterium; illi quippe ſuberat magnus campus.* Δὲ pro γὰρ hoc loco ſumimus, ut paſſim apud Homerum; quia nulla apparet cauſa cur Hanno addiderit Thymiaterio magnum ſubeſſe campum, niſi ut ſciremus quorſum oppidum ita nominaverit.

Inter fretum Herculis & Thymiaterium oppidum, in Periplo Scylacis, cenſetur ארוני Adonis fluvius ποταμὸς Ἀδώνιδος (ita emendat doctiſſimus Salmaſius corruptam vocem Ἀνιδος.) Et poſt Adonim alius fluvius magnus Lixus nomine, & Phœnicum urbs Lixus, Eratoſtheni *Lizus*, quæ Ptolemæo Λίξα, Plinio *Liſſa*, & Λὶγξ Stephano; ex Artemidoro, ni fallor, qui Eraſtothe-

m 2 nem

nem reprehendit quod Lizum pro Lynge dixerit apud Strabonem l. 17. Fluvius item à Stephano *Linx* & à Ptolemæo *Lix* appellatur. Nomen Phœnicium erat ליש *Laix* vel *Lix*. ש per x efferro, ut Hiſpani ſolent. ליש Ebræis eſt leo: Quod genus in Mauritania frequens. Vide Philoſtratum initio l. 5. & Strabonem l. 17. ubi Linga perperam cum Tinge vel Tingi confundit, unde Mauritania Tingitana.

Inde ventum ad Σολόεντα Libycum promontorium *λάσιον δένδρεσι arboribus opacum*, in quo Neptuni templum ædificarunt. Hinc in Heſychio: Σολοῦντις, ἄκρα τῆς Λιβύης. Et in Ptolemæo: Σολοεντία ἄκρα, & Σολουέντιοι populi, quamvis utrumque ad meridiem removeat juſto longius. Apud Plinium Agrippa corrupte Surrentiam appellat. Verum nomen erat Σολόεις Hebr. סלעים rupes.

Promontorium illud poſt iter ſemidiei excipit lacus ingens, unde diei navigatio ad quandam oram, in qua quinque urbes ſe condidiſſe refert Hanno, nempe Καρικὸν τεῖχος, καὶ Γύττην, καὶ Ἄκραν, καὶ Μέλιτταν, καὶ Ἀράμβυν. Fallor an Καρικὸν τεῖχος *murus Caricus* Pœnis erat קיר חרס *Kirchares*, murus Solis; cujus nominis urbem in Moabitis memorat Eſaïas cap. 16. veſ. 11. Quidni enim *Cares* ex חרס fecerit Græcus interpres, quomodo alii *Carrhas* ex חרן *Charan*, & *Malacam* ex מלחא *Malacha*, & *Tapſacum* ex תפסח *Tipſach*, Hebræa aſpiratione mutata in conſonam K. Aut ut ex hoc ipſo חרס factum eſt Perſicum כורש *cores* vel *Cyrus* pro Sole. Plutarchus in Artaxerxe ubi de Cyri nomine: ἀπὸ τοῦ ἡλίου γενέσθαι φασί· Κῦρον γὰρ καλεῖν Πέρσας τὸν ἥλιον.

Gytta nomen habet à pecu, ut Cretæ urbs Πολύρην, quam ſic appellari ſcribit Stephanus, ἀπὸ τῶν πολλῶν

τῦ πολλὰ ϕλώεα, τῦτ᾽ ἔςι πρόβατα ἔχειν. Nempe Syris גת *geth* eſt pecus, cujus plurale גתין *gitthin.* Sed veteres ſine aſpiratione ſcripſerunt. Inde Gath Philiſtæorum à Polybio, Joſepho & Stephano *Gitta* dicitur, & à Plinio *Getta.* Ejus nominis fuit etiam Samariæ vicus, è quo Simon apud Juſtinum, Epiphanium & Zonaram.

Acra eſt חקרא *Hakra*, id eſt arx, munitio: Quam vocem, Græcis fruſtra repugnantibus, Syri ſibi vendicant. Hinc in Jonathane קרוין חקרא *urbes Hakra*, id eſt munitionis, ſive munitæ Deut. 3. 5. & in Chaldæa paraphraſi lib. 2. Samuelis cap. 2. verſ. 7 חקרא דציון *Hakra de Sion* arx Sionis. Et cap. 7. verſ. 9. *habitavit David* כחקרא *in hacra*, id eſt in Arce. Græci *Arcan* dixerunt neglecta adſpiratione. Sic 1. Macchab. 1. 35. *Et ædificarunt civitatem David muro magno & firmo, & turribus firmis, & facta eſt illis* εἰς Ἄκραν *in Acran.* Tamen à civitate David Joſephus Acran ita diſtinguit, ut in illa τὴν ἄνω πόλιν, in hac τὴν κάτω πόλιν ſitam fuiſſe aſſerat.

Melitta vel מליטא *Melita* proprie ſignificat calicatam urbem, ſi verbo datur venia, id eſt in qua condenda multum calcis ſit adhibitum vel in ſtructuras, vel etiam in tectoria. Radix מלט *melet* reperitur Jerem. 43. 9. pro cæmento ex arena & calce.

Arambyn, quæ ſola ſupereſt, à ſitu puto vocaſſe Phœnices הר-ענבין *har-anbi*, montem uvarum, vel הר-ענבי *har-anbi*, montem racemiferum; *Vites* enim *uberiores ſunt in montibus*, ut ſcribit Servius in illud magni Poëtæ:

Bacchus amat colles.

Et vites fuiſſe in illis locis conſtat ex periplo Scylacis, qui de vicinis Æthiopibus ita habet: οἶνον δὲ ποιῦσι πολὺν ἀπὸ ἀμπέλων *vinum autem ex vitibus*

tibus multum faciunt. Quibus consona hæc Plinii lib. 5. cap. 1. *Ibi fama existere certa vestigia habitati quondam soli, vinearum palmetorumque reliquias.* Sed Strabone nihil expressius, qui in Mauritania refert ex aliorum fide, ὅτι ἄμπελος φύεται δυσὶν ἀνδράσι τὸ πάχος δυσπερίληπτος, βοτρύων πηχυαῖον πως ἀποδιδοῦσα, *nasci vitem tam crassi caudicis, ut eam duo homines vix amplectantur, racemos cubitales nonnunquam producentem.*

Post Arambyn sequitur alius à priore Lixus, quem itidem palam est nomen habere à leonibus. Eum enim oriri scribit Hanno ex Æthiopum terra θηριώδη, id est feris frequenti, vel leonibus etiam: Nam Θὴρ pro leone passim occurrit. Hesychius: Θὴρ, Θηρίον, ὁ λέων ἀπὸ τοῦ θοῶς ὀρούειν. Item: Θηρὸς, λέοντος, item Θηρὶ, λέοντι. Nempe Iliad. ο. vers. 586. Et in insula Cerne, quæ à Lixo non multum abest, inter cæteras merces etiam δέρματα λεόντων *leonum pelles* à vicinis Æthiopibus comparasse Phœnices Scylax in Periplo scribit.

Quod à Lixo diximus parum abesse *Cernen* arguunt hæc Hannonis: *Interpretibus ab ipsis*, id est à Lixitis, *acceptis, desertam oram ad meridiem biduo præternavigavimus, inde rursus ad Solem orientem iter diei, ubi in intimo recessu cujusdam sinus parvam insulam invenimus*, κύκλον ἔχουσαν σταδίων πέντε, ἣν κατῳκήσαμεν Κέρνην ὀνομάσαντες *ambitu stadiorum quinque, in quam Coloniam deduximus, imposito Cernes nomine.* Addit hanc insulam κατ' εὐθὺ κεῖσθαι Καρχηδόνος *ex adverso Carthaginis sitam esse*, quia tantum abest à freto Herculis quantum Carthago. Pro σταδίων πέντε in ambitu Cornelius Nepos legerat σταδίων δίκα πέντε, vel per literas numerales ιε

pro

pro ι: Is enim Hannonem exſcribens, ut apparebit legenti locum, apud Plinium lib. 6. cap. 31. Cernes circuitum definit duobus millibus, id eſt quindecim ſtadiis. Idem à continente abeſſe ſcribit mille paſſus, & Polybius octo ſtadia, in extrema Mauritania contra montem Atlantem. Quo fere loco deſcribit Ptolemæus. Nec ab his multum diverſi Scylax & Dionyſius Periegetes. Quæ plus ſatis ſufficiunt iis refellendis, qui Cernen ponunt ad Orientem Africæ. Imprimis id abſurdum quod νησίδιον, cujus ambitus vel quinque ſtadiorum eſt, vel ad ſummum quindecim, volunt eſſe Menuthiadem, id eſt Madagaſcar vel S. Laurentii inſulam, quæ locum habet inter maximas. Cæterum ratio nominis non eſt obſcura. Cerne Phœnicibus erat חרנאה *Chernaa* poſtremum habitationis, id eſt ultima habitatio. Plene ſcriberetur אחרנאה *achernaa* ab Arabico אחר *acher* vel *achir*, quod reſpondet Ebræo אחרון *acharon*. Sed prima radicalis ſæpe excidit. Unde eſt quod *ultimum* Syre חרתא *charto* dicitur pro אחרתו *acharto*, & ex eadem radice *alius* חרנא & הורנא pro אחרנא. Nempe Phœnices ultra Cernem nullam deduxere coloniam, ut vel ex Hannone conſtat. Quin & nonnulli ultra Cernem non crediderunt mare poſſe navigari. Scylax: τῆς Κέρνης δὲ νήσου τὰ ἐπέκεινα οὐκ ἔτι ἐστὶ πλωτὰ διὰ βραχύτητα θαλάττης, καὶ πηλὸν, καὶ φῦκος. *Quæ vero ſunt ultra Cernen non ſunt amplius navigabilia propter brevitatem maris, & cœnum, & algam.* Inde eſt quod πυμάτην ultimam appellant. Dionyſius Periegetes:

---- πυμάτης παρὰ τέρματα Κέρνης.

Rufus Feſtus:

---- ***Æthiopum populos alit ultima Cerne.***

Eodem

Eodem faciunt hæc Prisciani:

---- Libyes ubi finit littore Cerne
Oceanum.

Ac si ad illam insulam finis esset naturæ rerum, & nautarum meta ultima.

Nempe hic solebat esse terminus navigationis Phœnicum meridiem versus, quamvis Hanno doceat se ulterius longe progressum. Ejus verba sic habent. *Inde in lacum pervenimus,* διά τινος ποταμοῦ μεγάλου διαπλεύσαντες, Χρέτης (legendum puto; ὄνομα Χρεμέτης) *pernavigatio magno quodam flumine Chremete nomine.* Muto Χρέτης in Χρεμέτης, quia *Chretis* vel *Chretes* amnis plane est ignotus. At de Chremete Africæ fluvio ad Oceanum hæc Aristoteles Meteorologicôn lib 1. cap. 13. de maximis Libyæ fluviis agens: οἱ δὲ μέγιστοι τῶν ὀνομαζομένων ὅ τε Χρεμέτης καλούμενος, ὃς εἰς τὴν ἔξω ῥεῖ θάλατταν, καὶ τοῦ Νείλου τὸ ῥεῦμα τὸ πρῶτον *Celebrium autem maximi sunt, & is quem vocant Chremetem, qui in mare exterius*, id est in Oceanum, *influit, & primus Nili fluxus* &c. Et eum sequutus Basilius in Hexaemeron Homilia 3. ὁ καλούμενος Χρεμέτης, καὶ πρός γε ἔτι ὁ Νεῖλος. Et Hesychius: Χρεμετὴς, ὄνομα ποταμοῦ; Et Suidas: Χρεμέτης ὄνομα ποταμοῦ. Et Nonnus Dionysiac. lib. 13. vers. 374.

Οἵ τε ῥόον Χρεμέταο, καὶ οἱ παρὰ Κίνυφος ὕδωρ.

Ad ripam Chremetis qui sunt & Cinyphis undam.

Et lib. 31. vers. 103.

Αὕτη δὲ Χρεμέταο μετήϊεν ἕσπερον ὕδωρ.
Ἤρη μηκώωσα γέρων βαρὺς, ὁππόθι κάμνει
Οὐρανίη στεφάλιγγι Λίβυς κυρτούμενος Ἄτλας.

Hespe-

Hesperias Chremetis trajecit fluminis undas
Magni sancta Jovis conjux, ubi cœlifer Atlas
Axem humero torquet stellis ardentibus aptum.

Fluvius Chremetis Punice dicebatur נהר כרמאת *naar cheremat*, id est fluvius vinearum; Nam Arabibus כרמאת *chermath*, idem quod Hebræis כרמים *cheramim*. Confirmatur id ex Scylace, qui eos ipsos Æthiopes qui prope Cernen degunt, nempe ad amnem quem diximus, vinum asserit è vineis plurimum conficere. Verba sunt οἶνον δὲ ποιοῦσι πολὺν ἀπὸ ἀμπέλων.

E Chremete navigarunt εἰς ἕτερον ποταμὸν μέγαν καὶ πλατὺν, γέμοντα κροκοδείλων καὶ ἵππων ποταμίων *ad alium amnem magnum & latum, crocodilis & hippopotamis refertum*. Hujus amnis nomen ab Hannone omissum, ex Polybio supplet Plinius: *Flumen*, inquit, *Bambotum crocodilis & hippopotamis refertum*. Et Solinus Plinii simia: *Bambotum crocodilis & hippopotamis refertum*. Sed legendum *Bamothum*, nomine facto ex *Bamoth*. *Bamoth* seu בהמות *behemoth* esse hippopotamum Job 40. 40. iis argumentis probavi in libro de Animalibus, quæ viros undecunque doctos traxerunt in assensum. Ergo fluvius Bamoth seu Behemoth est fluvius hippopotami. An intelligitur Gambræ fluvius, unus ex Nigri brachiis, in quo solo Caballinum piscem, id est hippopotamum reperiri scribit Aloysius Cadamustus cap. 44.

Quæ sequuntur de navigatione ad Ἑσπέρου & Νότου κέρας, & montem igneum quem vocat θεῶν ὄχημα, & de crebris ignibus qui solum noctu micant, & insulis tibiarum cantu tympano.

panorumque & cymbalorum ſonitu ſtrepentibus, conſulto prætereo, quia mere fabuloſa ſunt.

ERRATA

Sic corrigenda.

Pag. 21. verſu antepen. pro *meminit* lege; *meminit.*

Pag. 41. verſu 5 à fine pro παρηγμένειν, lege παρηγμένων.

Pap. 29. in Animad. verſu nono à fine pro *ſupplentur*, lege *ſuppleantur*.

FINIS.

